

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Trst, Koper: začetek konkretnega sodelovanja

ALJOŠA GAŠPERLIN

Tržaški in koprski župan Roberto Cosolini in Boris Popovič sta se včeraj ponovno sestala v Kopru. Tokrat pa ni šlo le za prijateljski obisk, kakršnih je bilo že več, temveč sta prva občana skupaj z najbojimi sodelavci postavila temelje za konkretno sodelovanje na več strateških področjih, kar bo tudi osnova za prihodnji skupni razvoj.

Skratka, v odnosih med Koper in Trstom je prišlo do kakovostnega skoka, ki predpostavlja skupno delo in prizadevanja za razvoj celotne čezmejne regije. Med glavnimi zavezami bo ugotavljanje najustreznejše oblike sodelovanja za izvajanje pomembnih projektov s pomočjo evropskih finančnih sredstev. Trst oziroma Koper bi lahko postala na primer nosilca projektov, pri katerih bodo sodelovale tudi lokalne uprave z obeh strani nekdanje meje. Druga pomembna točka dogovora bodo skupna prizadevanja za spodbujanje turizma in izboljšanje povezav med mestoma, tako glede železniške infrastrukture kot pomorskih povezav. Poleg tega bosta občinski upravi tesno sodelovali še na področju industrijskih dejavnosti in zaščite okolja.

V Kopru so v ta namen včeraj ustanovili mešani delovni skupini, ki bosta pripravili načrte in pogoje za nadaljnje skupne politične izbire. Trst in Koper sta torej končno stopila na pot izvajanja konkretnih pobud z namenom uspešne sinergije v raznih panogah. Upravitelji so v to vložili mnogo truda, ki je bil po začetnih težavah vendarle poplačan. Konkretno sodelovanje je dejansko startalo in vse kaže, da se ne bo ustavilo. Navsezadnje, v tem kriznem obdobju so sinergije zelo pomembne in zato še kako dobrodošle.

RIM - V zaostrenem ozračju preverjanje vlade najkasneje do torka

Premier Letta desnici: »Dovolj je groženj«

TRST - Noč raziskovalcev in TriesteNext Začel se je praznik znanosti in raziskovanja

TRST - Včeraj je v Trstu potekala Evropska noč raziskovalcev, začel pa se je tudi tridnevni Evropski salon znanstvenega raziskovanja TriesteNext s ciljem približati znanost širši javnosti. Ob tej priložnosti so izsledke svojih raziskav in projektov predstavili tudi dijaki nižjih srednjih šol Ivana Trinka iz Gorice in Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana, Slovenski raziskovalni inštitut pa je imel svoj dan raziskovalcev.

Na 8. strani

RIM - V političnih in institucionalnih krogih Italijanske prestolnice je bil včeraj napet dan po grožnjah Berlusconi, napovedi poslanec desnice o kolektivnem odstopu in ostri reakciji predsednika republike Giorgio Napolitana. Vrsto srečanj je imel predsednik vlade Enrico Letta. Najprej se je sestel s sekretarjema Demokratske stranke Guglielmom Epifanijem in Angelinom Alfano, ob osemnajstih pa se je na Kvirinalu še za poldrugo uro zadržal s predsednikom republike Giorgiom Napolitanom.

Letta je na grožnje in izsiljevanje Ljudstva svobode odgovoril zelo odločno: »Dovolj je groženj, ali tako kot je, ali nič, kajti problemov je v državi veliko in jih je nujno reševati«, je dejal predsednik vlade.

Na 2. strani

KOPER-TRST Cosolini in Popovič skupaj naprej

KOPER - Tržaški župan Roberto Cosolini in koprski župan Boris Popovič sta včeraj odprla novo pot v medsebojnih odnosih. Občine Trst in Mestne občine Koper ne bodo več vezali samo prijateljski odnosi ali izjave o namelih, temveč bosta obe občinski upravi odslej tesno sodelovali in sinergično odločali o strateških področjih, ki zadevajo ves čezmejni prostor.

Na 4. strani

Občinske volitve v FJK odslej samo na nedeljo

Na 3. strani

Avstrija: zanimiv volilni boj tudi na Koroškem

Na 3. strani

V rebalansu Pokrajine Trst tudi postavke za dvojezičnost

Na 4. strani

Obrtniki obupani zaradi nelojalne konkurence

Na 12. strani

GORICA - Praznik je letos še bolj privlačen

Rekordne Okuse na meji lahko skvari le vreme

SESLJAN - Po doslej še nepotrjenih vesteh

Bo Jadralni klub Čupa moral zapustiti svoj sedež v Sosljanu?

SESLJAN - Iz zanesljivih virov smo v redakciji zvedeli, da naj bi Jadralni klub Čupa v kratkem roku moral zapustiti prostore, v katerih deluje v Sosljanskem zalivu že vrsto let. Govorice o tej možnosti so marsikoga presenetile, najbrž še najbolj same članke kluba, ki ima uspešno in razvejano dejavnost in je bil prvi jadralni klub med Slovenci v Italiji, njegovi člani pa se ponašajo tudi z vidnimi rezultati.

Vesti nam sinoči zaradi pozne ure še ni uspelo večstransko preveriti, prav tako nam še niso znane podrobnosti, kar bomo skušali ugotoviti v teku današnjega dne.

RIM - Do torka preverjanje vlade v parlamentu

Letta ne sprejema več groženj desnice

RIM - V političnih in institucionalnih krogih Italijanske prestolnice je bil včeraj napet dan po grožnjah Berlusconi, napovedi poslancev desnice o kolektivnem odstopu in ostri reakciji predsednika republike Giorgio Napolitana. Vrsto srečanj je imel predsednik vlade Enrico Letta. Najprej se je sestal s sekretarjema Demokratske stranke Guglielmom Epifanijem in Angelinom Alfano, ob osemnajstih pa se je na Kvirinalu še za poldrugo uro zadržal s predsednikom republike Giorgio Napolitanom.

Letta je na grožnje in izsiljevanje Ljudstva svobode odgovoril zelo odločno: »Dovolj je groženj, ali tako kot je, ali nič, kajti problemov je v državi veliko in jih je nujno reševati«, je dejal predsednik vlade.

Čim se je vrnil s Kvirinala, je odšel na sklicano sejo ministrskega sveta, kjer je bil na dnevnem redu dekret o prestopitvi davka Iva. Vendar je bila razprava o tej točki prestavljena na prihodnji teden, po preverjanju vlade v parlamentu. Letta je poudaril, da pričakuje resnično rajasnenje, minister Alfano pa je za svojo stran poudaril, da nočejo nekakšnega preverjanja samo zaradi preživetja in je pri tem zahteval, da mora biti v paket preverjanja vključeno tudi vprašanje pravosodja. Demokratsko stranko je Alfano obtožil, da je zaradi »protiberlusconijevske slepote« sprabila vladu v tak položaj. Prav tako pa Ljudstvo svobode ne more ostati v vladi, če se višajo davki, je prekanjeno dejal Alfano.

Ostro je Alfano odgovoril pripadnik Demokratske stranke, minister Dario Franceschini, rekoč, da je za Ljudstvo svobode govoriti o sodstvu sinonim za sodne peripetije Viteza. Glede tega ne

more biti nobenega barantanja, kajti spoštovati je treba pravila pravne države, je še dejal Franceschini.

Razprava je potekala v razgretih tonih, jezno se je oglašil tudi minister za gospodarstvo Fabrizio Saccomanni, rekoč, da ga že mesece napadajo z vseh strani, a njegova dolžnost je braniti uravnoteženo državno bilanco, kar skuša delati po svojih najboljših zmogljivostih.

Medtem so komisariji Mednarod-

nega denarnega sklada objavili končno poročilo o stanju italijanskega gospodarstva. Kljub nekaterim pozitivnim znakom položaj Italije še vedno zaskrblja, kajti morebitno poslabšanje bi imelo izdredno hude posledice zaradi pomembnega položaja Italije v evropskem kontekstu. Najhujša problema, kjer ni videti premikov na bolje, sta nezaposlenost, zlasti mladinska, in pomanjkanje gospodarske rasti.

Premier Letta ob včerajšnjem prihodu na Kvirinal

ANSA

BERLIN - Teden dni po parlamentarnih volitvah v Nemčiji

Vodstvo SPD bo predlagalo začetek pogajanj za vstop v veliko koalicio z Merklovo

BERLIN - Vodstvo nemških socialdemokratov (SPD) bo konvenciji stranke predlagalo začetek pogajanj o vstopu v vladu zmagovalke volitev, kanclerke Angele Merkel (CDU). Če bo okoli 200 delegatov popoldne predlog podprlo, bi se lahko pogovori začeli prihodnji teden, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Predlog vodstva je nemškemu časniku Bild zaupal vir iz stranke.

O konkretnih pogajanjih o vstopu v veliko koalicio bi sicer morala znova odločati konvencija stranke. O morebitni koalicijski pogodbi pa bi lahko odločalo celo okoli 470.000 članov SPD, kar bi bilo sicer prvič.

Nemški krščanski demokrati CDU/CSU so slavili na nedeljskih volitvah v Nemčiji, vendar niso dobili absolutne večine, tako da bo morala Merklova sestaviti novo koalicio. Njeni

Peer Steinbrück

ANSA

dosedanji koalicijski partnerji liberalci (FDP) niso prestopili parlamentarne praga. Konservativna krščanska unija CDU/CSU je na volitvah osvojila 41,5

Angela Merke

LANS

odstotka glasov, socialdemokrati 25,7, Levica 8,6, Zeleni pa 8,4 odstotka.

Merklova bo koalicio najprej poskusila sestaviti z SPD, sicer pa ne iz-

ključuje niti morebitnega povezovanja z Zelenimi. Tudi slednji so včeraj začeli pripravljati podlage, na katerih bodo lahko stekli morebitni pogovori o zavezništvu. Eden od voditeljev stranke Cem Özdemir je poudaril, da stranka ne bo vstopila v nobeno vladu, katere politike ne bodo poudarjale trajnosti.

»Ne bomo oblikovali politik, ki povečujejo izpuste ogljikovega dioksida,« je poudaril ob včerajšnjem srečanju stranke. Zeleni so ob tem tudi že oblikovali svojo pogajalsko ekipo za primer, da se kanclerka obrne nanje.

Včeraj objavljena javnomnenjska raziskava je sicer pokazala, da bi 58 odstotkov volivcev raje videlo veliko koalicio krščanskih demokratov in socialdemokratov kot pa katero koli drugo kombinacijo. Le 32 odstotkov jih je za to, da se Merklova o novi vladi dogovori z Zelenimi. (STA)

RIM - Kiks vodilnega proizvajalca testenin Proti Guidu Barilli pravi vihar zaradi homofobnih radijskih izjav proti homoseksualcem

RIM - Prvi mož italijanskega proizvajalca testenin Barilla je razjezil z izjavo, da v reklamah ne bi nikoli uporabil gejevskih parov. Številni ogorčeni potrošniki so že napovedali bojkot izdelkov podjetja, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Škandal je izbruhnil po radijskem intervjuju z izvršnim direktorjem družinskega podjetja, Guidom Barillo. V njem je izpostavil, da so ciljne stranke podjetja »klasične družine«. »Imamo nekoliko drugačno kulturo. Za nas koncept standardne družine ostaja ena od temeljnih poslovnih vrednot,« je poudaril.

Na vprašanje, ali bi kdaj lahko pomislil, da bi v eno od televizijskih reklam vključil gejevski par, pa je Barilla odgovoril: »Tega ne bi storili, saj je naša družina tradicionalna. Če gejem ugajajo naše testenine in naša komunikacija, jih lahko jedo. Če jih ne marajo, če jim ni všeč, kar govorimo, lahko izberejo druge,« je še povedal izvršni direktor.

Njegove izjave so poskrbele za pravi vihar na družbenih omrežjih. Številni kritiki so za izražanje svojega mnenja uporabili kar slogan podjetja: Kjer je Barilla, tam je dom. Tako je na spletnem družbenem omrežju nekdo zapisal: »Kjer je Barilla, tam je homofobija.« Drugi tvit se je glasil: »Kjer je moj dom, tam ni Barille.«

Dramatik Dario Fo je Guidu Barilli poslal pismo, v katerem ga je pozval, naj postane »ambasador integracije«. Podjetje je pozval, naj v naslednji oglaševalski kampanji predstavijo sodobne družine. Barilla sam je poudaril, da osebno ni homofoben in je za istospolne poroke. Je pa vztrajal, da obstaja razlika med njegovim mnenjem in tem, kaj je podjetje pripravljeno zastopati v svojih oglašitvah.

Podjetje se je na spletnem družbenem omrežju Facebook za izrečeno medtem že opravičilo. »Besed ne moremo vzeti nazaj, lahko pa se opravičimo. Vsem našim prijateljem, družinam, zaposlenim in partnerjem, ki smo jih prizadeli ali užalili, sporočamo, da nam je globoko žal,« so zapisali na svojem ameriškem profilu.

Eden od komentatorjev jim je dal takoj vedeti, da to ni dovolj. »Sem Italijan, sem gej, sem zakonito poročen z moškim in imam tri posvojene otroke. Prejšnji večer sem za večerjo jedel barillo. Danes, jutri in vedno v prihodnje pa bom raje izbral drugo znamko testenin,« je zapisal.

Barilla je vodilni italijanski proizvajalec testenin in velik izvoznik. Lani je vknjižil 3,9 milijarde evrov prihodkov.

NEW YORK - V Varnostnem svetu Združenih narodov

Sprejet dogovor o resoluciji za uničenje kemičnega orožja v Siriji

DAMASK / NEW YORK - Stalne članice Varnostnega sveta Združenih narodov so v četrtek zvečer dosegle dogovor o resoluciji za zavarovanje in uničenje sirskega kemičnega orožja. Osnutek je potem dobilo še deset nestalnih članic VS ZN. Resolucijo bi lahko potrdili še včeraj, a mora pred tem načrt uničenja potrditi še Organizacija za preprovo kemičnega orožja (OPCW). Kot začasni termin za glasovanje je bila že določena 20. ura po lokalnem času (2. ura v soboto jutraj po srednjeevropskem), je prek Twitterja sporočilo francosko veleposlaništvo pri Združenih narodih.

Resolucija, ki so jo strani dosegle po dolgotrajnih pogajanjih, krivde za napad s kemičnim orožjem v predmestju Damaska 21. avgusta ne bo pripisala nobeni strani. Naj pa bi pozivala h kaznovanju odgovornih za uporabo kemičnega orožja.

Resolucija tudi ne bo omogočala uporabe sile v primeru, da Sirija ne bo upoštevala njenih določil. V osnutku je grožnja, da bo VS ZN v primeru nesodelovanja sprejel ukrepe v skladu s sedmim poglavjem Ustanovne listine ZN, a bo torej za morebitno vojaško posredovanje proti režimu sirskega predsednika Bašarja al Asada potrebna druga resolucija.

Sedaj je torej na potezi 41-članski svet OPCW, ki naj bi potrdil osnutek izvedbenega načrta za prevzem nadzora nad sirskega kemičnim orožjem in njegovim uničenjem. Predlog sklepa navaja, da se mora pregled zaloga sirskega kemičnega orožja začeti najkasneje v torek, vsa mesta, poveza-

Ban Ki Moon

ANSA

na s sirskega kemičnim orožjem, pa morajo biti pregledana najkasneje v 30 dneh po sprejemu dokumenta.

Inšpektorji bodo ob tem zahtevali dostop do vseh lokacij zaloga kemičnega orožja, ki jih je v svojem popisu navedla Sirija, pa tudi do drugih lokacij, ki naj bi bile vključene v program kemičnega orožja, navaja osnutek dokumenta. V primeru neizpolnjevanja načrta, v skladu s katerim naj bi vso sirskega kemičnega orožja in opremo uničili do sredine leta 2014, bo OPCW na to nemudoma »opozoril Generalno skupščino in VS ZN«.

Sicer pa je časnik Washington Post poročal, da bo največji del sirskega kemičnega orožja lažje uničiti, kot je bilo predvideno doslej. Ruski in ameriški uslužbenci namreč menijo, da velik del arzenala predstavljajo materiali v tekoči obliki, ki še niso uporabljeni kot orožje in jih je mogoče relativno hitro nevtralizirati.

Ob tem strokovnjaki v zaupnem poročilu ocenjujejo, da bi lahko vse sirskega kemičnega orožja uničili v devetih mesecih, če bo režim pripravljen sodelovati. Ocena odraža enotno stališče ruskih in ameriških analitikov, ki so na srečanjih v Ženevi ta mesec primerjali obveščevalne podatke obeh vlad. Analitiki sicer izhajajo iz ocene, da Sirija razpolaga z več kot 1000 metričnimi tonami kemičnega orožja.

Medtem naj bi inšpektorji ZN, ki v Siriji preiskujejo navedbe o uporabi kemičnega orožja v več napadih v sirskega konflikta, svoje delo v državi zaključili do ponedeljka, so sporočili iz ZN. Ekipa strokovnjakov, ki je na drugi obisk v Sirijo prispela v sredo, naj bi do takrat preiskala sedem prizorišč domnevnih napadov s kemičnim orožjem.

Napadi vključujejo tudi marčevski incident v mestu Han al Asal v severni provinci Alep, za katerega režim in uporniki obtožujejo drug drugega. Med ostalimi prizorišči, ki jih bodo inšpektorji preiskali, so še sosedska Šejk Maksud v mestu Alep, ki naj bi bila tarča napada aprila, mesto Serakeb v severozahodni provinci Idlib, okrožje Džubar v Damasku in še en kraj v provinci Damask.

Poleg tega pa ekipa inšpektorjev na čelu z Aakejem Sellströmom nadaljuje tudi preiskavo napada 21. avgusta pri Damasku, do katerega je prišlo med njihovim prvim obiskom državi. Prizorišče so obiskali že takrat in v zvezi z njim sredi meseca objavili vmesno poročilo, ki potrjuje uporabo plina sarin. (STA)

TOLMEČ - Zasedanje deželnega odbora

Občinske volitve odslej le en dan

Za vse župane le dva zaporedna mandata - Sprejet tudi osnutek zakona za zdravstveno reformo, ki bo sprejeta do konca prihodnjega leta

TOLMEČ - Deželni odbor je na včerajšnjem zasedanju v Tolmeču na predlog odbornika za krajevno avtonomijo Paola Panontina sprejel tudi zakonski osnutek za reformo občinskih volitev. Kot je povedal Panontin, so bistvene novosti, ki jih prinaša zakonski osnutek, v tem, da bodo župani odslej lahko na čelu občin le dva zaporedna mandata, volivci bodo imeli na razpolago dvojni preferenčni glas, predvsem pa bodo volitve samo na nedeljo, torej bodo trajale le en dan. V osnutku je določen tudi način za pretvarjanje števila glasov v število sedežev, govori pa tudi o volilnem postopku, propagandi in sredstvih za volitve. Osnutek naj bi bil spremenjen v zakon še pred spomladanskimi krajevnimi volitvami, ko bodo nove župane in ob-

Z včerajšnjega zasedanja deželnega odbora v Tolmeču

činske svete volili v 129 občinah v Furlaniji Julijski krajini.

Glavna pozornost odbora pa je bila včeraj namenjena reformi zdravstve-

nega sektorja v FJK. Tako je bil na pobudo odbornice za zdravstvo Marie Sandre Telesce včeraj storjen prvi korak proti celoviti zdravstveni reformi, ki naj bi bila sprejeta do konca prihodnjega leta. Včeraj so tako sprejeli zakonski osnutek, ki ima šest členov in določa cilje in principe reforme, medtem ko naj bi dokončno besedilo sprejeli kasneje po poglobljenih pogovorih z vsemi zainteresiranimi skupinami. »Po dvajsetih letih, odkar je bila sprejeta zadnja resnična reforma, je prenova nujna, vendar mora biti dobro premišljena. Pri tem pa moramo imeti pred seboj jasn cilj, da vsem prebivalcem zagotovimo pravico do zdravja, dobrega počutja in enake obravnave ne glede na dohodek ali kraj bivanja,« je še poudarila odbornica Maria Sandra Telesca.

SEP - Skupščina Tamara Blažina predsednica politične komisije

BUDIMPEŠTA - V Budimpešti je bila v teh dneh vsakoletna skupščina parlamentarnih delegacij Srednjeevropske pobude (SEP). Poleg številnih tem, je bila na dnevnem tudi izvolitev predsednikov treh permanentnih komisij, in sicer gospodarske, politične in kulturne. Tudi tokrat je Italija odigrala pomembno vlogo, saj je dobila dve predsedstvi; politično komisijo bo odslej vodila poslanka Tamara Blažina, kar predstavlja zanjo pomembno priznanje v smislu povezovalja tega prostora in obenem je to potrditev važne vloge Trsta, kjer ima sedež prav Sekretariat Sepa. Gre vsakakor za posebno odgovornost v trenutku, ko bo potrebno še dodatno ovrednotiti ta mednarodni organizem, še posebej v sklopu teritorialnega sodelovanja v sklopu makroregijskih strategij. Kot znano bo naslednji finančni program EU 2014-2020 slonel ravno na makroregijah. Naš teritorij je vključen v Jadransko-Jonsko pobudo, ki naj bi bila dokončno priznana kot makroregija leta 2014, med italijanskim predsedovanjem Evropski uniji. Razvoj severnega Jadrana in njenih pristanišč bo morala biti ena izmed osrednjih tem v naslednjih mesecih.

Večji del razprave na plenarnem zasedanju v Budimpešti je bil posvečen ravno makroregijskim strategijam, v prvi vrsti z donavsko, kjer so programi že začrtani. Velik poudarek je bil namenjen vprašanju mladinske brezposelnosti, saj je to, žal, eden izmed ključnih problemov, ki je skupen vsem članicam Sepa.

AVSTRIJA - Po jutrišnjih parlamentarnih volitvah nadaljevanje velike koalicije ali kaj novega?

V vladi gotovo SPÖ, ostalo vprašljivo

Ob ljudski stranki, ki jo lahko prehitijo skrajno desničarski BZÖ, v koalicijo še Zeleni? - Komu 130 tisoč Haiderjevih glasov? - Na listah tudi dve Slovenki in Slovenec

Werner Faymann (SPÖ)

Michael Spindelegger (ÖVP)

CELOVEC/DUNAJ - Na jutrišnjih državnozborskih volitvah v Avstriji, na katerih bo okoli 6,3 milijona Avstrijcev in Avstrijk volilo nov 183-članski parlament in s tem tudi novo zvezno vladno, Koroška s svojimi komaj 450.000 volivci sicer ne bo igrala odločilne vloge, bo pa izid zanimiv predvsem zaradi vprašanja, kakšna bo razdelitev okoli 130.000 glasov, ki jih je na zadnjih parlamentarnih volitvah leta 2008 prejel takrat še živeči desničarski populist Jörg Haider s svojo stranko BZÖ (Zavezništvo za prihodnost Avstrije). Koroška pa bo zanimava tudi zaradi tu živeče slovenske manjšine, katere pripadniki bodo tokrat volili zelo pluralistično, saj imajo kandidate v različnih strankah.

Po mnenju analitikov, se bodo Haiderjevi glasovi iz leta 2008 na nedeljskih volitvah dobesedno razpršili na skoraj vse stranke, čeprav na volitvah še vedno nastopa stranka BZÖ - tokrat z glavnim kandidatom in vodjo BZÖ v avstrijskem parlamentu, Korošcem Josefom Bucherjem. Slednji sicer upa, da bo prav na Koroškem prejel toliko glasov, da bo preskočil v Avstriji veljavni 4-odstotni volilni prag. Ali se bo to tudi zares zgodilo, je drugo vprašanje. Ostale stranke na Koroškem po preobratu na deželnih volitvah marca letos pričakujejo »normalizacijo političnih razmer«, saj se je z njimi dokončno končala desničarska vladavina na čelu s Haiderjem in nazadnje z Dörflerjem. Kljub temu na največ nekdanjih Haiderjevih glasov poleg Bucherja računa še Strachejeva desničarska FPÖ, ki pa ne bo več tako močna kot v času desničarskega populizma na Koroškem. Po napovedih raziskovalcev javnega mnenja bo namreč nemajhen del Haiderjevih glasov šel tudi k socialdemokratom (kot že na deželnih volitvah od FPK) in tudi k ljudski stranki (ÖVP). Socialdemokrati bodo tako po vseh napovedih spet postali najmočnejša stranka na Koroškem tudi na državnozborskih volitvah.

Zalka Kuchling (Zeleni)

Angelika Mlinar (Neos)

Za glasove na nedeljskih volitvah se borijo na Koroškem seveda še druge stranke - nekatere tudi s kandidati in kandidatkami iz vrst slovenske manjšine. Tako za Zelene nastopa nova deželna poslanka Zalka Kuchlingova, nekdanja generalna tajnica NSKS Angelika Mlinarjeva za novo liberalno stranko Neos, Mirko Messner pa je glavni kandidat komunistične stranke (KPA). Možnosti za izvolitev navedenih kandidatov oz. kandidatke so sicer majhne,

toda že njihov nastop je imel za posledico, da je bila v volilni kampanji prisotna tudi manjšina in s tem tudi še vedno odprta vprašanja zaščite slovenske manjšine na Koroškem. Tako Kuchlingova kot Mlinarjeva poudarjata, da njuni kandidaturi izražata senzibilnost njunih strank za manjšinska vprašanja, Mirko Messner pa, da je prav KPA tista stranka, ki ima najdaljšo antifašistično tradicijo in je zato privlačna in tudi verodostojna še posebej za levi tabor med koroškimi Slovenci. Politične organizacije koroških Slovencev (NSKS, ZSO, SKS in EL) pa se v volilni kampanji za državnozborske volitve sploh niso pojavile.

Za nedeljske parlamentarne volitve v Avstriji pa zadnje javnomnenjske ankete kažejo še najbolje socialdemokratom (SPO) kanclerja Wernerja Faymanna, ki so - skupaj z ljudsko stranko (ÖVP) - sestavljali veliko koalicijo obeh najmočnejših političnih strank v državi. Za drugo mesto se bori ljudska stranka (ÖVP) z glavnim kandida-

Mirko Messner (KPA)

tom podkanclerjem in zunanjim ministrom Michaelom Spindeleggerjem in desničarska svobodnjaška stranka Hansa Christiana Stracheja. Slednja se je v zadnjih dneh močno približala ljudski stranki in ni izključeno, da se bo ponovil scenarij iz leta 2000, ko je Haider potisnil Schüssla na tretje mesto. Če se bo to zgodilo, je Spindelegger že napovedal svoj takojšnji odstop.

Toda, če volivci ne bodo vnovič izglasovali velike koalicije med socialdemokrati in ljudsko stranko, Strache kljub temu nima velikih možnosti, da bi vstopil v vladno: v tem primeru imajo namreč najboljše karte kot tretji partner v vladi Zeleni, katerim se obeta znatno boljši rezultat kot pred petimi leti. Njihova glavna kandidatka, Korošica Eva Glawischnig, se je namreč najbolje odrezala tudi na soočenjih na televiziji.

Poleg SPÖ, ÖVP, FPÖ in Zelenih bo po nedeljskih volitvah v novem avstrijskem parlamentu zastopana tudi Lista avstro-

kanadskega milijarderja Franka Stronacha (LS), ki pa je v zadnjih tednih močno izgubila na račun svobodnjakov. Na pragu vstopa v državni zbor pa sta še Zavezništvo za prihodnost Avstrije (BZÖ) in liberalno volilno gibanje Neos. V primeru, da bi kar sedem strankam uspelo priti v avstrijski parlament, je vnovična velika koalicija med socialdemokrati in ljudsko stranko resno ogrožena, so prepričani raziskovalci javnega mnenja. Jutri zvečer se bo vedelo več! (il).

POLETNI FOTOUTRIP '13 NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Primorski dnevnik smo listale tudi Monika, Darja, Martina in Valentina na Istrski obali blizu Novigada

MANUEL PURGER

Poslite svoj posnetek na naš dnevnik direktno iz spletne strani preko rubrike Fotografije bralcev ali po elektronski pošti na tiskarna@primorski.eu (fotografije lahko dostavite tudi osebno v uredništvih v Trstu in Gorici).

OBČINA TRST - Kakovostni skok v odnosih med županoma Cosolinijem in Popovičem

Trst in Koper: skupno delo za usklajen razvoj

Tržaški župan Roberto Cosolini in koprski župan Boris Popovič sta včeraj odprla novo pot v medsebojnih odnosih. Občine Trst in Mestne občine Koper ne bodo več vezali samo prijateljski odnosi ali izjave o namenih, temveč bosta obe občinski upravi odslej tesno sodelovali in sinergično odločali o strateških področjih, ki zadevajo ves čezmejni prostor.

Predstavniki tržaške in koprške občinske uprave so se namreč včeraj odločili za tesnejše oblike sodelovanja in v ta namen ustanovili dve širši mešani delovni skupini, ki bosta sodelovali v več strateških panogah. Posebna pozornost bo po eni strani namenjena za izdelavo evropskih projektov, po drugi za izboljšanje infrastrukture oz. železniških, cestnih in pomorskih povezav ter za skupno razvijanje turističnega sektorja. Predvideno je tudi sodelovanje v industrijskem sektorju in na področju zaščite okolja. Skupaj z županom Cosolinijem so se sestanka z županom Popovičem in njegovimi sodelavci udeležili še tržaški občinski odborniki Edi Kraus, Elena Marchigiani in Roberto Treu.

Koprski župan Popovič je glede srečanja poudaril, da »skupaj smo lahko zelo močna sila. Povežimo se za pospešitev gospodarske rasti našega celotnega območja in zaledja«. Župana sta na prvo mesto postavila projekt infrastrukturne povezave obeh mest od kolesarskih poti do železniške infrastrukture. »Izvedba tega projekta bi omogočila zlitje obeh mest, kar bo povzročilo tektonske spremembe za življenje nas vseh,« je ob tem dejal Cosolini. Izgradnjo železniške povezave med Koprom in Trstom je doslej zaviral predvsem slovenski državni vrh, je pa to vsekakor projekt, ki bi nedvomno pospešil gospodarski razvoj celotnega območja.

Na delovnem sestanku je bil sklenjen dogovor, kot rečeno, da obe občini vzpostavita skupno organizacijsko strukturo kot platformo za nastopanje na evropskih razpisih. Poseben pomen bo namenjen pomoči malim in srednjim podjetjem, ki jim pogosto manjkajo informacije, pa tudi poznavanje zakonskih in drugih okvirov delovanja na drugi strani državne meje. Te meje ni več in ne sme je biti, je menil Popovič in dodal, da

»smo del skupnega gospodarskega prostora in v tej smeri moramo pomagati tudi lokalnemu gospodarstvu«.

Sicer so bili odnosi med občinama že doslej zelo dobri, a je manjkala ravno konkretna struktura organizacije sodelovanja. »Bistveno je nadgraditi dobre odnose s konkretnimi in hitrimi projekti,« je ocenil Cosolini. Med področji, kjer bo najhitreje steklo sodelovanje obeh občin, je poleg infrastrukturnih projektov še predvsem turizem. Poleg povezovanja na področju dogodkov in obeh potniških terminalov je pomembno razviti nastop skupne destinacije na mednarodnem trgu, so še povedali na srečanju, tako z vidika promocije skupne destinacije kot tudi glede razvoja skupnih storitev, ki tvorijo hrbenico turizma. Posebna pozornost bo namenjena tudi povezovanju univerzitetnega prostora, kjer je nujen korak naprej v sicer že razvitem sodelovanju, nujno pa bo prirediti študente iz drugih držav.

A.G.

Sestanek med tržaškim županom Cosolinijem (levo) in koprskim Popovičem

POKRAJINA - Na četrtkovi seji pokrajinskega sveta

V rebalans proračuna vključene postavke za dvojezično poslovanje

Tržaški pokrajinski svet je na četrtkovi seji odobril septembrski rebalans proračuna, ki ga je predstavila odbornica za finance Mariella De Francesco. Finančni dokument je podprlo 15 svetnikov levosredinske večine, šest svetnikov desnosredinske opozicije (Ljudstvo svobode, Retova lista in Dipiazzova lista) je glasovalo proti, medtem ko sta se Roberto de Gioia (Indipendentistična občanska lista) in Andrea Sinico (Un'altra Trieste) vzdržala.

Med tekočimi stroški za osebje so bile v rebalans proračuna vključene številne postavke, ki zadevajo dvojezično poslovanje oziroma projekte, pri katerih so bila soudeležena slovenska društva in

Predsednik pokrajinskega sveta
Maurizio Vidali

ARHIV

organizacije. Tako je bilo 70.267 evrov namenjenih dejavnostim dvojezičnega okenca; 39.790 evrov za prevajanje in podporo političnim organom in pokrajinskim uradom, še posebej uradu za stike z javnostjo; 34.102 evra za okrepitev institucionalne spletne strani z rabo

slovenskega jezika; 39.790 evrov za delovanje dvojezičnega okenca (italijansko-slovenskega) pri središču za zaposlovanje, prevajanje informativnega gradiva spletnih strani, ki so namenjene zaposlovanju; 12 tisoč evrov za projekt Pot miru (notranje osebje) in 5.579 evrov za začasno delo.

Na dnevnem redu četrtkove pokrajinske seje je bilo tudi vprašanje ustanove, ki je upravljala tržaški sejem. Podjetje je v stečaju, potrebno pa je bilo financirati nadaljevanje stečajnega postopka. V ta namen je pokrajinska uprava v dogovoru s stečajnim upraviteljem nakazala 50 tisoč evrov. Pokrajinska skupščina je sklep soglasno podprla.

GOST V REDAKCIJI - Nenad Đurđević

Primorski dnevnik obiskal koordinator srbskega foruma za etnične odnose

Včeraj je bil na obisku v Trstu koordinator srbskega nevladnega Forum za etnične odnose Nenad Đurđević, ki je v okviru projekta za informiranje srbske manjšine na Kosovu obiskal več slovenskih inštitucij. Obiskaj je tudi uredništvo našega dnevnika, kjer ga je z zgodovino, lastniško ter organizacijsko strukturo in aktualno problematiko časopisa seznanil odgovorni urednik Dušan Udovič.

Namen projekta, ki naj bi prispeval k povezovanju in informiranju srbske skupnosti na območju, ki ga slednja poseljuje na severu Kosova je ustvariti spletni portal, ki bi z ustreznimi vsebinami prispeval k sožitju na konfliktnem območju.

Za tovrstne projekte so poleg srbske organizacije zainteresirani tudi predstavniki Evropske unije, ki imajo na Kosovu vlogo posredovalcev.

POKRAJINA Aleksandrinke na tržaških višjih šolah

Pokrajinska uprava je v zadnji dneh razdelila na tržaških višjih srednjih šolah več izvodov dvojezičnega zbornika Po aleksandrijskih poteh, ki je izšel pri založbi Edizioni Università di Trieste. Knjiga vsebuje prispevke s simpozija o aleksandrinkah in njihovi usodi, ki ga je priredilo kulturno združenje Skupina 85. V zborniku je opisan pojav izseljevanja žensk s tržaškega in goriškega Krasa, ki so se od srede 19. do polovice 20. stoletja izseljevali v Egipt v iskanju boljših življenjskih in delovnih pogojev. Avtorji so vzeli v pretres ekonomske, socialne, nacionalne, literarne, demografske in druge dinamike pojava, ki je zadeval še predvsem ženske slovenske narodnosti.

Simone Napolitano ni žalil Piera Tononija

Predsednik gospodarsko-turističnega odbora Rilke Devin-Nabrežina Simone Napolitano je posredoval vest, da je bil arhiviran sodni postopek, ki ga je sprožil proti njemu nekdanji deželni svetnik Ljudstva svobode Piero Tononi zaradi domnevnega obrekovanja. Napolitano je pred časom v članku v nekem glasilu obsodil dogajanje v Sesslanskem zalivu in poudaril, da je gradnja naselja Portopiccolo le velika gradbena špekulacija, omenjen pa je bil tudi Tononi. Javni tožilec Enrico Pavone je zahteval arhiviranje, ker prijava ni bila utemeljena, sodnica Paola Santangelo pa je predlog sprejela.

V Trnovci koračnice prve svetovne vojne

V Galeriji Škerk v Trnovci, kjer je na ogled doslej zelo dobro obiskana razstava prve svetovne vojne, bo danes popoldne koncert pihalne skupine iz Ogleja, ki niso ime po 97. regimentu avstro-ogrske vojske. Prav temu regimentu, ki so ga v glavnem sestavljali tržaški in goriški Slovenci, Italijani in Hrvati iz Istre, je namenjena razstava, ki je na ogled do 27. oktobra. Koncert ogledske skupine je napovedan za 16.30, ob 15. uri pa bo vođen ogled dokumentarne razstave.

Pohod v Barkovljah

Danes bo na sporedu tradicionalni pohod poimenovan po Barkovljanu Zoru Starcu. Pripravlja ga SKD Barkovlje, ki je k pohodu tudi letos povabil prof. Marinko Pertot, sicer odlično poznavalko Barkovelj. Tema letošnega pohoda se bo vrtela okrog železnice, vodička Pertotova pa bo razlagala, kdaj so v teh krajih zgradili železnico, kaj se je spremenilo z železniško povezavo in tudi to, kam so odvažali material, ki so ga delavci dobili med izkopavanjem.

Pohodniki se bodo ob 14.30 zbrali pred barkovljanskim društvom (Ul. Bonafata 6), nakar se bo skupina napotila proti barkovljanskim klanecem. Pohod bo trajal približno štiri ure, nato pa se bodo pohodniki lahko ustavili v društvu in pojedli "paštauto". Za pohod ni potrebna vnaprejšnja rezervacija, organizatorji prosijo, da se to stori za večerjo v društvenih prostorih. Zainteresirani naj pokličejo na številko 040/411635 ali 349/4599458. (sč)

Prebujanje v Glinščici

Občina Dolina organizira jutri pohod Prebujanje v dolini Glinščice. Pohod je namenjen odraslim in družinam in je popoldanski naravoslovni sprehod v odkrivanju novih živalskih vrst po dolini Glinščice, ki so budne prav od mraka do zore, z iskanjem znakov njihove prisotnosti, kot so petje, klici, preletavanja ali šuštenje med grmi in v goščavi. Štart ob 16.00 iz sprejemnega centra Naravnega rezervata doline Glinščice.

Brezplačno v muzeje

28. september je evropski dan kulturne dediščine. Na pobudo ministrstva za kulturne dobrine in številnih javnih ustanov bo danes brezplačen vstop v državne muzeje in zgodovinske palače. Dežela FJK se je pridružila z odprtjem palače na Velikem Trgu danes med 9.30 in 13.30. Občina Trst pa z brezplačnim vstopom in vodenimi ogledi mestnih muzejev.

DOLINA - Včeraj izredna seja občinskega sveta

Spremeniti obseg rezervata Glinščice

Predlog, ki bo romal na Deželo, sprejeli z glasovi večine in ob vzdržanju opozicije - Ustanovili posebno komisijo o zvočnem onesnaževanju, ki ga povzroča avtocesta

Dolinski občinski svet je na včerajšnji izredni seji izglasoval sklep, na podlagi katerega je pooblastil županjo Fulvio Premolin, da predloži prošnjo o spremembi obsega rezervata doline Glinščice, iz katerega občinska uprava predlaga izločitev vasi Gročana, opuščenega kamnoloma Brusich pri Boljuncu in zemljišča nad Dolino. Sklep je bil sprejet z glasovi svetnikov levsredinske večine, medtem ko so se predstavniki opozicije vzdržali, potem ko je bila zavrnjena resolucija svetnika liste Združeni v tradicijah Borisa Gombača v zvezi s postopkom (nad slednjim je imel pomisleke tudi predstavnik Italije vrednot in Zelenih Rossano Bibalo), pri čemer je prišlo tudi do krajše prekinitve seje.

Po Gombačevih besedah namreč ne gre za majhne, ampak za kar znatne spremembe, ki bi morale vsebovati protivrednosti, poleg tega so nad Dolino izločili površino, ki jo je prej prekrival gozd, a je bila s sečnjo dreves

spremenjena v oljčni nasad, prav tako se predlaga izločitev območja opuščenega kamnoloma Brusich nad Boljuncem, kjer je lastnica polovice območja boljunska srenja, lastnik druge polovice pa je Edi Zobec, ki pa je tudi predsednik srenje, je opozoril Gombač, za katerega je zato sklep v nasprotju z ustanovnim zakonom in pravilnikom rezervata. Od tod zahteva po umiku sklepa, ki pa je bila zavrnjena, županja Fulvia Premolin pa je pri tem poudarila, da je bil postopek sprejetja transparenten, poleg tega zadeva sklep le predlog, ki ga bo županja skupaj z vso dokumentacijo posredovala deželni upravi, ki bo nato izdala svoje mnenje. Opozorila je tudi, da veliko občanov že desetletja čaka na rešitev te problematike, kar je v svojem posegu poudaril tudi svetnik Slovenske skupnosti Marko Šavron, za katerega mora uprava skrbeti za zaščito, a tudi za naravni in gospodarski razvoj območja. Podobnega mnenja je bila tudi svetnica Demo-

Z zvočnim onesnaževanjem avtoceste se bo ukvarjala posebna komisija KROMA

kratske stranke Rossana Petaros, medtem ko je Roberta Clon iz vrst Ljudstva svobode-UDC dejala, da imajo premalo elementov za presojo in napovedala vzdržanje. Sklep je bil na koncu sprejet z glasovi večine ob vzdržanju opozicije, soglasno pa so svetniki sprejeli

sklep, ki ustanavlja posebno komisijo, ki se bo ukvarjala s problematiko zvočnega onesnaževanja, ki ga povzroča avtocesta, ki teče po občinskem ozemlju. Ustanovitev komisije je predlagal Gombač, ki je prav tako predlagal, naj se načelniki dogovorijo o članih komisije, ki naj takoj začnejo z delom, občinski svet pa jih bo potrdil na prihodnji seji, kar je bilo prav tako sprejeto.

Drugeče je v svojem uvodnem poročilu županja Fulvia Premolin podala nekaj pojasnil v zvezi z dogajanjem okoli posega čiščenja struge reke Glinščice. Ravnanje občinske uprave je bilo neoporečno tako s kazenskega kot tudi z moralnega vidika, je dejala Premolinova, ki je opozorila, da je sama tržaška prefektura izpostavila nujnost posega, prav tako so se za to že leta zavzemali tudi prebivalci. Poleg tega je bil poseg deželne Civilne zaščite izveden pred izvajanjem dejavnosti prostovoljcev, dokument o zasnovi je v občinske urade došel, ko je bila škoda že storjena, v njem pa se poseg opisuje kot odstranitev divje rastočega grmičevja in dreves, ki so prisotna v strugi, tako da ni bilo mogoče predvidevati izvedbe radikalne sečnje na celotni gozdni površini, kar je ugotovilo tudi tožilstvo. Občinska uprava tudi ni mogla preprečiti, saj ji je bil onemogočen vsak previdnostni ukrep. Zato si županja želi, da bi bilo živahne razprave v kratkem konec, da se ne bi na podlagi neosnovanih pretvez dodatno napadalo Občino Dolina. (iž)

Nesreča v športni palači: proces preložili na 24. januar

Proces v zvezi z nesrečo v športni palači PalaTrieste, ko je 12. decembra leta 2011 pri zrušenju odra, na katerem bi bil moral imeti svoj koncert pevec Jovanotti, umrl 20-letni delavec Francesco Pinna, so preložili na 24. januar. Preložitve so zahtevali vsi, saj niso še določili odškodnine za oškodovane stranke. Proces so že preložili maja zaradi napake v obtožnici. Pred sodniki se bodo morali zagovarjati lastnik družbe Azalea Promotion Loris Tramontin, pooblaščen upravitelj Egidio Conte in inž. Andrea Guglielmo.

Policija praznuje z dnevom odprtih vrat in ... Jamajko

Jutri bo policija počastila zavetnika nandanga sv. Mihaela. Ob 10. uri bo v cerkvi blažene device rožnega venca na Starem trgu maša, ki jo bo daroval pokrajinski kaplan policije Paolo Rakic. Že nekaj let pa se tržaška kvestura zavzema, da bi se v duhu spoštovanja zakonov s policisti čim tesneje povezali občani. Jutri bo na vrsti tudi družinski dan, med katerim si bodo policijske urade lahko ogledali sorodniki policistov ter vsi občani. Dan odprtih vrat se bo na kvesturi začel z odprtjem fotografske razstave Tržačana Gabrieleja Crozzolija o Jamajki (omenjajo se reggae glasba, mangrove in krokodili; razstava bo na ogled do 20. oktobra vsak dan med 9. in 19. uro). Včeraj pa je kvesturo obiskalo 150 članov švicarskega združenja kazenskega prava, sprejel jih je kvestor Giuseppe Padulano.

Pri Korošcih kradli bencin

Pri Korošcih so karabinjerji v četrtek ponoči zaradi tatvine v oteževalnih okoliščinah kazensko ovadili štiri slovenske državljane, ki so kradli bencin. Četverica je gorivo prečrpala iz avta fiat 600 (lastnica je 74-letna Milčanka), parkiranega v Ulici Battisti. Karabinjerji so zatem ustavili avtomobil storilcev in v njem našli tri plastične kante, dva lička, gumijasto cev ter izvijač.

Štirje najemniki hkrati

Karabinjerji iz Naselja sv. Sergija so ob koncu preiskave ovadili 62-letnega Italijana iz Trevisa zaradi suma goljufije. V obdobju od januarja do junija je 4 osebam sočasno oddal v podnajem isto stanovanje v Ul. Baiamonti v Trstu. Oškodoval jih je za 2100 evrov.

TRST - Obisk skupine članov ZZB-NOB iz Hrastnika

Obiskali so kraje spomina

Postanki pri Narodnem domu, v Rižarni, Dolini in pri spomeniku bazoviškim junakom na bazovski gmajni

Na Tržaškem se je včeraj mudila večja skupina članov Zveze združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilne borbe iz Hrastnika, ki je obiskala nekatere kraje spomina, ki so še posebej pomembni za tukajšnjo slovensko skupnost. Tako so gostje, ki so jih spremljali predstavniki Vsedržavne zveze partizanov Italije-ANPI Edvin Švab in Germano Švara ter predsednik komisije za mednarodne odnose pri ZZB-NOB Štefan Cigoj, najprej obiskali tržaški Narodni dom in se spomnili fašističnega požiga iz leta 1920, v nadaljevanju pa so se poklonili žrtvam Rižarne, podali pa so se tudi v Dolini, kjer so v spominskem parku počastili spomin na padle za svobodo, na dolinskem županstvu pa jih je sprejela županja Fulvia Premolin. Po kosilu v prostorih SKD Valentin Vodnik so obisk tržaških krajev spomina zaključili s poklonom bazoviškim junakom pri spomeniku na bazovski gmajni.

Gostje iz Hrastnika so tudi počastili spomin na padle v Dolini KROMA

ŠOLSTVO - Pred Deželnim šolskim uradom

Protest sindikatov za več mest na seznamih osebja

Predstavniki sindikatov šolnikov Flc-Cgil, Cisl, Uil-Scuola, Snals in Gilda so včeraj dopoldne demonstrirali pred sedežem Deželnega šolskega urada za Furlanijo Julijsko krajino (na sliki KROMA) za povečanje števila mest na seznamih za učno in pomožno osebje. Sindikati zahtevajo trideset službenih mest več za učno osebje, 27 mest več za pomožno osebje in 28 mest več za učno osebje za podporni pouk. Po njihovem mnenju bi morali pri slednjih upoštevati parametre ministrstva za šolstvo o enem učitelju na vsaka dva invalidna učenca (le-teh je v FJK skoraj tri tisoč). Delegacijo protestnikov je sprejela deželna šolska ravnateljica Daniela Beltrame, ki pa je bila v stanju napovedati le dvajset mest več za pomožno osebje, kar pa je po mnenju sindikatov premalo.

OPČINE - Tatvina in najdba razkosanega avta na območju Pikelca

Avto dobila nazaj, toda ...

Vozilo ukradli v Ul. Assenzio in ga v bližini demontirali - Novi poveljnik karabinjerjev: »Prvi tak primer na tem območju«

»Avto so mi karabinjerji res vrnili, dodati pa moram bistveno podrobnost: tatovi so ga popolnoma uničili.« Tako je včeraj pojasnila lastnica napol razkosanega fiata 500 (na sliki), ki so ga karabinjerji v sredo zjutraj našli na območju openskega Pikelca. O najdbi ukradenega vozila so Primorski dnevnik in drugi mediji na kratko poročali včeraj na podlagi tiskovnega sporočila karabinjerjev, ki je bilo očitno nepopolno.

Openka, ki stanuje v stanovanjski hiši v Ulici Assenzio, je povedala, da so bili tatovi na delu v noči med torkom in sredo med 22. in 6. uro. Njen rdeči fiat je bil v torek zvečer kot običajno parkiran na enem izmed parkirnih mest pred stanovanjskim blokom, v družbi drugih avtomobilov. V sredo ob 8.30 pa ga je patrulja openskih karabinjerjev, ki se je peljala mimo Ulice Zinzendorf, opazila »točno 70 metrov daleč, na gozdni poti pri zabojnikih za odpadke,« je razložila. Izginil je skoraj ves prednji del, saj so storilci ponoči demontirali več kosov - zanimalo jih je skoraj vse, kar se nahaja pred prednjima sedežema. »Odnegli so vetrobransko steklo, volan, radiator ... Karabinjerji so nam rekli, da so to specialisti, natančni kot kirurgi. Avto pa bo po vsej verjetnosti končal na odpadu,« je še povedala lastnica. Odbijač in pokrov motorja prav tako nista bila več na svojem mestu, vse so skrbno sneli.

Na čelo nabrežinskega poveljstva karabinjerjev, pod okrilje katerega spada tudi openska postaja, je pred nekaj dnevi prišel kap. Luciano Summo, ki je bil doslej glavni karabinjerski »detektiv« v Trstu, saj je načeloval preiskovalnemu oddelku (doseđani nabrežinski poveljnik, kap. Fabrizio Pinori, pa vodi zdaj miljske karabinjerje). Kapitan Summo je nazadnje - kot kaže uspešno - preiskoval umor priletne Tržačanke v Podlonjerju. Včeraj je pojasnil, da tiskovna sporočila pošiljajo s pokrajinskega poveljstva v Trstu, glede samega pri-

mera pa je dejal, da gre za dokaj redek primer »demoniranja« avtomobila. »Kar je meni znano, takih primerov na tem območju še ni bilo,« je povedal. Na obmejnem pasu pa se znajdejo najrazličnejši zlikovci in marsikoga zanimajo nadomestni deli. Navadno jih krađejo na odpadih, tokrat pa so se tatovi lotili avtomobila, ki je bil pred stanovanjsko hišo redno parkiran sredi drugih vozil. V neposredni bližini so ga na robu gozda demontirali in se odpeljali v neznano. (af)

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 28. septembra 2013

VENČESLAV

Sonce vzide ob 6.59 in zatone ob 18.52
- Dolžina dneva 11.53 - Luna vzide ob 0.15 in zatone ob 15.14

Jutri, NEDELJA, 29. septembra 2013

MIHAEL

VREME VČERAJ: temperatura zraka 19 stopinj C, zračni tlak 1015 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 10 km/h jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21 stopinj C.

Lekarne

Danes, 28. septembra 2013

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 16, - 040 364330, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 6, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 6 - 040 368647.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Rush«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.30, 21.30 »Teorema Venezia«; 17.00, 20.00 »Tra cinque minuti in scena«.

FELLINI - 16.45 »Percy Jackson«; 18.30, 20.15, 22.00 »Una fragile armonia«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 17.50, 19.15, 20.40, 22.00 »Vado a scuola«; 18.10 »The Grandmaster«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.10, 21.45 »Via Castellana Bandiera«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.40, 18.20, 20.00, 21.40 »Sacro Gra«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.50, 22.15 »2 na muhi«; 17.10, 20.45, 23.00 »Abeceda seksa«; 13.30, 15.50 »Avioni«; 14.30, 16.30, 18.30 »Avioni 3D«; 17.50, 20.20, 22.50 »Diana«; 17.55, 20.30, 22.45 »Drzna igra«; 19.20, 21.45 »Jobs«; 13.00 »One Direction: To smo mi 3D«; 18.20 »Razredni sovražnik«; 20.00, 22.30 »Skozi čas«; 13.30, 16.05 »Smrkci 2«; 15.10 »Smrkci 2 3D«; 13.20, 15.15 »Turbo«; 14.00, 16.00, 17.30 »Turbo 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 15.30, 16.40, 18.20 »I Puffi 2«; 16.30, 18.20, 20.15,

22.15 »Universitari, molto più che amici«; Dvorana 2: 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Bling Ring«; Dvorana 3: 17.15, 19.45, 22.00 »Sotto assedio«; 18.20, 20.15, 22.15 »Come ti spaccio la famiglia«; Dvorana 4: 16.30, 20.15 »Un piano perfetto«; 18.20, 22.15 »Evangelion 3.0 - You can (not) redo«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.30, 19.05, 21.40 »Rush«; 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »I Puffi 2«; 17.45, 20.00, 22.15 »Come ti spaccio la famiglia«; 17.15, 19.25 »Percy Jackson 2 - Il mare dei mostri«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Universitari, molto più che amici«; 16.20, 19.00, 21.40 »Sotto assedio«; 15.20, 17.50, 20.05, 21.35, 22.15 »Bling Ring«; 15.30 »Monsters University«; 15.40 »Turbo«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 16.00, 18.00, 20.00 »I Puffi 2«; 22.00 »Come ti spaccio la famiglia«; Dvorana 2: 17.20, 20.00, 22.15 »Rush«; Dvorana 3: 17.20, 19.45, 22.15 »Sotto assedio«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.10 »Universitari, molto più che amici«; Dvorana 5: 17.40, 20.10, 22.10 »Bling Ring«.

Izleti

KS ROČINJ - DOBLAR, KD Valentin Stanič in ŠRD Dobljar vabijo na 8. kolesarski vzpon na Kambresko danes, 28. septembra. Start pred cerkvijo v Ročinju ob 16. uri.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja danes, 28. septembra, tradicionalni pohod »Zoro Starec«. Vodila ga bo prof. Marinka Pertot. Startali bomo ob 14.30 izpred društva. Zaključek pohoda bo v društvu, kjer bo pashašuta za udeležence, za katero je nujna rezervacija. Tel. št.: 040-411635, 349-4599458.

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA SLOVENIJE Podružnica za Kras organizira v nedeljo, 29. septembra, ob svetovnem dnevu srca, tradicionalni pohod na Stari Tabor pri Lokvi in ogled jame Vilenice. Brezplačne meritve krvnega tlaka, pulza, holesterola in sladkorja v krvi bodo od 8. ure do pohoda okrog 9.30 in po povratku po 11.30 pred jamo Vilenice. Ob 12. uri bo možen voden ogled jame Vilenice ter druženje do 14. ure. Informacije: 00386-040-900021 (Ljubislava Škibin) vsak dan po 16. uri.

SPDT prireja v nedeljo, 29. septembra, izlet na Slavnik, kjer se bo odvijal 35. spominski pohod v organizaciji Obalnega PD Koper. Istočasno pa prireja Meddruštveni odbor Primorsko-Notranjskih planinskih društev in Obalno PD iz Kopra tu tudi osrednjo slovesnost za južno Primorsko ob 120-letnici organiziranega planinstva na Slovenskem. Tržaški planinci se bodo zbrali ob 8. uri v Bazovici pri Kalu. Z osebnimi avtomobili bodo pot nadaljevali do Prešnice in se od tod povzpeli na Slavnik. Izlet je primeren za vse. Predvidene so približno 4 ure hoje.

SKD IGO GRUDEN vabi člane in prijatelje na izlet v Kobarid, ki bo v nedeljo, 6. oktobra. Ogledali si bomo muzej 1. svetovne vojne, interaktivno razstavo o Poti miru in kostnico. Odhod iz Nabrežine ob 8.30, povratek v večernih urah. Vpisovanje pri Sergiju Kosmini (040-200123) in v kavarni Gruden.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA organizira tradicionalni jesenski izlet namenjen članom, odjemalcem, oljkarjem in vsem simpatizerjem naše zadruge. Letos bomo obiskali klasično Toskano: Piso, Firenze in Sieno ter tipično toskansko torkljo, od srede 9., do petka 11. oktobra. Prenočitvi v Montecatini Terme. Info in vpis: Laura 040-8990103 in Roberta 040-8990110, 8.30-12.30 ali pri nas v Ul. Travniki 10 v Dolini.

OMPZ vabi na romarski izlet v soboto, 12. oktobra, na Koroško: Tinje, Gospa Sveta in gosposvetsko polje, Celovec in Vetrinj. Vpis in vse ostale informacije čim prej na tel. št. 347-9322123.

Na današnji dan sta se pred 50. leti vzela

ANICA IN ALBIN ŠKABAR

Živijo zlatoporočenca!

Še veliko medsebojne ljubezni in sreče vama voščita **hčerka Suzana in sin David z družinama**

Na Colu

Jušta

svoj rojstni dan slavi. Srečo, zdravje in veselje, pa še dosti lepih dni, ji iz srca želimo vsi mi.

Nevenka in Radko z družinama

Čestitke

Draga nona in pranova JUŠTA! Kratko, srčno naše je voščilo: zdravje, sreča in veselje naj se te držijo in naj tvoje dneve razveselijo. Sofija, Danjel, Jessica, Pamela, Aicha in Sharon.

Trobenta naznanja veliko fešto. Danes JADRAN okrogla leta ima. Nasmejane oči in vedno lepa beseda, to je formula za dobro voljo, ki jo samo on pozna. Zato mi našega Jadrana nikomur ne damo, ker se z njim preveč lepo imamo. Prisrčne čestitke Claudio, Mariza z družinama, ta mladi in naraščaj

Prireditve

ŽUPNIJA SV. ANDREJA (Ul. Locchi 22 v Trstu) prireja koncert med in po sv. maši danes, 28. septembra, ob 18.30. Nastopajo prof. Andrej Pegan na orglah, Flora Porporati mezzosopran in Aldo Žerjal bas. Lepo vabljeni.

SKD TABOR - Opčine in SKD Grad - Bani vabita danes, 28. septembra, ob 20.30 v Prosvetni dom na glasbeno kabaretni večer »Trieste, Cecchelin e dintorni« - Alessio Colautti in trio Danubio - dirigent Carlo Tommasi.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 29. septembra, na sporedu predstava Volk in kozlički v izvedbi Male gledališke šole Matejke Peterlin iz Trsta in v režiji Manice Maver. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjulenj) v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

DRUŠTVO SLOVENSKE IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 30. septembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na razgovor ob izidu knjige Trpljenje otrok v vojni, Sedemdeset let po zaprtju italijanskih taborišč. Sodelovala bosta avtorja, zgodovinarja Metka in Boris M. Gombač. Na ogled bo tudi razstava Ko je umrl moj oče, ki jo knjiga nadgrajuje. Začetek ob 20.30.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Prosvete vabi v petek, 4. oktobra, ob 20. uri na otvoritev likovne razstave. Razstavljajo: Liliana Kafol, Nivea Kofol, Nivea Mislei, Santina Mislei in Majda Pertotti. Predstavitev Ladi Vodopivec, glasbena kulisa mladinci Glasbene Kambrce, umetniški vodja Aleksandra Pertot. Razstava bo na ogled do 9. oktobra, 17.00-19.00, v soboto in nedeljo po 10.00-13.00.

SKD TABOR IN KNJIŽNICA P. TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - Prosvetni dom: v petek, 4. oktobra, ob 10.30 srečanje z mladinskim pisateljem Žigo Gombačem.

SKD VESNA vabi v Ljudski dom v Križu v petek, 4. oktobra, ob 20. uri na ogled kraške muzikomedije (U)tri(n)ki,

SKD TABOR - Opčine in SKD GRAD - Bani

Prosvetni dom Opčine
Danes, 28. septembra, ob 20.30
ALESSIO COLAUTTI in TRIO DANUBIO
dirigent Carlo Tommasi

“TRIESTE, CECCHELIN E DINTORNI”

Vabljeni!

v izvedbi KUD Grešni kozli (Matej Gruden in Iztok Cergol).

ROJANSKA SKUPNOST vabi v nedeljo, 6. oktobra, na družabnost, ki bo pri Lajnarih na domačiji gospe Anite Perič (Ul. degli Olmi, 23) od 17. ure dalje.

LIKOVNA RAZSTAVA Neve Pertot: otvoritev bo v kavarni Tommaseo (Trg Tommaseo 4/c) v ponedeljek, 7. oktobra, ob 18.30. Predstavlja jo bo Marianna Accerboni. Razstava bo na ogled do nedelje, 3. novembra.

SKD FRANCE PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunca vabita v društveni bar na G'rici na ogled razstave domače likovne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu barv«.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi do nedelje, 13. oktobra, v Kraško hišo v Repen na ogled likovne razstave »Repen 31. Razgledna točka« goriškega umetnika Ivana Žerjala.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI, Trnovca 15, sporoča, da bo razstava »Prva svetovna vojna pri nas. Zamolčani« odprta do 27. oktobra ob sobotah in nedeljah, 10.30-18.00. Na ogled je nad 250 fotografij in razglednic, uniform, dokumentov, topografskih kart ter drugih takratnih vojaških in civilnih predmetov. Spremlja tudi knjiga. Info: www.hermada.org in 331-7403604.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - kulturni center Krasa in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti objavlja javni razpis za 4. festival otroške popevke Brinjevka. Če si star/a do največ 13 let in nam želiš pokazati kako lepo poješ, se prijavi do 31. oktobra na »Brinjevko«. Info: www.kosovelovdom.si.

Poslovni oglasi

GOSTILNA NA KRASU išče natakarico/ja ob vikendih in praznikih.

Tel. 342-5754193

339-2868186

Mali oglasi

27-LETNIK išče delo. Tel. št.: 327-0538277 ali 040-910393.

DAJEM V NAJEM malo, na novo opremljeno stanovanje v središču Kozine. Tel. št.: 0039-329-2225821.

DIATONIČNO HARMONIKO prodam. Tel. 335-5387249.

GOSPA SREDNJIH LET išče delo, 24 ur dnevno. Tel. št.: 329-6055490.

GOSPA SREDNJIH LET, z dobrimi priporočili, išče delo kot pomočnica v gospodinjstvu, ostarelim in bolnim osebam. Tel. št.: 00386-68-131352, 00386-51-852892.

MOŠKI srednjih let nudi manjša hišna popravila, npr. električna in podobno. Tel. št.: 00386-40451616.

NUJNO IŠČEM knjigo za srednjo šolo »Likovno izražanje za 7. razred«. Avtor Tacol, Frelih, Muhovič, založba Debora. Tel. št.: 340-2719093.

OPRAVLJAM IZNOS, vnos in odvoze pohištva ter varovanje in obnavljanje hišne opreme; tel. 340-2719034.

PRODAJAMO na Vrhu Sv. Mihaela zazidljivo zemljišče na lepi lokaciji v zelenju zraven ceste (zaselek Devetaki, blizu centra Danica). Tel. št.: 347-2349362.

Danes zvečer, 28. septembra 2013,
bo v župnijski cerkvi
sv. Jerneja ap. na Opčinah
ob 20. uri

KONCERT
dveh mladih harfistk
EVE ŠKABAR
in
TEODORE TOMMASI

Dobrodošli na ta izjemen glasbeni večer!

PRODAM črno grozdje sorte refošk po ugodni ceni. Tel. št.: 040-2296038.

PRODAM fiat 600 suite, letnik 1996, tehnični pregled veljaven do leta 2014, nove zimske in navadne gume, cena 500,00 evrov. Tel. 040-228821, ob uri kosila.

PRODAM novo mizo iz masivnega lesa, z merami 3,20x1,00, debelost lesa 8 cm, primerna za taverno. Tel. št.: 040-229250.

PRODAM razne pripomočke za pripravo in prodajo vina (preša, mlin, ...) ter cevi raznih velikosti primerne za ograje v vrtu. Tel. št.: 040-280910, 334-5324224.

PRODAM KNJIGE za prve 3 razrede jezikovne smeri liceja F. Prešeren. Tel. 348-9805039.

PRODAM PEČ na drva, iz keramike, za 250,00 evrov. Tel. št.: 339-3931218.

PRODAM trivrstno diatonično harmoniko, CFB, manjši model, akord, slakov gumb. Tel. št.: 346-8321835.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA nudi pomoč pri učenju in pisanju domačih nalog za vse humanistične predmete na osnovni, nižji in višji šoli, vključno za latinščino in grščino na bienju. Tel. št.: 346-0905266.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA Pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog in/ali varstvo predšolskih in osnovnošolskih otrok ter pomoč pri utrjevanju slov. jezika. Tel. št.: 346-1080342.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA Pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog osnovnošolskim otrokom in/ali varstvo predšolskih otrok. Tel. št.: 340-6851231.

V BOLJUNCU dajem v najem novo stanovanje (dnevna soba, kuhinja, 2 spalnice in kopalnica). Tel. št.: 348-3667765.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinhah odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel. št. 040-299442.

OSMICO sta odprla na cesti za v Sliвно Corrado in Roberta. Tel. št.: 338-3515876.

OSMICO je odprl Škerk v Praprotnu. Tel. 040-200156.

ŠAVRON ROBERTO je odprl osmico v Gabrovcu št. 27. Vesel bo vašega obiska! Tel.: 347-2511947.

Prispevki

Ob priliki zlate poroke Marjuče in Pinota darujeta Ondina in Davorin 50,00 evrov za Sklad Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin.

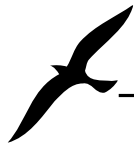
V spomin na drago Lučano Tence, rojena Indri, darujejo Marija Košuta in Ljubo z družino 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na dragega nečaka Walterja daruje tata 30,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na teto Olgo daruje Vojmir Tretjak z družino 25,00 evrov za MPZ Vesna v Križu ter 25,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na Celesta Sancina daruje družina 50,00 evrov za SPDT in 50,00 evrov za TFS Stu Ledi.

V drag spomin na gospoda Marjota Gerdola daruje nn 50,00 evrov za Slovensko dobrodelno društvo.

Obvestila

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaje plavanja za otroke od 4. leta dalje. Info: 040-51377, 14.00-17.00 (ob delavnikih).

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED-KRAŠKI FENOMENI vabi srednje in višješolce na skupne vaje v Škerkovo hišo v Šempolaju ob torkih, 18.00-19.30. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-4754182, 380-3584580.

OTROŠKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi vse osnovnošolce, ki bi radi preko igre spoznali čarobni svet glasbe in razne inštrumente (na razpolago na licu mesta) na skupne vaje ob ponedeljkih, 17.00-18.00. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 328-4754182, 380-3584580.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo. Pevske vaje v Štalci, v Šempolaju vsak ponedeljek, 16.00-17.00 za vrtec. Info: tel. 328-4754182, 380-3584580.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja različniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka 1x tedensko. Minimalno število tečajnikov je 5, maksimalno pa 10. Začetniški tečaji bodo potekali vsak torek 19.15-20.45, začetek 22. oktobra. Nadaljevalni tečaj bo potekal ob četrtek 19.15-20.45, začetek 24. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR PRI SKD IGO GRUDEN, ki ga vodi Mirko Ferlan, ima vaje ob torkih od 17.30 do 19.00 v društvenih prostorih. Dobrodošli novi člani, tudi fantje do 15. leta.

KRU.T obvešča člane, da je na razpolago še nekaj mest za skupinsko bivanje v Talaso Strunjan od 13. do 23. oktobra z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje oziroma dobro počutje. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

MLADI, vas zanima pisanje člankov, intervjujev, reportaž...? Bi radi okusili ustvarjalno delo v časnikarski redakciji? Pridružite se skupini sodelavcev mladinskega lista Rast (priloga revije Mladika)! Kontaktirajte nas preko Facebooka (skupina Mosp-Skk) ali preko naslova rast.mladika@gmail.com.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da bo telovadba za otroke od 6. do 8. leta ob ponedeljkih 17.30-18.30 na Stadionu 1. Maj in četrtek 17.00-18.00 v telovadnici v Lonjerju. Info: v uradu Stadionu 1. Maj, tel. 040-51377 ali urad.bor@gmail.com.

ANGLEŠČINA ZA NAJMLAJŠE - Center otrok in odraslih prireja Tečaj angleščine za otroke stare od 2. leta dalje. Info in prijave: center.harmonija ali 328-0196920.

SAMOPODOBA - Center otrok in odraslih Harmonija prireja inovativni tečaj na katerem lahko izboljšaš svojo samopodobo in se počutiš boljše. Tečaj je namenjen najstnikom in odraslim. Info in prijave: center.harmonija@gmail.com ali 320-7431637.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi osnovnošolce na plesno delavnico Hip-Hop vsak ponedeljek, 16.30-17.30 v društvene prostore na Štadjonu 1. Maj (Vrdelska cesta 7). Mentorica Jelka Bogatec. Info: 349-7338101.

TAI-CHI pri Skladu Mitja Čuk ob ponedeljkih, 19.30-21.00 v večnamenskem središču Sklada, Repentabska 66, na Opčinah. Info in prijave: 334-1166624 Sergio. (Po dogovoru, možni tečaji tudi v jutranjih urah).

DEVINSKI GRAD vabi danes, 28. in v nedeljo, 29. septembra, na ogled 18.000 različnih sredozemskih rastlin, ki so prisotne v privatnem delu parka. Društvo Orpheon bo poskrbelo za glasbeno spremljavo. Samo ta vikend bo za vstop v park predvideno doplačilo. Info: 040-208120.

RADIJSKI ODER obvešča gojence Male gledališke šole Matejke Peterlin, da bo generalka igre »Volk in sedem ko-

zličev« danes, 28. septembra, v Marijinem domu pri Sv. Ivanu od 15. do 17. ure oz. od 17. do 19. ure. Nastop bo v nedeljo, 29. septembra, kot prva izmed predstav Gledališkega vrtiljaka (ob 16.00 oz. ob 17.30).

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA obvešča, da se je začelo vpisovanje v Glasbeno šolo za otroke, mlade in odrasle. Info na tel. 348-4203196 (Niko).

PIHALNI ORKESTER BREG - DOLINA sporoča, da sprejema vpise za glasbeno šolo. Info: 338-6439938 ali vsak četrtek na sedežu godbe.

ZŠSDI vabi na Festival estetskih športov v nedeljo, 29. septembra, ob 16. uri na kotalkališču pri Poletu na Opčinah.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let 18.00-19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; Cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet. 19.30-21.00; Happy fitness time (vadba za odrasle) pon. 17.00-18.00 (center M. Čuk-Repentabska ul. 66). Prvo srečanje v ponedeljek, 30. septembra. Vpis in info: info@cheerdancemillennium.com, Jasna 347-8535282 in Ryan 347-9227484.

AŠZ SLOGA prireja tečaj mini odbojke s poudarkom na splošni motoriki za osnovnošolske otroke. Tečaj poteka dvakrat tedensko v telovadnici openske nižje srednje šole ob torkih 18.00-19.00 in ob četrtek 18.00-19.15.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi k vpisu baleta (od 4. leta dalje) jazz baleta (od 11. leta) baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka do 30. septembra po tel. št. 00386-041524310. Info: www.baletnodrustvosezana.si.

BALETNO DRUŠTVO SEŽANA vabi nove člane k delovanju društva. Rekreativna baletna gimnastika v dopoldanskem in večernem času v prostorih Kosovelovega doma v Sežani pod vodstvom baletnega pedagoga Eugena Todorja. Primerna je za vse starostne skupine ter pripomore k boljšemu zdravju in počutju posameznika. Info: tel. 00386(0)41524310.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi v svoje prostore (zraven avtobusne postaje št. 29) v ponedeljek, 30. septembra, ob 18. uri na predstavitev tečaja yoge. Prost vstop. Informacije na tel. 328-1839881 (Vittoria).

KK ADRIA obvešča, da se bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 20. uri v ŠKC v Lonjerju pričela telovadba za odrasle. Informacije na tel. št.: 040-910339 (Pierina).

PLESNA AEROBIKA: dejavnost SKD F. Prešeren začenja v ponedeljek, 30. septembra, od 19. do 20. ure v zgornjem prostoru občinskega gledališča Boljunec. Info na tel.: 348-0451875.

SKD RDEČA ZVEZDA organizira tečaj yoge z vaditeljem Janom Budinom. Predstavitveni večer bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu. Info: 340-6887720 (Jan).

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na odprta vrata tečaja Contemporary dance Daša Grgič v ponedeljek, 30. septembra, ob 17.30 za mladince in ob 19. uri za odrasle. Tečaj bo potekal vsak ponedeljek in četrtek v društvenih prostorih na Štadjonu 1. Maja. Info: 333-8139018.

TEČAJI ŠPANSKEGA JEZIKA za vse stopnje pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev v ponedeljek, 30. septembra, ob 17. uri, Proseška ul. 131, Opčine. Info: 040-212289.

TELOVADBA za starejše pri Skladu Mitja Čuk vodi fizioterapevtka v Večnamenskem središču - Repentabska ul. 66, Opčine, ob torkih od oktobra do maja. Vpisi in info: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

TELOVADBA ZA PRAVILNO DRŽO - vodi fizioterapevtka pri Skladu Mitja Čuk v Večnamenskem središču - Repentabska ul. 66, Opčine, 2x tedensko (torek in petek), od oktobra do maja. Vpisi in info: 040-212289, pon-pet, 10.00-14.00.

V MATEMATIKO s sošolci ... skupaj je lepše za osnovnošolce in srednješolce, pri Skladu Mitja Čuk na Opčinah. Utrjevanje snovi 1x tedensko. Vpisi in info: 040-212289.

Š.Z. BOR obvešča, da bo telovadba za odrasle začela v ponedeljek, 30. septembra. Urnik: ponedeljek in petek 9.00-10.00 in 10.00-11.00 s prof. Drasičem ter v torek in četrtek 17.30-18.30 s prof. Meulio. Informacije v uradu Š.Ž. na Stadionu 1. Maja, tel. 040-51377, urad.bor@gmail.com.

ASD SHINKAI KARATE CLUB obvešča, da se bodo treningi začeli v torek, 1. oktobra, v zgonski telovadnici, torek/petek otroci, sredo/petek odrasli. Info: 334-6218712, 347-3955129, www.shinkaikarate.it.

AŠD MLADINA organizira smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini z društvenimi učitelji: pričetek v torek, 1. oktobra, 16.00-18.00 in nadaljevalni tečaj v sredo, 2. oktobra, 16.00-18.00. Info: 347-0473606.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK-KRASJE bo začel s pevskeimi vajami oktobra. Potekale bodo ob petkih zvečer v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini. Nove navdušene pevke, višješolke in univerzitetne študentke, sprejemamo na avdicijo. Info: 339-1115880 ali 333-1435318.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesmice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urniki: torek, 16.45-17.35 (3-5 let) začetek 1. oktobra; četrtek, 17.30-18.20 (6-10 let) začetek 3. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

TEČAJI ANGLEŠČINE pri SKD Igo Gruden, 2. in 3. nadaljevalna stopnja, uč. Kerrie Connor, 28 lekcij od oktobra do maja, vpisovanje v Občinski knjižnici N. Pertot ali v Uradu za stike z javnostjo v Nabrežini. Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

TEČAJI SLOVENŠČINE pri SKD Igo Gruden: 1. in 2. nadaljevalna stopnja, 28 lekcij od oktobra do maja, vpisovanje v Občinski knjižnici N. Pertot ali v Uradu za stike z javnostjo v Nabrežini. Info: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera Tuta).

ŠD ZARJA obvešča, da se bo s 1. oktobrom pričela splošna rekreacijska vadba, ki jo bo vodila prof. Silva Meulja ob torkih in četrtek, 20.00-21.00 v športnem centru Zarja v Bazovici. Info: 333-1755684 (19.00-21.00).

PREDSMUČARSKA TELOVADBA - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo, 2. oktobra, začenja predsmučarska vadba za odrasle, ki bo v telovadnici šole Codermatz v Ul. Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Info in prijave: 335-6123484.

SKD IGO GRUDEN - moška posturalna in razgibalna telovadba je umirjena vadba, prilagojena specifikam moške konstitucije in namenjena raztezanju mišic ter izboljšanju gibljivosti. Redne vaje ob ponedeljkih in četrtek od 20.00 do 21.00. Info: 338-4563202 (Katja).

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB KOŠIR sporoča svojim članom in prijateljem, da bo prihodnje srečanje v sredo, 2. oktobra, v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška, 20 ob 18.30.

TEČAJ ŠIVANJA za začetnike in nadaljevalce se začne v sredo, 2. oktobra, ob 17. uri v prostorih društva Valentin Vodnik v Dolini.

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pri SKD Igo Gruden, ki jo vodi Divna Slavec, začne v torek, 1. oktobra. Urnik: torek 9.00-10.30 in 10.30-12.00, sredo 18.30-20.00 in četrtek 9.00-10.30. Info: 040-299632 (Vera) ali 040-220469 (Divna).

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTOVEL prireja tečaj latinsko-ameriških plesov v kulturnem domu na Proseku. Prvo poskusno srečanje bo v sredo, 2. oktobra, 20.00-21.00 skupinski ples, 21.00-22.00 pa salsa v pari. Info: 327-1952267.

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba v

bazenu začela 3. oktobra in bo potekala ob ponedeljkih in četrtek, 19.45-20.30 na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitve in razvedri. Vadba učinkovito deluje tudi proti celulitisu. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

KRD DOM BRIŠČIKI organizira tečaj vezanja z gospo Marico Pahor. Prvo srečanje bo v društvenih prostorih v četrtek, 3. oktobra, od 16. do 18. ure.

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK prireja začetni tečaj slovenščine. Prva lekcija bo v četrtek, 3. oktobra, ob 19.30 v prostorih ljudskega doma v Trebčah. Info in prijave: +39348-3288130 ali mtk.trebce@gmail.com.

OTROŠKA IN MLADINSKA PLESNA SKUPINA VIGRED vabita tudi nove plesalke v Štalco v Šempolaju na plesne vaje v četrtek, 3. oktobra, 16.00-17.00 za zadnji letnik vrtca ter od 1. do 4. razreda osnovne, 17.00-18.00 za 5. razred osnovne in za srednjo šolo. Ob zaključku vaj bo seja s starši za usklajitev urnikov. Info: tajnistvo@skadvigred.org, tel. 320-0220059, 380-3584580.

PILATES v jutranjih urah - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočajo, da bo v oktobru stekla vadba Pilatesa v jutranjih urah. Prva vaja bo v četrtek, 3. oktobra, 9.00-10.00 v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu. Prijave in info: 333-3616411 (14.00-15.30) ali skupinaboljunec@yahoo.it.

SKD TABOR Opčine - Prosvetni dom: v četrtek, 3. oktobra, vpisovanje in začetek 2x tedenskih tečajev telovadbe za dobro počutje od 8. do 12. ure. Pohitite.

SLOVENSKI ABC - zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta bo potekal ob četrtek, 16.20-17.10 na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8. Začetek 3. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AŠD SK BRDINA prireja ob petkih v prostorih telovadnice v Repnu, 20.30-22.00, »rekreacijo za odrasle« s pričetkom 4. oktobra. Vpisovanja in info: 349-7338101 (Tatjana), 347-4421131 (Valentina), v večernih urah.

OPZ FRAN VENTURINI od Domja in Mini Venturini obveščata, da so se začele vaje, ki potekajo v kulturnem domu Anton Ukmar pri Domju vsako sredo 16.30-17.30 (Mini Venturini) in 17.45-19.15 (OPZ) ter ob sobotah 14.00-15.00 (Mini Venturini) 14.00-16.00 (OPZ). Še vedno vabljeni vsi otroci, ki bi radi zapeli z nami. OPZ bo s koncertom v nedeljo, 20. oktobra, proslavil svoje tridesetletno delovanje, zato so vabljeni vsi bivši pevci in pevke na prvo skupno vajo v petek, 4. oktobra, ob 20. uri.

GLEDALIŠKA DELAVNICA za osnovnošolske otroke - informativno srečanje pri SKD Škamperle, Vrdelska cesta 7, v soboto, 5. oktobra, ob 10. uri; pri SKD Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124, v ponedeljek, 7. oktobra, ob 16.30 in pri SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6, v soboto, 12. oktobra ob 11. uri.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR KRASJE je začel sezono! Navdušeni pevci se bodo srečevali vsako soboto ob 11. uri v prostorih Ljudskega doma v Trebčah. Vodi jih Petra Grassi. Info: 339-1115880.

ŠPORTNA ŠOLA TRST - Š.Z. BOR obveščata, da bo telovadba športna šola za otroke od 1. do 6. leta pričela na Stadionu 1. Maja v soboto, 5. oktobra: 9.30-10.30 za predšolske otroke in 10.30-11.30 ali 11.30-12.30 za otroke, ki obiskujejo vrtec. Info in predvpisi: urad na Stadionu 1. Maja, urad.bor@gmail.com, tel. št. 040-51377.

SK DEVIN vabi na Društveni praznik v nedeljo, 6. oktobra, v Lovsko kočjo na Gorjanskem od 12. ure dalje, kjer bomo predstavili dejavnost v bodoči zimski sezoni, tečaje na plastični stezi in na snegu, smučarski sejem in ostale pobude. Vabljeni člani, prijatelji, simpatizerji in ljubitelji zimskih športov.

SLOVENSKO STROKOVNO IZRAZOSLOVJE in poklicni žargon v kmetijstvu in lokalni proizvodnji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta Jezik-Lingua. Vsebine: uporaba slovenskega strokovnega jezika na področju kmetijstva in lokalne proizvodnje; uporaba strokovne terminologije; nadzor nad mešanjem jezikov in interferencami med sporazumevanjem; učenje iz konkretnih primerov; simulacija dejanskih komunikacijskih situacij. Tečaj bo potekal v konferenčni dvorani ZKB (Ul. Ricreatorio 2 - Opčine) v ponedeljek 7., 14. in 21. oktobra, 18.00-21.00 in v sredo, 9. in 16. oktobra, 18.00-21.30. Info: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

SLOVENSKI STROKOVNI JEZIK in izzoslovje v informacijsko-komunikacijski tehnologiji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta Jezik-Lingua. Vsebine: uporaba slovenskega strokovnega jezika na področju novih tehnologij; uporaba slovenske strokovne terminologije; nadzor nad mešanjem jezikov in interferencami med sporazumevanjem; učenje iz konkretnih primerov; simulacija dejanskih komunikacijskih situacij. Tečaj bo potekal na Ad Formandumu v Trstu (ul. Ginnastica 72) 8., 15. in 22. oktobra, 18.00-21.00 in 9. in 16. oktobra, 18.00-21.30. Info: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

ZAČETNIŠKI TEČAJ DIGITALNE FOTOGRAFIJE - SKD Valentin Vodnik organizira na svojem sedežu v Dolini tečaj vsako sredo ob 20. uri. Tečaj sestavlja 7 lekcij teorije in 1 praktično fotoekskurzijo, prične se 9. oktobra in ga vodi fotografinja Mirna Viola. Za info in vpisovanja pokličite 347-7937748.

KD IVAN GRBEC prireja tečaj Country plesa pod vodstvom Sonje Corbato, ob četrtek: 10. oktobra, 17. oktobra, 24. oktobra, 31. oktobra, 5. decembra in 12. decembra. Vabljeni ljubitelji sproščujočega plesa. Info: 040-382541.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini z društvenimi učitelji ob sobotah popoldne od oktobra do decembra. Informacije: info@skdevin.it, tel. 340-2232538.

BABY BAZEN - Tečaj je namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta in staršem. Izkušnja v vodi pripomore k temu, da se med novorojenčkom in starši ustvari posebna vez. Dojenčki bodo med tečajem zaplavali, starše pa bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Začetek 19. oktobra. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

TELOVADBA ZA GOSPEV ZLATIH LETIH - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra vabijo na telovadbo za razgibanje in za zdravo hrbenico vsak torek od 9. do 10. ure.

ZAHVALA

Luciana Indri vd. Tence

Hvala moškemu pevskeemu zboru Vesna in vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku. Hvala tudi vsem, ki boste našo drago ohranili v lepem spominu, kar nam veliko pomeni.

Sandor, Meta in Eda

Križ, 28. septembra 2013

28.9.2007

28.9.2013

Čele Sancin

Vedno v naših srcih.

Družina

ZNANOST - Noč raziskovalcev in začetek TriesteNext

Pomen vode in kemije

Včeraj so svoje raziskave predstavili dijaki šol Trinko iz Gorice in Sv. Cirila in Metoda s Katinare

Včeraj zjutraj so na Velikem trgu zaživel šotori tržaških znanstveno-raziskovalnih ustanov v okviru dvojne manifestacije: Evropske noči raziskovalcev, ki je potekala ravno včeraj, in začetka Evropskega salona znanstvenega raziskovanja TriesteNext, ki bo potekal do jutri na različnih lokacijah, s katero se želi širši javnosti približati znanost oz. predstaviti pomen znanstvenega raziskovanja. Dopoldne je šotorišče na Velikem trgu doživelo obisk množice učencev in dijakov slovenskih in italijanskih šol vseh stopenj, ki so obiskovali stojnice posameznih znanstvenih ustanov, se udeležili delavnic in prisostvovali poizkusom, nekateri pa so tudi predstavili rezultate lastnih projektov in raziskav.

Med temi so bili tudi učenci tretjega letnika Nižje srednje šole Ivana Trinka iz Gorice in drugošolci katinarske podružnice NSS Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana. Prvi so orisali izsledke raziskovalnih delavnic. Vsi za vodo, voda za vse!, ki so potekale prejšnji teden v sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom in

pod mentorstvom Norine Bogatec. Cilj naloge je bil ugotoviti odnos, ki ga do vode imajo omenjeni goriški nižješolci, pri čemer je anketa, ki je zajela 159 vrstnikov, pokazala, da se v družinah voda uporablja večinoma za pranje, čiščenje, osebno higieno, kuhanje in pitje, večina anketirancev pije vodo samo, ko ima občutek žeje, jo pa pije v večji meri kot druge pijače. Večina tudi zapira pipo, ko si umiva zobe oz. uporablja šampon, večina tudi varčuje z vodo, poleg tega so mladi ugotovili, da je bila letos voda morda, jezer in rek, kjer so letovali, neonesnažena oz. malo onesnažena, tretjina anketiranih pa meni, da je voda osrednji vir življenja.

Katinarski nižješolci pa so predstavili projekt, ki so ga lani izvajali v okviru vsedržavnega načrta za promocijo študija na znanstvenih fakultetah v sodelovanju z Izobraževalnim zavodom Jožefa Stefana in Univerzo v Trstu. V okviru projekta, ki nosi naslov Nikoli ni prežodaj za kemijo, so pod mentorstvom prof. Nidie Sivitz začeli odkrivati kemijo. Ob razlagi se-

stave kemijskih snovi so udeležencem tudi prikazali, kako so pripravili mešanico s preučevanjem modelčkov, izvedli postopek sublimacije z ločevanjem zmesi in izvedli tudi postopek elektrolize, da bi dobili kemijsko reakcijo. S projektom nameravajo nadaljevati tudi v letošnjem šolskem letu, v katerem bodo svoje znanje kemije še dodatno poglobili.

Salon TriesteNext se bo danes nadaljeval z vrsto pobud, med katerimi naj omenimo podelitev nagrade Živeti ob nični potrat, ki bo ob 11.30 na t.i. panorami Giustinelli, medtem ko bo v gledališču Verdi ob 11. uri srečanje, posvečeno pomenu prenosa tehnologij in inovacij za rast podjetništva, na katerem bo nastopil tudi italijanski minister za gospodarski razvoj Flavio Zanonato. Ob 15. uri bo v mali dvorani gledališča Verdi srečanje o možnosti oblikovanja velikega severnojadranskega pristanišča, ob 17. uri pa bo na Velikem trgu projekt za otroke v slovenščini Voda in življenje ob 20-letnici založbe Editoriale Scienza. (iž)

Včeraj so svoje delo predstavili dijaki šol Trinka (zgoraj) in Sv. Cirila in Metoda

KROMA

NARODNI DOM - Včeraj Dan raziskovanja SLORI 3013

Raziskovanje, iskanje skupnih poti, spodbujanje in vključevanje mladih

Promocija raziskovalne dejavnosti, mreženje raziskovalcev iz vseh področij znanosti in spodbujanje ter vključevanje mladih. V znamenju teh smernic, ki jih je uvodoma podal predsednik Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI) Milan Bufon, se je včeraj v Narodnem domu v Trstu odvijal SLORI-jev dan raziskovanja 2013. Potekal je v sodelovanju z Uradom Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. »Politika brez dobrih znanstvenikov ne bo nikoli uspešna. Iskati moramo torej skupne poti sodelovanja«, je podčrtal državni sekretar Ura Boris Jesih. Včerajšnji dan je predstavil vrh SLORI-jevih pobud ob evropski Noči razisko-

valcev.

Ključno vlogo so imele nagrade za diplomsko in poddiplomsko dela. S slednjimi želijo že celo vrsto let pri inštitutu dati prostor tistim interesentom, ki v svojih nalogah predstavljajo izvirne doprinos k poznavanju slovenske narodne skupnosti v Italiji. Predsednica Znanstvenega sveta SLORI Zaira Vidau je predstavila letošnje nagrajence ter njihova raziskovalna dela. Gaetano Dato (Univerza v Trstu) si je z doktorsko disertacijo s področja zgodovine »L'uso delle memorie: il caso di Trieste, confine culturale e ideologico nel cuore dell'Europa, 1945- 1965« prislužil nagrado za doktorsko de-

lo. Analiza glavnih krajev spomina v Trstu in deželni FJK nudi zanimivo in inovativno interpretacijo, ki podira nekatere mitske predstave o tržaški preteklosti. Nagrado za diplomski deli pa si letos delita italijanistka Helena Pertot (Univerza v Vidmu) in slovenistka Metka Šinigoj (Univerza na Primorskem). Interdisciplinarno zasnovana naloga Pertotove »Tradurre al femminile tra otto e novecento: il caso della rivista Slovenka« je prepričljiva predvsem zaradi kvantitativne obdelave in analize prevodov te prve slovenske ženske revije, ki je med leti 1897 in 1902 izhajala v Trstu. Prav nanjo se v svojem diplomskem delu »Tržaška Slovenka in Elvira Dolinar – začetek feminističnih pisav v slovenski slovstveni kulturi« navezuje tudi Metka Šinigoj. Poudarek in vrednost pa sta nedvomno v izboru in objavi ter analizi člankov feministične urednice in avtorice.

O velikem znanstvenem potencialu naše manjšine priča tudi »Banka znanja«. Kot je povedala vodja tega projekta Maja Mezgec, so s popisom akademikov, raziskovalcev in doktorskih študentov iz različnih področij in geografskih okolij skupnega slovenskega kulturnega prostora želeli širšo javnost seznaniti prav s tem potencialom. Rezultat projekta je imenik, ki je dostopen na spletni strani SLORI-ja.

Dan raziskovanja je zaključila okrogla miza »Kroženje možganov v sodobni družbi: nujna ali izziv?«, pri kateri so sodelovali mlajši slovenski raziskovalci s Tržaškega; posege je moderiral ravnatelj SLORI-ja Devan Jagodic. Izkušnje politologa Igorja Guardiancicha v kraju Odense na Danskem, nevroznanstvenika Roberta Volčiča v Roveretu in demografije Marije Mamolo, ki je trenutno zaposlena na tržaškem sedežu zavoda ISTAT predstavljajo enkratni opis stanja raziskovanja. »Biti raziskovalec je osebna izbira in ne usoda«, je povedal Robert Volčič. Treba je torej vzeti v poštev tudi možnost, da se lahko v rodni kraj ne vrnemo več. Marija Mamolo tako meni, da daje pojem beg možganov izkrivljeno sliko dane situacije, saj izpoznavlja le negativno plat dane situacije: »Osredotočiti se je treba torej bolj na kroženje in izmenjavo možganov.« Slika, ki izhaja iz priporočev mladih strokovnjakov torej priča tudi o nezadovoljivem stanju raziskovalnega področja v Sloveniji in Italiji. Kot je obelodanil Igor Guardiancich torej: »Smo kot don Kihoti v sistemu, ki ne funkcionira. Treba ga je torej porušiti in ponovno spraviti na noge, čeprav zveni to utopično«. Sedila je razgibana debata: dodaten dokaz aktualnosti in nujni potrebi po fokusiranju na predstavitvene teme. (vpa)

Rossana Paliaga

Nagrajeni mladi raziskovalci

KROMA

FESTIVAL NEXT - Uvodni večer v spomin na Margherito Hack

Bila je rigorozna in skuštrana

V anekdotah, pričevanjih prijateljev in video posnetkih ponovno zaživel lik prisrčne ženske in velike znanstvenice

Velika znanstvenica, a tudi svobodna, pogumna, pristna, dosledna, globoko moralna oseba z naravnim darom za komunikacijo in smislom za humor: ta je portret astrofizikarke Margherite Hack, ki so ga prijatelji, sodelavci in predstavniki javnih oblasti orisali v veliki dvorani gledališča Verdi v Trstu na otvoritvenem večeru festivala Next. Za organizatorje drugega evropskega salona znanstvenega raziskovanja je bil poklon v obliki javnega pogovora primerna in samoumevna izbira, ki je še enkrat poudarila, koliko je bila Hackova spemjena in priljubljena izven vsakršne spemske retorike. Slednji se je izognil tudi zanimiv pogovor, ki je skušal zaobjeti celoto njene osebnosti, vključno z anekdotami in duhovitimi izjavami same protagoniste večera, ki so jih posredovali razni video prispevki: poleg prispevkov državne televizije RAI, tudi konfrontacija s kolegom Zichichijem, ko prizna, da so najlepše počitnice na »Topolinih« v Barkovljah, in še spontan pogovor v avtomobilu s pisateljem Fabiom Volom.

Pogovor z gosti je vodila novinarka Marinella Chirico, ki je podpisala »duhovni testament« Hackove, dialog med ateistko in duhovnikom »Io credo« (Verujem). Znanstvenica Francesca Matteucci je utemeljila naslov večera Narejeni smo iz zvezd, saj so zvezde ustvarile ele-

mente, ki so potrebni za življenje človeka, a je tudi spregovorila oupoštevani ženski na tem poklicnem področju, kjer se je Hackova uveljavila brez občutka diskriminacije, a samo zato, ker se sploh ni ukvarjala s takimi problemi. Njen naslednik kot direktor astronomske opazovalnice Stefano Borgani se je spominjal njene neposrednosti, ko ga je ob prvem spoznanju, s strahom pred morebitnim nepoštenim upravljanjem strukture, vprašala: »Vi si spravljate denar v žep?«. O njenih prizadevanjih za širitev znanosti med nestrokovno publiko in tudi med otroke je spregovoril novinar Federico Taddia, ki je z njo podpisal otroško uspešnico »Za-

kaj nam zvezde ne padajo na glavo« in se je začudeno spraševal o njenem racionalnem, ne-emotivnem pristopu do vsake situacije in teme, dokler ga je presenetila z nepričakovanim navdušenjem ob naključnem srečanju z igralko svoje najljubše televizijske nanizanke. Nujno drugačen pa je bil ton pričevanja duhovnika Pierluigija Dipiazzze, s katerim je prijateljvala dvajset let na osnovi globokega medsebojnega spoštovanja in skupnih vrednot ljubezni do stvarstva ter človeške solidarnosti. Po pragu smrti si je vsak predstavljal na svoj način nadaljevanje zemeljske zgodbe, oba pa sta bila složna v prepričanju, da je treba do tedaj plemenito osmisliti svoje bi-

PLINSKI TERMINALI - Predlog Alpe Adria Green

Namesto v Žavljah terminal zahodno od Pulja

KOPER - V Alpe Adria Green (AAG) ponovno opozarjajo na nedopustnost umestitve plinskega terminala na lokaciji v Žavljah v Tržaškem zalivu, saj predstavlja tveganje za prebivalstvo, onesnaževanje in škodo za ribištvo. Ponujajo tudi dve alternativni lokaciji, od katerih bi bila najboljša ureditev terminala na obstoječi ploščadi okoli 55 kilometrov od Pulja. Kot je opozoril predsednik AAG Vojko Bernard, bo odločitev o uvrstitvi plinskega terminala v Tržaškem zalivu med prednostne energetske projekte EU padla 4. oktobra.

V AAG so v začetku tedna predsedniku Evropske komisije ter komisarjema za energetiko in za okolje poslali 756 protestnih podpisov proti izgradnji terminala, ki so jih zbrali minulo soboto v Kopru. V tej nevladni organizaciji gradnji nasprotujejo iz več razlogov. Tako so italijanske oblasti po njihovem zaobšle evropske direktive o oceni vplivov na okolje, prav tako pa se v odločitvenih procesih ni upoštevalo mnenja prebivalstva. Terminal bi poleg tega v tako plitvem morju, kot je severni Jadran, imel tudi precejšnje okoljske vplive. »Tudi če Italija spremeni lokacijo v samem Trstu ali na obali, bo še zmeraj dvig živega srebra, ki ga bodo dvigali tankerji, zelo velik in bomo še zmeraj jedli ribe z živim srebrom,« je opozoril Bernard.

Postavitev terminala bi nenazadnje predstavljala varnostno tveganje v primeru nesreč, terorističnih napadov ali eksplozij terminalov in tankerjev. Zaradi zagotovitve varnosti pa bi se poleg tega znašli v situaciji, ko bi bilo treba militarizirati cel severni Jadran. Morebitno ekološko škodo kot posledico nesreče ali preprosto onesnaževanja pa bi nenazadnje čutili tudi sosednji Slovenija in Hrvaška, so prepričani v AAG.

Kot alternativo predlagajo dvojico lokacij, ki po njihovem ne bi vplivali na varnost prebivalstva, upad turizma, izumrtje ribištva in ekosistem. Prva lokacija bi bila točka plinskega polja Izabela na lokaciji T6 zaščitene ekološke cone Italije, kjer je globina morja med 35 in 38 metri, v bližini pa že obstaja ploščad.

Kot najboljšo rešitev pa izpostavljajo ureditev terminala na že postavljeni ploščadi okoli 55 kilometrov od Pulja v mednarodnem delu Jadrana, kjer so odkrili nahajališča plina in ga že izkoriščajo, globina morja pa je okoli 40 metrov. (STA)

V Jadranskem morju v bližini Pulja naj bi se nahajala precejšnja plinska ležišča

PRVA SVETOVNA VOJNA - Ocena deželnega svetnika SSK Gabrovca

Deželni zakon o vojni z »mirovniškim« predznakom

TRST - Deželni svet Furlanije-Juljske krajine je sprejel nov zakon o zaščiti in ovrednotenju zgodovinsko-kulturne zakladnice prve svetovne vojne, ki ureja posege v okviru spominskih svečanosti ob stoletnici začetka prve velike morije dvajsetega stoletja. »Zakonski predlog, na katerem smo delali že v zadnjih mesecih prejšnje zakonodajne dobe, je lahko v novih političnih okoliščinah pridobil na evropskem duhu in ga zaznamuje izrazito mirovniški pečat,« meni deželni svetnik Igor Gabrovca. Že v prvem členu so izrecno poudarili, da je zakon usmerjen v utrjevanje kulture miru in sožitja med narodi. »Sam sem si posebej prizadeval, da so v zakonu izrecno navedene pobude za pošteno in torej objektivno branje tistega časa, ki je v italijanskem zgodovinoписju vse do danes zabele-

Soška fronta

ARHIV

žen dokaj neuravnovešeno. Tudi v svojih posegih v deželni zbornici sem posebej izpostavil krvavo rdečo

nit, ki je zaključek prve svetovne vojne povezal z vzponom fašizma in nato z novimi grozotami druge svetovne vojne. Trst je imel v tem kar nekaj žalostnih primatov: julija 1920 je gorel Narodni dom, septembra 1930 so na Bazoviški gmajni padale prve žrtve evropskega antifašizma in nekdanjem mittelevropskem mestu je Mussolini proglašal rasne zakone. Italijansko nacionalistično mitiziranje in povečevanje prve svetovne vojne je bil naravni povod k vsemu temu. V novi deželni zakon smo vnesli načela enakovrednega obravnavanja in spoštovanja dostojanstva vseh padlih vseh narodov in na vseh frontah, tako kot posebno pozornost namenjamo tudi bolečim posledicam za civilno prebivalstvo zlasti v zaledju bojnih prizorišč,« še poudarja zastopnik stranke Slovenska skupnost.

V ljubljanskem vrtcu zaradi suma pedofilije aretiran vzgojitelj

LJUBLJANA - V enem od vrtcev v Ljubljani se je pojavil sum, da naj bi vzgojitelj v skupini štiriletnikov zlorabljal otroke. Na to naj bi ravnateljico vrtca opozorile druge vzgojiteljice, zatem pa je poklicala policijo, je poročal Svetu na Kanalu A. Pri policiji so za televizijo povedali, da je bila zaradi utemeljenega suma eni osebi odvzeta prostost.

Ravnateljico vrtca je prejšnji teden ena izmed sodelavk opozorila na neprimerno vedenje enega od vzgojiteljev. Ko je to slišala še od dveh drugih virov, je poklicala policijo. Pri policiji pa so povedali, da kriminalisti Policijske uprave Ljubljana vodijo predkazenski postopek zaradi suma kaznivih dejanj, ki so povezani s spolno nedotakljivostjo v eni izmed vzgojno-izobraževalnih ustanov v Ljubljani ter da naj bi bila eni osebi odvzeta prostost na podlagi utemeljenega suma. Ravnateljica je za televizijo še povedala, da je bil osumljeni vzgojitelj s skupino otrok v stiku od pričetka septembra in da je bil takoj suspendiran.

Obtožnica zoper pomočnika komandirja celjske policijske postaje

CELJE - Specializirano državno tožilstvo je vložilo obtožni predlog za pomočnika komandirja celjske policijske postaje Dejana Tratnika, ki je kolege prosil, naj pogledajo skozi prste njegovega pijanemu prijatelju, ki so ga zasačili za volanom in je bil zato kaznovan z globo 940 evrov in 16 kazenskih točkami. O tem je včeraj poročal časnik Dnevnik, ki še navaja, da je Tratnika doletel tudi disciplinski ukrep. Disciplinska komisija Policijske uprave Celje je namreč ugotovila, da je Tratnik odgovoren za sporno posredovanje pri patrulji, zato so mu izrekli opomin in denarno kazen. Na mestu pomočnika komandirja Tratnik ostaja, čeprav je prav s pomočjo svojega položaja vplival na podrejenega policista.

Sežančan na balkonu gojil konopljo

SEŽANA - Koprski policisti so na podlagi zanesljive informacije, da 44-letni Sežančan na balkonu enega od stanovanj stanovanjskega bloka v Sežani goji konopljo, v sredo izvedli hišno preiskavo ter pri tem zasegli poldrugi kilogram posušene konoplje, osumljencu pa so tudi odvzeli prostost. Proti njemu bodo seveda podali kazensko ovadbo.

EVROPSKA KOMISIJA - Odziv na pisanje slovenskih medijev

Bruselj se ne spušča v ugibanja o pomoči Sloveniji in ponavlja znana stališča

BRUSELJ - V Evropski komisiji so včeraj v odzivu na ugibanja o pomoči slovenskim bankam iz ESM poudarili, da se nikoli niso in se tudi ne namravajo spuščati v komentiranje ugibanj v medijih. Njihova stališča so jasna: položaj Slovenije je resen, a obvladljiv, če bodo oblasti ukrepale naglo in odločno; ukrepanje na treh ključnih frontah bodo ocenili to jesen. »Stališče komisije o Sloveniji je zelo jasno opredeljeno v priporočilih, ki so jih julija potrdili vsi finančni ministri EU,« je izpostavil tiskovni predstavnik evropskega komisarja za gospodarske in denarne zadeve Ollija Rehma Simon O'Connor.

Iz poročanja slovenskih medijev je bilo sicer po navedbah virov pri komisiji razbrati nasprotujoče si informacije, češ najprej izjave premierke Alenke Bratušek o preučevanju možnosti prošnje za pomoč za banke iz ESM, ki so bile nato umaknjene. To je treba preveriti in razjasniti v Sloveniji, ne v Bruslju, so pripomnili. Prav tako so v komisiji znova spomnili, da bodo ukrepanje Slovenije na treh ključnih frontah ocenili pozneje to jesen. Te fronte so: fiskalna konsolidacija, strukturne reforme in sanacija bančnega sistema.

V povezavi s prvo fronto v komisiji poudarjajo, da mora Slovenija do 1. oktobra Bruslju pokazati, kako ukrepa za zmanjšanje presežnega primanjkljaja, kar je v skladu s pogoji, ki jih je dobila ob podaljšanju roka za odpravo presežnega primanjkljaja za dve leti. Na to v komisiji še čakajo, zato je za zdaj tudi prežgodaj komentirati slovenski proračun za naslednji dve leti, so pojasnili v Rehnovi tiskovni službi. Glede druge fronte so v komisiji izpostavili odpravo ovir za rast, še posebej v povezavi s podjetji v državni lasti. V povezavi s tretjo, najbolj kritično fronto - sanacijo bančnega sistema, pa v komisiji še vedno poudarjajo nujnost strogega pregleda stanja bank - tako pregleda kakovosti aktive bank kot stresnih testov, ki bo po njihovih navedbah končan do decembra.

Ob tem so se v komisiji odzvali tudi na slovenske očitke glede hitrosti poteka pregleda stanja bank. Pregled kakovosti aktive bank in stresni testi so se začeli pred časom in še vedno potekajo. Kot smo že večkrat poudarili - kakovost je pomembnejša od hitrosti, saj so strogi in verodostojni pregledi kakovosti aktive bank in stresni testi ključni pogoj za verodostojno strategijo prestrukturiranja bančnega sistema v Sloveniji ter nujni za zaupanje trgov, so sklenili v Bruslju.

LUKA KOPER

Gašpar Gašpar Mišič še naprej brez pogodbe

KOPER - Nadzorni svet Luke Koper na včerajšnji seji ni podpisal pogodbe o zaposlitvi predsednika uprave Gašparja Mišiča, saj je menil, da je prav, da pogodbo podpišejo novi nadzorniki, je dejal namestnik predsednika nadzornega sveta Nikolaj Abrahamsberg. Nadzorniki tudi niso odločali o imenovanju Mitje Dujca za novega člana uprave.

Na vprašanje, kakšen je potemtakem delovnopравни status Mišiča, je Abrahamsberg pojasnil, da je nadzorni svet sprejel sklep, da se Gašparju Mišiču za opravljeno delo »izplača ustrezen znesek, tako, kot bi sicer veljalo po zakonu in omejitvah, ki jih določa zakon oz. merila za velike gospodarske družbe«. Mišič je sam sicer pričakoval, da se bodo danes dogovorili o sklenitvi pogodbe, a obenem pojasnil, da je takšna odločitev legitimna pravica nadzornikov.

Sicer pa je namestnik predsednika nadzornega sveta spomnil, da je že skupščina delničarjev zahtevala posebne revizije preteklega poslovanja družbe. Kot je dodal, je uprava korektno pripravila poročilo in podatke, »iz katerih je razvidno, da je v preteklosti dejansko prišlo do oškodovanja družbe«. Nadzorniki so upravi zato naložili, da zadeve dokončno razčisti.

Med drugim je na mizo prišel predlog pogodbe za novo investicijo v podaljšanje pomola v znesku preko 9,5 milijona evrov. Po pogajanjih, ki jih je vodil Gašpar Mišič, se je pogodba znižala na 8,5 milijona evrov. To po mnenju Abrahamsberga »kaže, da strokovne službe v Luki niso ne strokovno ne odgovorno pripravile to pogodbo«. Zato so upravi tudi predlagali razrešitev vodje investicij Roberta Levaniča.

GLASBA - V sporedu komornih koncertov, ki uvajajo v novo sezono

Pevke in pevci opernega zbora Verdi so se uspešno preizkusili v komorni glasbi

Zbor opernega gledališča Verdi v komorni zasedbi

GLEDALIŠČE VERDI

V četverico komornih koncertov, ki odpirajo jesensko sezono tržaškega opernega gledališča Verdi, je vodstvo vključilo tudi operni zbor: tudi tokrat se je dvorana De Sabata dobro napolnila in potrdila uspeh pobude, na katero se je občinstvo odzvalo s skoraj nepričakovanim navdušenjem. Res je bila cena vstopnic skoraj simbolična - 5 evrov -, kar je le premalo, saj je treba še za film odšteti več denarja, in v tem obdobju bi gledališče potrebovalo čimvečjo podporo, ne samo moralno ...

Tako orkester kot zbor nimata veliko priložnosti, da se soočata s komorno glasbo, katere značaj se odločno razlikuje od operne in simfonične. Izživ je bil tudi za zbor dokaj zahteven, saj je zborovodja Paolo Vero oblikoval program, ki je pevcem postavil nemalo problemov: v prvi vrsti jezik, kajti peli so v nemščini in češčini, v drugi pa zvočnost, ki mora ostati v mejah komornega muziciranja. Dve nabožni skladbi Franza Schuberta sta odprli

program z ženskim zborom, ki ga je pri klavirju spremljal asistent zborovodje Alberto Macri: Gott ist mein Hirt (Bog je moj pastir), Psalm št. 23 op. 132 ter Gross ist der Herr (Velik je Gospod) op. 133. Partituri je Schubert posvetil ženskemu zboru, ki je deloval v okviru dunajskega konservatorija in je bil, glede na zahtevnost skladb, nedvomno na visokem nivoju. Največji problem so bile visoke lege, v katerih so sopranistke skušale ubrano zlititi svoje glasove, kar je bolje uspelo v bolj zmerini dinamiki, nato pa je nastopil moški zbor, ki se je tokrat kar lepo izkazal: iz zbirke Slovanskih ljudskih pesmi op. 43 Antonina Dvoržaka smo poslušali tri skladbe - Žal (Bolečina), Divna voda (Čudežna voda) in Devče v haji (Dekle v gozdu) -, na klavir sta štirinasto igrala odlična korepetitorica Roberta Torzullo in Alberto Macri. Moški so od vsega začetka pokazali lepo zlitost, ki se je rahlo zameglila ob močnejši dinamiki, vsekakor pa obdržala zaokroženo zvočnost, ki je dobila tudi zani-

mive ekspresivne odtenke.

Moški in ženske so se združili v drugem delu programa, ki je bil posvečen Brahmovim Liebeslieder Waltzer op. 52. Niz osemnajstih prikupno razgibanih pesmi, ki jih je nemški skladatelj uglasbil na besede Georga Friedericha Daumerja (slednji je črpal iz nemških, ruskih, poljskih in madžarskih ljudskih pesmi), je zbor podal z nihajočo kvaliteto: tudi tu so se proti pričakovanju lepše odrezali moški, tako v štirinajsti pesmi Sieh, wie ist die Welle klar (Glej, kako svetel je val) kot v sedemnajsti - Nicht wandle, mein Licht (Ne tavaj, moja luč), ki so jo tankočutno podali tenorji. Vokalni ansambel je Paolo Vero vodil pozorno in dokaj zanesljivo, ob odlični klavirski spremljavi, ki se je s pevci lepo prilagajala različnim razpoloženskim slikam. Okusni koncert je požel navdušene aplavze, ki so iztržili ponovitev enajste pesmi, temperamentne in razgibane Sit sem teh ljudi.

Katja Kralj

PREDSTAVITEV - Črna kriminalka Strigoi...Strigoi

Miljčanka Anja Zobin uspešno zaplula na knjižno tržišče

Za Miljčanko Anjo Zobin se je začela zanimiva pustolovščina v morju knjižnega tržišča, saj je komaj izdala svoj prvenec, ki je doživel prvo, tržaško predstavitev v četrtek v knjigarni Ubik v galeriji Tergesteo. Njena črna kriminalka Strigoi...Strigoi, ki govori o skrivnostnem umoru z vznemirljivo čarovniško oznako, je deležna spodbudnega zanimanja, saj je namenjena širokemu krogu bralcev s sugestijami iz nadnaravne elementije, zgodovinskimi ozadjem in elementi klasične detektivke. Pred nabito polno dvorano knjigarne je avtorica predstavila vsebine romana v pogovoru z novinarjem Francescom Cardello, ki je na prijetno sproščen način preletel zaznamujoče teme kriminalke, ki je odraz zanimanja mlade avtorice za zgodovino (saj se poklicno ukvarja z arheologijo), psihologijo ter, seveda, za dinamike žanra, ki zahteva ustvarjanje določene napetosti, vzbujanje radovednosti in spodbuja sposobnost sklepanja po danih podatkih. Zobinova je pojasnila, da se roman odvija v Ameriki, da bi se geografsko približal resnični zgodbi o čarovnicah iz Salema, kar daje pripovedi večjo kredibilnost. Govorila je tudi o zani-

Anja Zobin (prva z desne) na predstavitvi v knjigarni Ubik

KROMA

manju do čarovništva na dvojnem področju zgodovinskega in paranormalnega fenomena in o dejstvu, da gre za večni boj za oblast in za kontrolo nad družbenim ravnanjem s izključitvijo nevarnih izjem, kar se v bistvu do danes ni spremenilo. Zaenkrat niso predvidevali srečanja z avtorico v domačih Miljah,

naslednja predstavitev pa bo 15. novembra v avditoriju v Ronkah. Medtem Anja že razmišlja o nadaljevanju zgodbe, kot tudi o pisanju scenarija za film, saj je več novinarjev (ocene o knjigi so bile do sedaj vse zelo pozitivne) ugotovilo, da je njeno pisanje zelo »filmsko«.

ROP

TOMIZZEVE DUH

Balkanski G6

MILAN RAKOVAC

»Hudičas je orla prisilil, da prezimi med kokoši« je zapisal Petar Petrović Njegoš. Balkanske kokoši se že dvajset et obnašajo, kot bi bile »orli«, kaže pa, da perutni na počasi pričanja razumevati, kam spada. V kokošnjaku je morda lažje prezimiti, pa tudi ohladiti bojevitost glave. Edini resni načrt vseh tukajšnjih »balkancev« je - pobegniti z Balkana in vstopiti v Evropo. V EU.

Ampak tja je težko priti. Hrvaška to dobro ve, dane, ko nas EU vleče za ušesa kot neubogljivega šolarčka, še toliko bolj. Hrvaški premier razburjen piše evropski vice premierki: »Regnum regno non praescribit leges«, ona pa njemu: »A tako? No, pa ne boste dobili denarja za schengen.« Eu sicer podpira sodelovanje na Balkanu ... Kaj nam je torej storiti?

»Kokoške« so sicer malce zmedene, kajti kako ostati Balkanec in hkrati biti Evropejec? Še do včeraj je bil orlovski pogled domačih kokoši - kokošji, posebej hrvaški in slovenski. Sedaj pa, ko se se ex-yu države nekako povezujejo in Črna Gora naokoli pošilja non-paper s predlogom o balkanski parlamentarni skupščini, mi v beli Ljubljani in belem Zagrebu ponosno svarimo, naj nas nihče ne vključuje v te hipoteze, namesto, da bi vsaj gospodarske partnerje poiskali tam, kjer so od vedno bili - na Balkanu.

Perche' noi altri semo Europei, altroche' scincine, semo i galli fieri e non le galline balcaniche, noi gavemo dito fora-me-ciamo, e' deso anche che semo fuch, per i nostri patrioti i Balcani xe oramai lontani...I sad naša braća plus albanska lipo če se vrči dakordo i načiniti afari jieni z drugima, ma mi vero ga nečemo da, a ča ga imamo mi Europljani z Balkanci? Niš na ten svitu bilen. Bolje je biti evropekljar i jisti hrenovke i krela kokuojša, nego balkanske čevape i punjene paprike, a ne?

Po vstopu Hrvaške v EU, najdemo vse več pozitivno intoniranih balkanofilskih medijskih zapisov, letos poleti recimo slovenski in turški mediji, zanimivo. Slovenske novice: »Skupna zasedanja nekaterih vlad držav, ki so bile nekoč del Jugoslavije, so vse pogostejša, napovedi pa kažejo, da bi lahko postale temelj razvoja zahodnega Balkana, sploh glede na dejstvo, da EU ne načrtuje širjenja do leta 2020, pisanje nemškega Deutsche Welle povzemajo hrvaški mediji. Poudarjajo, da bi skupni sestanki lahko postali način bilateralnega sodelovanja z vsemi državami nekdanje Jugoslavije... Kadar gre za ekonomska vprašanja, povezana z bivšo Jugoslavijo, je največji podudarek na Albaniji, Kosovu, Makedoniji, Srbiji, Črni gori in Bosni in Hercegovini, ker so to nosilni elementi energetske gotovosti, pri čemer Slovenija in Hrvaška ne igrata večje vloge. 'To je borba za zahodni Balkan', trdi direktor foruma za etnične odnose iz Beograda Dušan Janjić«...

Beograjske E-novine prenašajo turško agencijo Anadoluja: »Kot

je bilo že napovedano, naj bi se liederji Albanije, BiH, Črne Gore, Kosova, Makedonije in Srbije konec meseca ob robu zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov, pogovarjali o oblikovanju parlamentarne skupščine zahodnega Balkana, in skladno s tem o možnih oblikah sodelovanja. Pobuda je naletela na odobravanje v Evropski uniji.« Gre za formiranje "balkanske šestice", ki jo že imenujejo G6. Poleg G20 bomo torej še G6!

Zelo jasna je tudi »pobuda srbskega premierja Ivice Dačića, ki je po srbsko-makedonskem srečanju predlagal, da se regija po modelu skandinavskih ali baltskih držav poenoti o skupnih interesih, pobudi pa so naklonjeni tudi analitiki ... Cilj tovrstnega povezovanja je, da integracija zaživi ekonomsko, da se ustvarjajo nova delovna mesta in da se države približajo EU, kar pa je po besedah hrvaškega ekonomista Damirja Novotnjaja tudi cilj EU. Istočasno bi taka povezanost omogočila reševanje skupnih problemov, kot sta kriminal in korupcija.«

Trenutni svetovalci za zunanje zadeve kosovske vlade, Azem Vllasi (prav tisti, ki aretiran vzkliknil Slobodanu Miloševiću: »še iz blata me boš delal!«) meni, da je perspektiva balkanskih držav v vzpostavitvi čim tesnejšega sodelovanja na vseh področjih: »...predvsem zaradi ekonomskih in trgovinskih interesov, pa tudi zaradi miru in stabilnosti. Ni pa priporočljivo nikakršno institucionalno formaliziranje tega sodelovanja, ne gre za nobeno mini EU.« Dujana Vukomanović, članica Odbora za evropske integracije iz vladajoče Socijalistične partije Srbije, je za medije izjavila, da so zamisli o takšnih integracijah za neko - daljno prihodnost: »Izjava črnogorskega podpredsednika vlade Igorja Lukšića sicer ni nobena novost, saj smo nedavno že slišali o oblikovanju, če se tako izrazim, nekakšnega »panalbarskega Beneluxa«... Moram poudariti, da nedavna zgodovina prča o boleči izkušnji mednarodnih konfliktov, zato je ta zamisel lahko dobra le v prihodnosti.«

Sam seveda nimam dosti pojma o gospodarstvu, mrvo zdrave pameti pa nemara le. Ali se ni, postavim, slovenska ekonomska stagnacija začela s članstvom v EU, ko so se prekinile dobre poslovne vezi z Balkanom? Tudi Hrvaško sedaj čaka enaka usoda; nič več privilegiranih, za Hrvaško dragocenih odnosov z balkanskimi sosedi. Logika evropskih mešetarjev seveda ni, da bodo oni kupovali naše izdelke, temveč, da nam bodo prodajali svoje. Jasno.

Balkanski G6? Ne bi bilo slabo, ko bi se naši sosedje tesneje povezali. Ne bi bilo slabo, ko bi Zagreb in Ljubljana bolj modro in iskreno sodelovala z njimi. Imeli bi tako še en interesni, politični hipotetični G6, bio to tada još jedan interesni, poslovni, politični- G8. Kaže pa, da bodo to še dolgo ostale le pobožne želje.

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

INTERVJU - Mlada tržaška likovnica Roberta Busechian

V sound artu spaja glasbeno in umetniško dušo

Po študiju v Benetkah končuje master v Berlinu, ki ji ponuja veliko izzivov

Mlada tržaška likovnica Roberta Busechian se je po maturi na klasičnem liceju Prešeren v Trstu, kjer je kot igralka sodelovala pri gledališki skupini Mosp-a pod vodstvom Lučke Susič in pri Studio Art v SSG-ju, leta 2009 usmerila v študij Vizualne umetnosti in spektakla na beneški fakulteti IUAV, kjer je diplomirala z diplomsko nalogo o zvočni instalaciji po vzponu elektronske glasbe. V Berlinu končuje master na univerzi umetnosti Udk Art in Conectst. Že med študijem v Benetkah je sodelovala pri razstavnih projektih z izvirnimi instalacijami. Od leta 2011 raziskuje predvsem področje zvoka in njegovo sintezo, v zadnjem obdobju še prostorsko analizo. Leta 2012 se je udeležila umetniške rezidence »Salzburg Summer Academy« in rezidence fundacije Antonio Ratti v Comu.

Izbrala si smer vizualne umetnosti, dejansko pa se tvoja umetniška občutljivost zelo intenzivno razvija in vpleta še naprej več izraznih kanalov. Kako si doživela Benetke? Tam si sodelovala pri pomembnih razstavnih dogodkih, katerega bi posebej izpostavila?

Prva instalacija, ki sem jo predstavila v Benetkah, je bila v galeriji A plus A, v sklopu spremljevalnih pobud 54. beneškega bienala leta 2011. Želela sem predstaviti zvok, ki vpliva na doživljanje arhitekture. Človek je slišal zvočno instalacijo v dveh različnih sobah, želela sem s temi razrušiti pojem galerije. Ljudje so prihajali nenamensko, ker so slišali zvok, ki jih je pritegnil. Zanimalo jih je, kaj se dogaja, prišli so tja in videli prostor, v katerem je živel in zvenel. Zvočna kompozicija se je tako spajala z zunanjim prostorom. To je bil začetek, ko sem se oddaljila od razstave kot ideje predstavljanja končnega in zaključnega umetniškega dela in sem čutila vedno večje zanimanje za študij akustike in arhitekture oziroma za zgodovino, za smisel prostora, v katerem predstavljam svoje projekte. Imam glasbeno osnovo in v teh letih sem poglobila študij akustike, zvoka, frekvenc, kompozicije. V galeriji sem doživljala prostor tako, kot bi ga znova zgradila, ni mi bilo do tega, da bi v njej nekaj predstavila. V tem trenutku je to postalo tudi nekaj javnega, v novem kontekstu, ki ni omejen na prostor galerije. Razvil se je navdih za performance, predvsem za stik z ljudmi, ki potem vpleljejo nekaj njihovega-bodisi duševno kot pragmatično. Š časom se je razvila ideja o delu z ljudmi, v socialnem kontekstu in doživljanju prostora.

Razstave v Benetkah so bile dosti bolj

usmerjene v performance, ker sem imela priložnost delati z večjimi skupinami ljudi, to so bili glasbeniki in umetniki, oziroma plesalci. Vzporedno sem se ukvarjala tudi s komponiranjem in zvokom. Na koncu pa sem združila vse te komponente na konservatoriju v Benetkah, v eksperimentalnem koncertu, ki je združil performance in instrumentalno glasbo, rezultat tega je bila zvočna kompozicija.

Katero temo pa si poglobila v svoji diplomski nalogi?

Osredotočila sem se na obravnavo rojstva elektronske glasbe in stik le te z rojstvom instalacije preko razvoja elektroakustične glasbe. Ker je imela elektroakustična glasba zelo pomembno vlogo v Nemčiji, najprej v Kölnu in potem v Berlinu, kjer je bil elektronski študij center novih eksperimentov z moderno tehnologijo za zvočno manipulacijo. Preko te teme sem prišla do ključnih osemdesetih let, ko se je rodil sound-art, kar mi je omogočilo tudi spoznati najpomembnejše dogodke oziroma festivale Sound arta, ki so se odvijali v

Berlinu v tistih letih. Razumela sem, da je elektronska glasba vplivala na sound art, vendar so bile izredno pomembne tudi osebnosti, ki so se z njo ukvarjale: glasbeniki in umetniki. Sound art je spojila glasbeno in umetniško dušo, Berlin je nudil možnost eksperimentiranja in navezovanja na prostor. Glasba, umetnost, prostor se v tej zvrsti prepletajo, kar se mi zdi pa najbolj zanimivo je dobiti nove možnosti sound arta, ki ni odvisen od vizualne umetnosti, a se razvija samostojno, ko lebdi med likovno umetnostjo in glasbo. Prišla sem tako v stik z glavnimi osebnostmi, ki so omogočile ta razvoj v Berlinu, med temi je bil ključnega pomena Folkmar Hein, bivši direktor elektroničnega študija, ki je veliko prispeval k razvoju zvočne instalacije v Berlinu in je omogočil razcvet študija tudi v navezovanju z institucijami kot sta tehnična univerza ter festivali za performance in eksperimentalno glasbo.

Kako doživljaš Berlin, epicenter sodobnega likovnega ustvarjanja v Evropi?

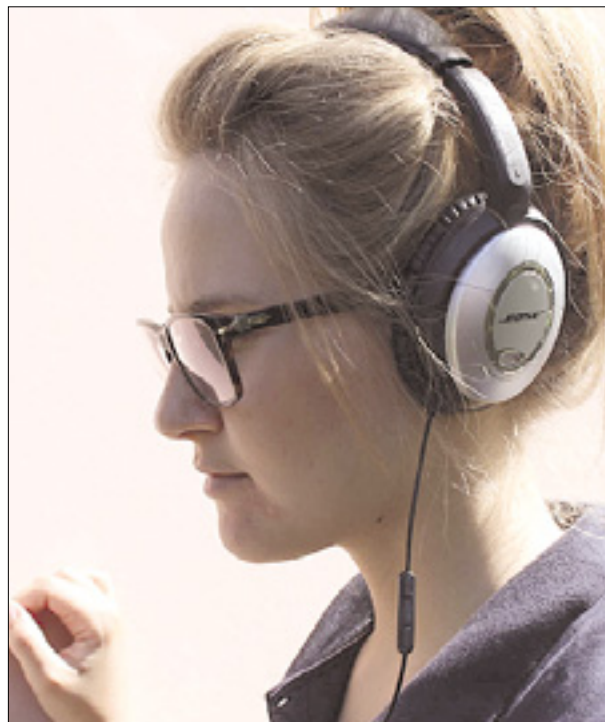

Desno Roberta Busechian, spodaj zvočna instalacija za projekt Corpocircuito v Caldognu pri Vicenzi

Berlin daje ogromno možnosti, omogoča stalno ažurnost, vedno si seznanjen z novostmi v zvezi z likovno umetnostjo, tendencami. Dejansko me to zanima do neke mere, v smislu, da ko je vsega preveč mora tudi človek ciljati predvsem na stvari, ki ga zanimajo in so koristne za njegov razvoj, tudi za njegovo znanje in spoznanje. Kar sem najprej doživela v Berlinu je bila nekakšna akumulacija informacij, ki te spravijo tudi v stisko, tega nisem bila vajena, je drugačen način doživljanja umetnosti. Zdaj se skušam osredotočiti na izbrano interesno področje. Moja praksa se je veliko bolj preusmerila v socialo in socialne ustanove. Ko se človek nauči tudi nemščine, je veliko lažje vzpostavljati stik z institucijami, ki je v Nemčiji možen, v primeru sound arta, je še lažje, ker je malo oseb, ki so poznane in se aktivno ukvarjajo na tem področju. Živeti v Berlinu mi odpira veliko možnosti: mi pomeni stik z institucijami, vzpostavljanje stikov in sodelovanja, kar bom naslednje leto še bolj poglobila. Sem tudi v stiku z mednarodnimi umetniki, ki so na berlinski sceni prisotni, povezujejo nas skupna zanimanja, ki se večkrat spremenijo v sodelovanja. Galerija Mario Mazzoli, s katero sem nekaj časa sodelovala, organizira koncerte, daje možnost glasbenikom, umetnikom, da predstavijo svoje delo v javnosti med večernimi dogodki. Zanimivo je, ker omogoča tudi ljudem, da pridejo v stik s to umetnostjo preko galerije, čeprav nima v tem kontekstu galerija komercialnih ciljev, oziroma ekonomskih interesov.

Pozimi si sodelovala pri inovativni mednarodni skupinski razstavi v Caldognu pri Vicenzi, z naslovom Corpocircuito. Kateri je bil koncept razstavnega projekta in kako si uresničila svojo zamisel?

Koncept projekta je bil izraziti pomen telesa, v fizičnem in mentalnem smislu v današnjem času, ki je vedno bolj naklonjen k razkrajanju misli in družbe. Kustosinja Carolina Ongaro je postavila temelje koncepta in nas vodila, kontaktirala me je, ker so ji bile zelo všeč moje risbe, zaradi povezave s telesom, z biomehničnimi deli telesa, z žuželkami in anatomijo. Povabila me je, da bi svoje risbe razstavila. Ni mi bilo do tega, da bi predstavila cel opus, pripravila sem že nov sklop, ko sem pa doživela prostor, bunker druge svetovne vojne (vsakemu je bil namreč dodeljen en prostor znotraj bunkerja) sem odkrila, da je imel določene module, ki so se ponavljali in nekaj zanimivih oken na stropu, ki so bili edina možnost za naravno razsvetljavo prostora. V tistem obdobju sem pripravljala projekt v Berlinu z muzikoterapevtko v domu za ostarele in sem imela posnetke sodelujočih med glasbeno terapijo, ko so prepevali ljudske pesmi. Takrat smo se pogovarjali, razvila sem vzporedni pristop med improvizacijo z minimalno glasbo, vpletali smo ljudsko glasbo z minimalnim in instrumentalnim. Sestavila sem tako kompozicijo posnetkov, ki sem jo namerala pripraviti za instalacijo, sicer ne to. Ko sem videla bunker, spoznala bivšo namembnost prostora, sem se odločila, da bom izkoristila arhitektonske značilnosti prostora kot atmosfero in sem to speljala skupaj z lučjo-razsvetljavo in zvokom ter na posled nisem sploh razstavila risb razen ene, ki je visela izven omenjenega prostora.

Kakšen je bil odziv?

Projektor usmerjen proti stropu, kvadrat luči iste oblike kot okenca v arhitekturi. Zaznal si zvok ampak tudi okence in želel videti, kaj se vidi skozi, v resnici je bilo samo konceptualno zarisano. Gledalci so se zadržali dalj časa v prostoru zaradi spreminjanja zvoka, njegovega bobnenja v sobi, tišine in ponovnega pojava zvoka.

Kaj pa povratek domov? S kakšnimi občutki se vračaš, kako gledaš na okolje, iz katerega izhajaš po vseh teh stimulativnih novih študijskih in ustvarjalnih izkušnjah?

Zanimivo je, ker ko sem v Berlinu ali ko sem bila v Benetkah mi je to okolje dalo možnost, da sem gledala in razmišljala bolj objektivno o našem prostoru in sem mislila, kaj bi se dalo narediti ali spremeniti, da bi bilo pri nas več spodbud na področju, ki ga raziskujem. Kar me zelo veže na Trst je dvojezičnost, predvsem slovenska plat mojega življenja, ki mi je manjkala tako v Benetkah kot v Berlinu, čutim močno vez z našim matičnim jezikom. Ko pridem nazaj in mislim na povratek, čutim potrebo, da se vrnem v te kraje in raziskujem področja, ki me niso pred časom sploh zanimala, med temi je npr. ljudsko izročilo, vez med vokalnim in ljudskim, socialno ravno doživljanja ljudske identitete na tržaškem. To me zelo priteguje, ker to doživljam, je del moje identitete in me spodbuja, ker se spaja s poslušom, ki me veže na glasbo in zvok.

Sodelovala si tudi na Slofestu, kjer si razstavljala skupaj s člani društva za umetnost Kons v dvorani Fittke. Kaj si si zamislila za to priložnost?

Navezala sem se na projekt, ki ga začnem v tem obdobju in se veže na arhivistično/dokumentativno plat zvočne umetnosti. Osnova so ljudski ritmi in petju in igranju. Instalacija obravnava te osnove, te ritme v prostoru v območju, ki jih je ohranjal in v katerem so se razvili. Start tega je sprva dogovor z institucijo, ki hrani arhiv, obdelava arhivskih posnetkov in končno spoznavanje tega arhiva preko kompozicij in manipulacije. Ni moj cilj, da bi to spremenila v elektronsko glasbo, ampak ustvarila nekaj, kar je sodobnemu človeku bolj dostopno kot ljudsko in ki razvije tudi nove kodekse za komuniciranje preko elektronske-minimalne glasbe. Ustvarila bi rada povezavo na tej osnovi, na performativni bazi. Rada bi privabila k sodelovanju vse, ki se s petjem ukvarjajo, od zborov do oseb, ostarelih, ki pojejo. Iz instalacije za Slofest naj bi se naknadno, skladno s projektom razvila konstelacija preformancev in eksperimentalnih izvedb na osnovi te dokumentacije.

Kakšen je bil doslej odziv publike v krajih, kjer si že speljala svoj zvočni performance?

Bili so zelo različni. V Benetkah zaradi oseb iz konservatorija in umetnikov. Prvič so v Comu (Italiji) in nato Berlinu na performansih sodelovali ljudje, ki to prakticirajo ampak nezavestno z željo, da glasbo proizvajajo, ker jim to povzroča terapevtsko mentalni mir, ugodje, olajšanje, ali čutno doživetje. To spreminja tudi odziv publike, ki se večkrat spaja s čutenjem performerjev ali glasbenikov.

Jasna Merku

LJUBLJANA - 6. mednarodni klovnovsko gledališki festival

Na jesenskem Klovnbufo različne usmeritve sodobnega klovnovstva

V Ljubljani bo prihodnji teden potekal jesenski del 6. mednarodnega klovnovsko gledališkega festivala Klovnbufo. Po besedah Brigite Dane iz Zavoda Bufeto, ki festival organizira, bodo gostili 11 zelo raznolikih predstav, izbranih v skladu s temo festivala, ki je letos Kam Greš? »Poskusili bomo predstaviti različne usmeritve, kako se razvija klovnovsko gledališče danes. Tako je gostovanje ameriško-francoške klovnese Laure Hertse denimo velika spodbuda za žensko klovnado,« je na novinarski konferenci dejala Natalija Sultanova iz Zavoda Bufeto.

Poleg tega se bodo na festivalu, ki bo šest predstav ponudil v Slovenskem mladinskem gledališču, pet pa na Novem trgu v sklopu programa Klovnbufovo mesto smeha, med drugim predstavili še Estonci Theatre Korolevski Giraf s predstavama Karneval in Žirafa Royal ter italijanska skupina Compagnia Nando e Maila s predstavo Koncert Ljubezni.

Slovenske barve bodo s predstavami zastopali gledališčniki iz Zavoda Bufeto in Endvatru, z Združenjem Cirko-krog pa bo Zavod Bufeto na Novem trgu pripravil tudi in-

teraktivne cirkuško-klovnovske delavnice. Poleg predstav bo festival ponudil še interaktivne ulične akcije Klovnbufove vsele ulice ter v sklopu Klovnbufovega laboratorija delavnico z Yvesom Sherrifom iz skupine Cique du soleil.

Poleg omenjenih je Sultanova izpostavila še gostovanje hrvaških gostov Triko cirkus teatar in Cirkorama, saj se je po njenih besedah izkazalo, da se ta zvrst umetnosti na Hrvaškem razvija precej hitreje kot v Sloveniji. »Veseli smo, da nam jih je uspelo pripeljati, da lahko tudi mi na njihovem primeru dodatno vzpodbujamo našo sceno,« je dejala.

V pomladno-poletnem delu festivala pa so v sklopu Klovnbufovega laboratorija gostili mednarodno gledališko šolo Helikos - Scuola Internazionale di Creazione Teatrale Firenze in njenega ustanovitelja Giovannija Fusettija, ki je v Ljubljani vodil petdnevno delavnico z naslovom Od nevtralne maske do rdečega nosu. Poleg tega pa so v sklopu Klovnbufove karavane prireditelji gostovali še v Mariboru, Murški Soboti, Izoli, Piranu in Velenju. (STA)

GORICA - Status družbe za razvoj goriškega letališča bodo spremenili

S konzorcijem lažja pot do koncesije in prispevkov

Pridobitev koncesije ustanove za civilno letalstvo Enac in finančnih sredstev, s katerimi bo lahko izpeljalo najnujnejša obnovitvena dela, sta prva cilja vodstva družbe Aeroporto Amedeo Duca D'Aosta, ki so jo pred leti ustanovili, da bi poskrbela za razvoj goriškega letališča. V prvem desetletju svojega delovanja družba ni bila preveč uspešna - izdelala je nekaj projektov, a so ostali na papirju -, upravni svet, ki je bil imenovan lani jeseni in ga vodi Ariano Medeot, pa želi čim prej sprožiti konkretne ukrepe, ki bi letališče rešili pred propadom. Da bi postopke pospešil, je upravni svet predlagal delničarjem spremembo statusa ustanove: z delniške družbe se bodo prelevili v konzorcij, kar naj bi po besedah člana upravnega sveta družbe in hkrati sovođenjskega občinskega odbornika Erika Petejana olajšalo pot do kratkoročnih ciljev, ki so si jih zastavili.

»Za družbenike se iz premoženjskega vidika ne bo nič spremenilo. Vrednost delnic bo postala vrednost deležev v konzorciju. Družba, ki je bila pridobitnega značaja, bo postala ne-profitna,« je pojasnil Petejan in potrdil, da je eden izmed delničarjev - Friulia - napovedal izstop, ker sodelovanje v neprofitnih družbah ne spada med njegove družbene smotre. Svoj 3,15-odstotni bo finančna družba odstopila drugemu družbeniku: glede tega je Petejan pojasnil le, da ni sovođenjska občina prejela nobene ponudbe.

Odločitev o spremembi v konzorcij je seveda v pristojnosti lastnikov oz. delničarjev družbe. Kot je naš dnevnik že večkrat poročal, sta po izstopu dežele FJK največja delničarja postali občina Gorica in občina Sovodnje. Dogovori so v zaključni fazi, goriška občina pa bo sklep o menjavi statusa sprejela že na prihodnji seji občinskega sveta, ki bo v ponedeljek, 30. septembra. Istega dne se bo sestel tudi sovođenjski občinski svet, ki pa na dnevnem redu nima omenjenega sklepa. »Priprava novega statuta družbe se je zaključila pred kratkim, zato nam točke ni uspelo uvrstiti na dnevni red. V prihodnjih tednih bomo preverili ustreznost dokumentacije iz pravnega vidika, nato pa bo sledilo glasovanje v občinskem svetu. Predvidevamo, da bomo o tem odločali na naslednji seji, verjetno proti koncu oktobra,« je povedal Petejan.

Sprememba delniške družbe v konzorcij naj bi pospešila postopek za pridobitev koncesije ustanove Enac, ki upravlja območje letališča na Rojzah. Koncesija je pogoj, da lahko družba za razvoj letališča uresniči projekt obnove vhoda na letališče in tamkajšnjega objekta nekdanjega nadzornega stolpa, ki je v zelo slabem stanju. »Kot konzorcij bomo tudi lažje prišli do prispevkov, s katerimi bomo preuredili vhod mirenskega letališča in tamkajšnjo propadajočo stavbo. Načrt, ki smo ga predstavili Enacu kot gradivo za priznanje koncesije, je vreden en milijon evrov. Kar se prispevkov tiče, smo se o postopku za vložitev prošnje pozanimali tudi pri Trgovinski zbornici,« je povedal Erik Petejan, po katerem bi prekvalifikacija vhoda in objekta ne preprečevala rekreativcem in sprehajalcem dostopa na letališče. (Ale)

Propadajoči nadzorni stolp nameravajo obnoviti, v njem naj bi ob baru imele sedež razne ustanove

BUMBACA

VILEŠ - Tovarna Zincol

Zaprte neizbežno

Družba zaprosila za dopolnilno blagajno za 46 delavcev - Sindikati zahtevajo srečanje, upravitelji bodo poročali na deželi

»Vodstvo je zaprosilo Rim za izredno dopolnilno blagajno, ki bi trajala 12 ali 24 mesecev. Družba je torej sklenila, da tovarno zapre.« Pokrajinsko odbornico Ilario Cecot skrbi usoda 46 delavcev, ki so zaposleni v pocinkovalnici Zincol v Vilešu. Zaradi krize, ki jo pesti že štiri leta, se je družba odločila za prestrukturiranje, v tem okviru pa namerava zapreti tudi obrat v Vilešu. O tem je tekla beseda na včerajšnjem srečanju na pokrajini, kjer se je Cecotova srečala s predstavniki sindikatov FIM, FIOM in UILM, županom in Romansa in županom iz Vileša. Sindikalni predstavniki so povedali, da se 2. oktobra ne bodo udeležili srečanja v Vicenzi, kjer bo govor o vseh obratih družbe, ampak bodo od vodstva zahtevali srečanje, na katerem bo tekla beseda le o tovarni v Vilešu. »Z županoma pa bomo zaprosili za advicijo pred tretjo komisijo deželnega sveta. Kriza se ne tiče le tovarne Zincol, saj je sistemska,« je povedala odbornica.

Z včerajšnjega sestanka na pokrajini

BUMBACA

PODGORA Na ringu nocoj tudi Petrosyan

Za ljubitelje borilnih športov je Giorgio (Gevorg) Petrosyan živa legenda - najboljši kickbokser na svetu, ki bo v kratkem branil svoj primat v newyorškem Madison Square Gardnu. Zmage na svetovnih ringih pa nabira tudi njegov leto mlajši brat, 27-letni Armen. Po rodu sta Armenca in sta novo domovino našla v Italiji, v Gorici, kjer živita od mladostniških let. Borilni dogodek Gorizia Fight Night 2013 z visoko stopnjo adrenalina in darežljivo izmenjavo udarcev, ki ga bo naknadno predvajal TV program Raisport, bo nocoj v Gorici. Največje pričakovanje vlada za dvoboj med Armenom Petrosyanom in slovenskim atletom Mirkom Vorkapičem, ki sodi v vrh tajskih boksarjev svoje kategorije. Z začetkom ob 20.15 (odprtje blagajne ob 19. uri) se bo devet dvobojev zvrstilo v podgorski športni hali Palabigot.

GORICA-TRŽIČ - Zveza obrtnikov CNA

»Država kaznuje poštene, dela na črno vedno več«

Delo na črno je tudi v obrtniškem sektorju vse hujši problem. Na njegove razsežnosti in posledice opozarjajo predstavniki zveze CNA (Konfederacija državnih obrtnikov) iz Gorice in Trziča. »Vse več je državljanov držav izven Evropske unije, a tudi domačinov, ki si iz dneva v dan sami izmislijo obrtniški poklic, ne da bi plačevali davkov in spoštovali varnostne norme. Ti "improvizirani obrtniki" kljub temu takoj pridobijo širok krog strank, ki jih privlačujejo bistveno nižje cene,« pravijo pri zvezi CNA. »Nezakoniti obrtniki povzročajo veliko ekonomsko škodo tako podjetjem kot skupnosti. Zgleda pa, da preprečevanje tega pojava nikogar ne zanima,« opozarja predsednik goriškega CNA Maurizio Meletti.

Problem je zelo občuten tudi v Trziču. »Italijanska država sili "prave" obrtnike, da vsakoletno prijavijo določen minimalen prihodek, da plačujejo davke za vodoma Inps in Inail ter prispevke Trgovinski zbornici. Sili jih, da izpolnjujejo enotni dokument o plačanih dajatvah Durc, za vsako napako pa jih strogo kaznuje, tudi v primeru, da so za napačne podatke krivi uradi. Država vlaga torej veliko truda v nadzor poštenih delavcev, sploh pa se ne zmeni za nadzor nad delom na črno. Lahko bi rekli, da celo podpira delo na črno; kdor je do sedaj sledil pravilom, je namreč naveličan in se nagiba k nezakonitemu ravnanju,« pravijo tržiški član zveze CNA. »V kriznem obdobju sta potreba po službi in želja po prihranku nekaj povsem razumljivega, kljub temu pa morajo za vse veljati ista pravila. V pričakovanju na odziv pristojnih ustanov pozivamo občane, naj izbirajo profesionalce, ne pa improviziranih obrtnikov. Tudi to lahko spodbudi italijansko gospodarstvo,« zaključuje Meletti. (av)

Nadvse uspešen start

V soboto se je v osrednji dvorani Kulturnega doma v Gorici dvignil zastor nad 23. mednarodnim gledališkim festivalom »Goriški grad« (Castello di Gorizia), ki ga prireja združenje Terzo teatro v sodelovanju s Kulturnim domom in Fundacijo Goriške hranilnice. Start je bil nadvse spodbuden, saj so se obiskovalci tudi letos množično odzvali povabilu, istočasno pa je beneška skupina Ribalta veneta na privlačen način zaorala festivalsko ledino. Predstave se bodo vse do 7. decembra vrstile na odru Kulturnega doma. Naslednja - »Il visitatore« v izvedbi teatra La Bettulla iz Brescie - je napovedana za soboto, 5. oktobra (s pričetkom ob 20.30). Dodana vrednost festivala bo prav gotovo nastop tržaškega imitatorja Andra Merkuja. Merku bo namreč v soboto, 30. novembra, »vezni člen« v gala predstavi »Microband in classica for Dummies«. Dogodka resnično ne gre zamuditi. Predprodaja vstopnic za posamezne predstave je v teku v knjigarni Antonini v Gorici (Korzo Italia 51/a - tel. 0481 30212).

Pregled tiska z Barello

Pregled tiska na pobudo Zelenih Renata Fiorellija se jutri med 9. in 10. uro vrača pred pokrito tržnico na Verdijevej korzu v Gorici. Pred občinstvom bo dnevne novice tokrat komentiral Guido Barella, novinar Il Piccola, ki je do premestitve v tržaško športno redakcijo zaznamoval goriško kroniko italijanskega dnevnika s posebno občutljivostjo za dogajanje čez mejo. Tudi danes pozorno spremlja čezmejni šport in slovenske ekipe, ki nastopajo v tujini, zaradi večletnih izkušenj v novinarski zbornici pa hkrati dobro pozna luči in sence italijanskega novinarstva.

Praznik in bazar

V parku Basaglia v Ulici Vittorio Veneto v Gorici bodo danes, 28. septembra, praznovali zaključek poletja z »Velikim bazarjem«. Brez uporabe denarja si bo mogoče od 10. ure dalje izmenjati najrazličnejše predmete, organizatorji pa pripravljajo tudi spremenljivi program z družabnimi igrami, tekmami in koncertom skupine Gone with the Swing, ki se bo začel ob 20.30; vstop bo prost.

Tržnica hrane in okusa

V Trziču bo danes druga izvedba Tržnice hrane in okusa. Na Trgu Ca'vour bodo od 11. ure dalje stojnice s ponudbo multietnične hrane. Poleg predstavitev arabske, etiopske, srbske in francoske kuhinje bodo med dnevom potekale raznorazne pobude, kot npr. možnost nakupa sadja in zelenjave po znižani ceni ter tržnica rabljenih knjig. Med akterji dogajanja bodo tudi dijaki šole Pertini iz Gradeža in Trziča ter umetniki iz Senegala in Bangladeša. (av)

Kartica za krizne čase

V kriznem času so kartice, ki omogočajo nakupe s popusti, še kako dobrodošle. To se kaže tudi v Trziču, kjer se je kartica VivaCentro lepo prijel, saj so jih natisnili že 7.000. Ljudem je na voljo brezplačno. Kartica zagotavlja popuste in ugodnosti pri nakupih in storitvah na Tržiškem, med drugim tudi v Kinemaxu in gledališču. Imetniki imajo v Kinemaxu pravico do znižane vstopnine od ponedeljka do sobote pri vseh projekcijah. (av)

Razstava Rafaela Podobnika

V Hiši kulture v Šmartnem so sinoči odprli fotografsko razstavo odlikovanih del fotografa in kritika Rafaela Podobnika. Večer pripravljata vaška skupnost Šmartno in društvo Martinc. (km)

GORICA - Še danes in jutri Okusi na meji

Na prazniku rekordov cene hrane in pijač ostale podobne lanskim

Raznolika ponudba Okusov na meji je v mesto že priskrbelo veliko ljudi

BUMBACA

Okusi na meji so razživali Gorico kot še nikdar prej. Jubilejna, deseta izvedba se namreč izkazuje za rekordno, saj je že v prvih dveh dneh zabeležila masoven obisk. Če je bil lani četrtke zgolj neke vrste uvod v praznovanje, so letos obiskovalci preplavili mestne ulice že pred uradno otvoritvijo: kioski so obratovali s polno paro že od vsega začetka. Pleskavice, irski angus, schnitzli, hrenovke, prašičje meso in tudi ocvrti divji prašič, zelje in »vržota« so takoj postali glavni protagonisti pouličnega praznika, ki ga lahko skvari le slabo vreme.

Ko smo pred dnevi pisali, da so stroški za komunalne storitve letos krepko narasli, je marsikdo predvideval, da bosta tudi hrana in pijača dražji. »Poskoka« pa v resnici ni bilo, saj so letošnji ceniki podobni lanskim. Tako je treba odšteti od pet do šest evrov za pleskavico v lepinji, približno deset evrov za obilno porcijo dunajskega zrezka s krompirjem, od dvanajst do trinajst evrov za porcijo mešanega mesa na žaru (naj bo to pri Toskancih ali pri Argentincih), tri evre in pol za sendvič s klobaso ali belgijski waffel, deset evrov za porcijo hrenovkov ovitih v pancet, deset evrov pa za krožnik španske paele. S poštenimi cenami pa so se izkazala naša društva, saj stanejo čevapčiči pri Štandrežcih štiri evre, prazne »vržote« pa dva evra in pol. »Z relativno nizko vsoto denarja se lahko ljudje pri nas pošteno najejo. Z začetnim obiskom smo zadovoljni, čeprav je letos še več konkurence,« so povedali Štandrežci. Društvo med drugim opozarja nase s transparentom, ki maršikaj pove o trudu, ki ga je vložilo za udeležbo na vseh edicijah Okusov: 2500 litrov jote, 50 stotov krompirja, 1500 kilogramov »vržote« in 10 kuharjev namreč niso mačje solze. Štmavci pa ponujajo odličnega divjega prašiča s polento za sedem evrov in pol, medtem ko stanejo vampi štiri evre. »V prvih dneh praznika si ljudje šele ogledujejo stojnice, da preverijo kaj se jim najbolj splača, vsekakor smo z začetnim obiskom zadovoljni,« ugotavljajo pri kiosku Štmavcev. Podobnega mnenja so tudi pri Vinote-

ki Števerjanski griči, kjer ponujajo ocvrtega divjega prašiča in sirkovo mineštro za tri evre. »Prvi dan se ljudje manj ustavljajo, ker si želijo ogledati vse stojnice, začetek pa sploh ni bil slab,« pravijo Števerjanci. Tudi cene pijač se v primerjavi s prejšnjimi leti niso bistveno spremenile. Za politrsko pivo, naj bo to nemško, avstrijsko, češko, irsko ali britansko, je treba skoraj povsod odšteti od štiri do pet evrov, za manjši vrček pa v povprečju dva do tri evre. Veliko navdušenje med obiskovalci je sprožil povratek avstrijskega kioska, ki toči litrska piva. Omenjeni kiosk je bil prava stalnica prireditve, a je lani na veliko razočaranje rednih obiskovalcev odpovedal nastop. Letos stane litrski »kriegl« sedem evrov, to se pravi, da je njegova cena narasla za en evro v primerjavi z letom 2009. Pri omenjenem kiosku je treba za vsak vrček piva plačati tudi kavcijo, saj si je v preteklosti veliko ljudi kozarec odneslo kot spominček domov. Za steklenico vina je treba odšteti približno pet evrov, kozarec pa stane en evro. Velik uspeh so ponovno doživeli koktajli v latinski vasi, čeprav se je marsikdo pritoževal, češ da je 6 evrov za majhen kozarec absolutno preveč. Z včerajšnjim dnem je prireditev zaobjela še Novo Gorico, kjer je zaživela Dalmatinska vas. Mestni središči (Nadškofijsko ulico v Gorici in Kidričevo ulico v Novi Gorici) od včeraj povezuje čezmejni vlakec, ki spada med drugim v projekt SOLUM. Omenjeno pobudo, s katero želijo okrepiti skupno promocijo izdelkov tako slovenske kot italijanske strani nekdanje meje, so včeraj predstavili v stojnici goriške pokrajine. Prireditvi Okusi na meji se je prilagodila tudi družba Poste italiane, saj bodo jutri poštni uradi na Verdijevem korzu odprti do 18. ure. Na voljo so tudi brezplačni avtobusi, ki povezujejo parkirišče pri Rdeči hiši in pri palači Palabigot s prizoriščem praznika. V mestnem središču je bilo včeraj zelo težko najti prosto parkirno mesto, zaradi zaprtja ožjega centra pa so v nekaterih ulicah - npr. v Ulici Corsica - nastale dolge kolone avtomobilov. (av)

ZANIMIVOST Britanska pivnica je že odpotovala

Dvonedstropni avtobus BUMBACA

»Double-decker«, tipični britanski dvonedstropni avtobus, ki je bil napovedovan kot ena izmed največjih novosti letošnjega praznika Okusi na meji, je že zapustil Gorico. Kot nam je povedal lastnik avtobusa oz. dvonedstropnega »puba«, je razlog njegovega predčasnega odhoda nesporazum z občinsko upravo. »Avtobus sem že pred časom prijavil na prireditev, prošnjo pa so odobrili prepozno, tako da sem za ta konec tedna že obljubil svojo prisotnost na sejnu v Padovi,« je povedal Fabio Carraro iz kraja Riviera del Brenta pri Benetkah, ki pa se je na vabilo goriške občine naposled vseeno odzval. V četrtek in včeraj je njegov potujoči lokal privabil obiskovalce na Trgu Sv. Antona, od koder je v zgodnjih jutranjih urah odpotoval proti Padovi.

Vredna omemba je tudi zgodba, ki je Carraro pripeljala do tega poklica. »Ko sem se pred dvema letoma znašel v dopolnilni blagajni, sem se odločil, da nabavim letalsko karto in se napotim v Veliko Britanijo. Tam sem kupil dvonedstropni avtobus, ki sem ga sam pripeljal v Italijo. Njegovo notranjost sem nato spremenil v tipičen britanski pub,« pravi Carraro, po katerem je posel precej dobičkonosen. Njegov primer je v Italiji edinstven: drugega tovrstnega avtobusa, ki bi imel tudi dovoljenje za opravljanje gostinske dejavnosti, na polotoku ni. Kot zanimivost naj pove, da porabi »Double-decker« en liter goriva za zgolj 2,5 kilometrov poti, udeležuje pa se sejmov v Emilii Romagna, Veneti in Furlaniji Julijski krajini. »Upam, da me bodo prireditelji naslednje leto ponovno povabili, saj so Okusi na meji čudovit praznik, ob tem pa sem navezan na Gorico: vojaščino sem namreč odslužil v Ločniku. Če se bom prihodnje leto vrnil, bom ob avtobusu pripeljal še tipični britanski taxi,« zaključuje simpatični Carraro. (av)

OKUSI NA MEJI - V Raštelu

Zoranova »osmica« zamamila tudi Gorico

Goriški festival okusov je v Raštelu našel idealno kuliso. Uporaba (žal) zaprtih trgovin za gostinsko dejavnost vrača - vsaj za nekaj dni -, nekoč osrednji goriški trgovski ulici živahnost, ki jo je premogla

ši kulturi tako blizu: za osmico namreč. Domače vino, kuhana jajca, narezek, sir in dobra glasba so že na prvi večer Okusov pritegnili radovedneže, upravitelje in celo znane turistične novinarje, med kate-

Stanovalci Hiše Zoran vabijo v Raštelu

AW

le v najboljših časih. Prvi začasni lokal so odprli v čudovitih prostorih nekdanje železnice Krainer, na letošnjih Okusih pa je največja atrakcija Raštela »mestna osmica« Hiša Zoran.

Že v četrtek je vesela družina na notranjem dvorišču hiše Mischo ponovno pričarala vzdušje Zoranove osmice na beneškem Lidu. Nepričakovano, a nadvse zaslužen uspeh filma »Zoran, il mio nipote scemo« (Zoran, moj nečak idiot), je tudi v domači Gorici ustvaril izredno zanimanje za preprosti družabni prostor, ki je na-

rimi je bil tudi Drago Bulc. Režiser filma Matteo Oleotto, ki bo danes v kraju San Giovanni Valdarno dvignil nagrado Fedic za najboljši italijanski film na Mostri v Benetkah, je skupaj s producentom Igorjem Prinčičem (Transmedia) z zadovoljstvom spremljal dogajanje v Hiši Zoran, ki bo v Gorici obratovala do nedelje, v naslednjih tednih pa bo ob projekcijah filma gostovala tudi v Rimu, Milanu, Bologni in Vidmu. Novembra, ko si bomo film lahko ogledali v kinodvoranah, bo seveda ponovno odprla vrata tudi v Gorici. (aw)

NOVA GORICA - Občina prižgala zeleno luč Solkansko e-hišo bodo selili v mestno središče

Hiša eksperimentov odslej priključena programu novogoriškega Mladinskega centra

Luka Manojlovič

KM

Solkanska e-hiša, novogoriška različica hiše eksperimentov, se bo v kratkem selila v center mesta. Tako bo izpolnjena želja vseh tistih, ki si od leta 2008, ko je občina postavila štiri kontejnerje na dvorišču solkanske Mostovne, prizadevajo za približevanje znanosti širšemu krogu, predvsem pa otrokom.

Na našem zadnjem obisku v e-hiši, bilo je letos pomladi, sta »e-hišnici« Andreja Malus in Lea Kosmač potarnali, da si želita več obiska. »Morda je krivo to, da smo na nekoliko oddaljeni lokaciji, k nam se je treba načrtno odpraviti. Če bi bili nekje v središču mesta, bi se oglasilo več obiskovalcev,« sta

tedaj razmišljali. Z namenom, da bi znanost približali čim širšemu krogu ljudi, je e-hiša z eksperimenti, s katerimi na zanimiv in poučen, pa tudi zabaven način, predstavljajo fizikalne zakone, večkrat gostovala v središču mesta. V Solkanu jo rade obiskujejo tudi šolske in vrtčevske skupine od blizu in daleč, kar precej obiska imajo tudi iz tujine. Novogoriško e-hišo je zasnoval neutrudni novogoriški računalniški strokovnjak Luka Manojlovič. Vsebinsko je tedaj postavil ob pomoči šestih študentov, od lanskega leta pa celo sam plačuje zaposlitev dveh e-hišnic.

Dobra novica, ki so jo potrdili na zadnji seji novogoriškega mestnega sveta je, da je e-hiša odslej priključena programu novogoriškega Mladinskega centra. V tem okviru jo bodo za stalno preselili v središče mesta, s prevzemom dejavnosti pa bo Mladinski center prevzel tudi dve zaposlitvi. Za vse skupaj bo občina na leto zagotovila 46.000 evrov. Na občini so vendarle uvideli, da je e-hiša prepoznavna tudi v širši okolici in da se njeni programi povezujejo s šolskimi vsebinami. Letos, na primer, v e-hiši pripravljajo tudi program za šolske naravoslovne dneve, poleti pa so organizirali tridnevni festival znanosti.

Kje v središču mesta se bo e-hiša naselila, v tem trenutku še ni znano. »Zbiranje ponudb bo predvidoma zelo hitro objavljeno. Upajmo, da do konca leta pridemo do prostorov,« pravi Marinka Saksida, načelnica občinskega oddelka za družbene dejavnosti. (km)

Oliva Štrukelj in Branko Kovic na poročni dan

Oliva in Branko Kovic praznujeta zlato poroko

V objemu svojih dragih bosta danes, 28. septembra, na Peči praznovala zlato poroko Oliva Štrukelj in Branko Kovic. Branko se je rodil 4. junija 1929 na Peči, po poklicu je bil mehanik, Oliva pa je rojena 20. junija 1941 v Tolminskem Lomu, kjer sta se med tamkajšnjim praznovanjem spoznala 15. avgusta 1961 in nato 28. septembra 1963 stopila na skupno življenjsko pot.

Po poroki sta si uredila hišo na Peči. Branko je nadaljeval z delom v mehanski delavnici, Oliva pa je bila zaposlena v tovarni. Leta 1966 ju je osrečilo rojstvo hčerke Gemme. Trdo sta delala, zato sedaj uživata v upokojitvi; Branko rad prebira knjige in časopise, žena Oliva pa se posveča klekljanju idrijskih čipk. Ob petdesetletnici skupnega življenja se z njima veselijo in jima čestitajo hči Gemma, zet Zdravko, vnuk Martin, sorodniki in prijatelji, ki bodo z njima danes praznovali najprej pri maši na Peči, nato pa še na domu in v restavraciji. Slavlencema, ki sta naša bralca, čestitamo tudi v našem uredništvu.

GORIŠKA - Socialna pomoč

Na Karitasu letos razdelili za tretjino več pomoči kot lani

Da bi lahko s svojim delom nadaljevali, prireajo 4. oktobra dobrodelni koncert

»Potrebe po pomoči v obliki hrane so se v zadnjem letu dvignile najmanj za tretjino, če pa primerjamo podatke izpred petih let, se je število povečala za 160 odstotkov,« pravijo na novogoriškem Karitasu. Lani so pomoči potrebnim razdelili 2.346 paketov hrane, v letošnjih prvih devetih mesecih pa že 2.202 paketa. »Ker bo prihodnje leto za Slovenijo prenehala evropska subvencija v obliki hrane, smo iz Slovenske Karitas dobili namig, da se moramo odslej znajti sami,« pojasnjuje Renata Vončina iz novogoriškega Karitasa. Da bi pridobili sredstev, ki jih potrebujejo za nakup hrane, pa tudi zato, da čim širši krog ljudi seznanijo s svojim delom, organizirajo prihodnji petek dobrodelni koncert. Zbrana sredstva bodo v celoti namenili aktivni pomoči socialno ogroženim družinam na Goriškem.

»Na nas se ne obračajo le ljudje, ki so v materialni stiski. Prihajajo brezposelni, bolni, invalidi, starejši, upokojenci, nezaposljivi, zadolženi. ... vsi ti potrebujejo naš nasvet, tople besede,« pravi psihologinja Nada Jan. Kar 70 do 80 odstotkov posameznikov, ki se nanje obračajo, je državljani nov bivše Jugoslavije. »Gre za specifično skupino: težave imajo z jezikom, ki ga dobro ne obvladajo, ne znajdejo se glede stanovanj – plačujejo visoke najemnine, imajo velike družine ...« našteva Janova. V primerjavi s preteklim letom se je povečalo tudi število pomoči potrebnih slovenskih družin, med njimi prevladujejo družine s šoloobveznimi otroki in enostarševske družine, kjer so večino skrbi prevzele mame. Na Karitasu ljudem v

stiski nudijo tudi brezplačno pravno pomoč: ljudje se zanimajo, kako bi lahko zamaknili plačilo položnic, kakšne pravice imajo do dodatne pomoči, otroškega dodatka, kako se prijaviti v evdenco brezposelnih ...

Na Goriški območni Karitas so lani razdelili 64 ton hrane, pomagajo pa tudi z denarnimi sredstvi. »Finančno smo lani pomagali s plačilom položnic z 19.300 evri, ker nismo imeli dovolj denarja, nam je škofijska Karitas krila še 13.100 evrov,« pravi Janja Vončina. 300 stalnih in 200 občasnih prostovoljcev je lani opravilo 16.500 ur prostovoljnega dela. V lanskem letu je pomoč v hrani prejelo 431 družin in 202 posameznika. V Centru Karitas v Solkanu je 340 družin in posameznikov prejelo oblačila in obutev, pohištvo pa 15 družin. Z nakupom šolskih potrebščin so pomagali 345 otrokom, nekaterim so plačali šolsko prehrano. V različne programe pomoči je bilo na Goriškem vključenih 1.130 otrok. Da bi lahko s svojim delom nadaljevali tudi v prihodnjem letu, so se na Goriški območni Karitas odločili pripraviti dobrodelni koncert. Na dogodku, ki se bo 4. oktobra ob 19. uri odvijal v telovadnici Osnovne šole Milojke Štrukelj v Novi Gorici, bodo nastopili pevec Gianni Rijavec, tenorist David Čadež, sopranistka Julija Kramar, skupina Kresnice, recitatorka Mojca Dolinšek, ŽePZ Rože Nova Gorica, MoPZ Anton Klančič iz Mirna, Otroški pevski zbor OŠ Frana Erjavca Nova Gorica, gojenci novogoriške Glasbene šole, ŠD Twist in novogoriški skavti. Za vstopnico bo treba odšteti 5 evrov. (km)

KULINARIKA

Goriška gibanica v dnevniku La Repubblica

V kulinarčni prilogi La guida del cibo, ki je v četrtek izšla z rimskim dnevnikom Repubblica, je bil tudi kanček Goriške. V prilogi je tudi stran, posvečena jesenskim receptom. Izbirajo jih med tistimi, ki jih je mogoče najti na jedilnikih gostiln, vključenih v vodnik združenja Slow Food. Med temi je tudi priznana Lokanda Devetak, ki jo na Vrhu upravljajo Gabriella, Uštili in ostali člani družine Devetak.

Uredniki priloge so za to kratni jesenski obed izbrali zelo zanimiv jedilnik, ki ga uvaja tridentinski recept za predjed z jurčki in polento, toskanski zavitki s kostanjevim nadevom in apulijski pečeni kozliček. Za konec pa prav posebna sladica: gibanica z grozdnim prelivom, ki jo ponujajo pri Devetaku.

Zanimivo bi bilo vedeti, koliko spretnih kuharic in kuharjev iz Cuneae, Palerma ali Rima, se bo preizkusilo v pripravi te tipične slovenske sladice z bogatim nadevom iz jabolk, skute, pinjol in maka. Prav gotovo pa je beseda »ghibaniza« vzbudila radovednost marsikaterga bralca in bralke. (pd)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Gledališče

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA: v nedeljo, 29. septembra, ob 17. uri »Gozd« (Aleksander Nikolajevič Ostrovski); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 19. oktobra, enodnevni avtobusni izlet v naravni rezervat lagune v Maranu z zakusko na ladji in kosilom na oazi. Po povratku bo ogled vinske kleti, kjer bodo ponudili narezek in pokušno vino; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78398 (trgovina Mila), 0481-78000 (gostilna Peric) in 380-4203829 (Miloš). Avtobus bo ob 7.45 v Štivanu, ob 8. uri pred spomenikom v Jamljah, ob 8.15 v Doberdobi in ob 8.30 pred picerijo Al gambero v Ronkah.

ZDRUŽENJE GRADISC'ARTE prireja ob priložnosti razmeščenih Spacalovih razstav brezplačen avtobusni izlet na njegovo domačijo v Škrbino v nedeljo, 29. septembra; prijave na tel. 338-3419896.

JESENSKA IZLETA »SPOZNAJMO OKOLICO« mimo spomenikov, jarkov, kavern in ostankov ob 100. obletnici prve svetovne vojne bosta potekala po Krasu v organizaciji Lokande Devetak 5. oktobra (Martinščina) in 19. oktobra (Brestovec na Vrhu) in ju bo vodil izvedenec in ljubitelj Krasa Mitja Juren. Na programu ob 8.45 zbiranje, ob 9. uri odhod, ob 10. uri malica z domačimi pridelki, ob 13.30 kosilo v Lokandi Devetak na Vrhu; informacije in obvezna prijava po tel. 0481-882488, 0481-882005; info@devetak.com.

Čestitke

Draga OLIVA in BRANKO! Danes praznujeta na Peči 50. obletnico skupnega življenja. Ob vajini zlati poroki vama pošiljajo topel objem iz Trsta Ljuba, Simon, Karol in Robert.

Danes zlato poroko v Doberdobi GENKO in NELA slavita. Vse najboljše vama družina Hitrotevili čestita. Trikratni zdravo vama pošiljajo brat in sestre z družinami.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.40 »I Puffi 2«; 20.00 - 22.15 »Rush«.
Dvorana 2: 17.20 - 19.45 - 22.15 »Sotto assedio - White House Down«.
Dvorana 3: 15.00 »Turbo«; 18.00 »Slow food Story«; 20.00 - 22.10 »Un piano perfetto«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.00 - 20.00 »I Puffi 2«; 22.00 »Come ti spaccio la famiglia«.
Dvorana 2: 17.20 - 20.00 - 22.15 »Rush«.
Dvorana 3: 17.20 - 19.45 - 22.15 »Sotto assedio - White House Down«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Universitari - Molto più che amici«.
Dvorana 5: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Bling Ring«.

Koncerti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo v Cankarjevem domu v Ljubljani v sredo, 2. oktobra, ob 16. uri Festival za 3. življenjsko obdobje, na katerem nastopajo upokojenjski pevski zbori obmejnih držav, med temi tudi društveni ŽePZ goriških upokojencev. Poleg pevk je prostora v avtobusu še za nekaj spremljevalcev. Kdor se želi udeležiti revije, naj se čim prej vpiše. Prijave sprejemajo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-390697 (Marija Č.), 0481-882203 (Eda L.). Odhod avtobusa ob 11. uri iz Doberdoba, s postanki ob 11.15 v Sovodnjah, ob 11.20 v Štandrežu in ob 11.30 v Podgori.
»VIVACENTRO JAZZ« **V TRŽIČU** do 19. oktobra: danes, 28. septembra, ob 18.30 v trgovini z glasbo »Carso in Corso« na Korzu del Popolo 11 koncert pianista Claudia Cojaniza; več na www.vivacentro.it.

Mali oglasi

SADIKE solate indivie in »štandreskih vržot«, biološko pridelane, prodam; tel. 393-2989700.

Razstave

V MUZEJU SV. KLARE na Verdijevem Korzu v Gorici je na ogled razstava ob desetletnici prireditve »Okusi na meji« z naslovom »Guardare di gusto« (Pogled z užitek) v organizaciji kulturnega združenja Prologo; do nedelje, 29. septembra, 10.30-19.30, do 3. novembra ob petkih, sobotah in nedeljah 10.30-12.30, 16.30-19.30.

V MUZEJU MODE v goriškem grajskem naselju bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 16.30 odprtje razstave klobukov izdelanih po modi 20. in 30. let z naslovom »Pièces uniques«. Svoje izdelke bosta predstavili modni kreatorki Elisa Savi Ovadia in Elena Masut, gost večera bo Moni Ovadia.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 18. uri v sodelovanju z Galerijo Rika Debenjaka odprtje razstave umetnika Božidarja - Teda Kramolca. Umetnika in njegova dela bo predstavila umetnostna zgodovinarica Tatjana Pregl Kobe, glasbeni poklon bo podal violinist Aleš Lavrenčič; na ogled bo do 12. oktobra od ponedeljka do petka 17.00-19.00.

Šolske vesti

SLOVENSKI STROKOVNI JEZIK IN IZRAZOSLOVJE v informacijsko-komunikacijski tehnologiji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta »Jezik-Lingua«. Vsebine: uporaba slovenskega strokovnega jezika na področju novih tehnologij; uporaba slovenske strokovne terminologije; nadzor nad mešanjem jezikov in interferencami med sporazumevanjem; učenje iz konkretnih primerov; simulacija dejanskih komunikacijskih situacij. Tečaj bo potekal na AD FORMANDUMU v Trstu (ul. Ginnastica 72) v dneh 8., 15. in 22. oktobra od 18. do 21. ure in v dneh 9. in 16. oktobra od 18. do 21.30. Informacije: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

SLOVENSKI STROKOVNO IZRAZOSLOVJE in poklicni žargon v kmetijstvu in lokalni proizvodnji: 16-urni brezplačni tečaj v okviru evropskega projekta Jezik-Lingua. Vsebine: uporaba slovenskega strokovnega jezika na področju kmetijstva in interferencami med sporazumevanjem; učenje iz konkretnih primerov; simulacija dejanskih komunikacijskih situacij. Tečaj bo potekal na AD FORMANDUMU v Trstu (ul. Ginnastica 72) v dneh 8., 15. in 22. oktobra od 18. do 21. ure in v dneh 9. in 16. oktobra od 18. do 21.30. Informacije: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345-9703933.

čaj v okviru evropskega projekta Jezik-Lingua. Vsebine: uporaba slovenskega strokovnega jezika na področju kmetijstva in lokalne proizvodnje; uporaba strokovne terminologije; nadzor nad mešanjem jezikov in interferencami med sporazumevanjem; učenje iz konkretnih primerov; simulacija dejanskih komunikacijskih situacij. Tečaj bo potekal v konferenčni dvorani ZKB (Ul. Ricreatorio 2 - Opčine) v ponedeljek 7., 14. in 21. oktobra od 18. do 21. ure in v sredo, 9. in 16. oktobra od 18. do 21.30. Informacije: teco01@jezik-lingua.eu, tel. 345 9703933.

STRATEŠKI DESIGN, 80-urni tečaj po univerzitetni diplomski za specializacijo na področju upravljanja organiziranih enot. Od metodologije analize do tehnik project managementa s posebnim poudarkom na marketinških strategijah v gostinstvu. Tečaj je brezplačen, financira ga Evropski socialni sklad. Namenjen je odraslim brezposelnim osebam z univerzitetno diplomom; informacije: Ad formandum, Korzo Verdi 51 (tel. 0481-81826, go@adformandum.org).

DRUŠTVO JADRO IZ RONKs pokroviteljstvom občine Ronke prireja 50-urni tečaj slovenskega jezika za odrasle na sedežu društva v Romjanu, Ul. Monte 6 Busi. Trajal bo šest mesecev, se bo začel v drugi polovici oktobra in bo potekal enkrat na teden bo dve uri. Informacije nudijo v knjižnici in Ronkah in v centru Informagiovani v Trziču (tel.0481-494656) ali po tel. 0481-482015. Organizacijsko srečanje bo v ponedeljek, 7. oktobra, ob 20.30 na sedežu društva Jadro.

Prireditve

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Gorici vabi na brezplačno predavanje »Naturopatija in osnovne funkcije črevesne flore (mikrobiote)« v sredo, 2. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Predavala bosta naturopatinja Erika Brajnik in farmakolog ter raziskovalec Luciano Lozio; več na www.saeka.si.

ZDRUŽENJE ANDOS IZ TRŽIČA prireja osem srečanj na temo žalovanja ob izgubi drage osebe. Potekala bodo vsak torek od 1. oktobra do 19. novembra med 17. uro in 18.30 na sedežu združenja v Ul. Galvani 1 na oddelku za prostovoljce v bolnišnici San Polo v Trziču; udeležba je brezplačna, obvezna je prijava na tajništvo združenja, ki je odprto ob torkih in sredo 9.00-12.00 (tel. 392-4572616, andos-monf@libero.it).

ZDRUŽENJE VEGANIMA prireja ob svetovnem vegetarijanskem tednu, ki bo potekal od 1. do 7. oktobra: 1. oktobra, ob 17.45 predstavitev knjige Marca Bertalija »Anima vegetariana - Anima fiorita« v galeriji ArtOpenSpace v Ul. Diaz v Gorici; 2. oktobra, ob 19.30 »Vegan večerja z avtorjem« v restavraciji Rosenbar v Ul. Duca d'Aosta 96 v Gorici, ob večerji bo o izbiri veganske prehrane govoril novinar Stefano Momentè (razervacije najkasneje do 30. septembra po tel. 340-6006818 ali po e-mailu info@veganima.it); 3. oktobra ob 17.30 informativni večer s trgovino »Il Giardino di Chloe« iz Gorice z naslovom »Vivere e vestire vegan« v trgovini Eco-boutique Numero 23 v Ul. Marin v Koprivnem; 4. oktobra ob 19.30 projekcija filma »A delicate balance« v mediateki v Gorici.

TRŽNICA ČEZMEJNEGA SREČANJA v organizaciji združenja Tutti insieme bo potekala ob evropskem dnevu judovske kulture v Ul. Ascoli in v Ul. San Giovanni v nedeljo, 29. septembra, od 8. do 14. ure. Ob tržnici organizatorji prireajo solidarnostno nedeljo; informacije po tel. 347-2225597 (Giuseppina Cibe); več na www.tuttinsiemeigorizia.it.

PRVA PRAVLJIČNA URICA v Feiglovi knjižnici v Gorici bo v ponedeljek, 30. septembra, ob 18 uri. Pripovedovala bo Luisa Gergolet. Namenjene so otrokom iz vrtca in prvih dveh razredov osnovne šole.

Obvestila

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici obvešča, da bo zaradi izobraževalnega tečaja v četrtek, 3. oktobra, in v petek, 4. oktobra, zaprta..

GORIŠKA PISARNA KROŽKA KRUT obvešča, da bo zaprta v torek, 1. in 8. oktobra. Zainteresirane prosijo, naj se obrnejo na pisarno v Trstu, tel. 040-360072..

Pogrebi

DANES V RONKAH: 11.00, Silvano Devit (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Štefana, sledila po upepelitvi.
DANES V ŠTARANCANU: 12.00, Michael Rienzi (iz Vidma) na novem pokopališču.
DANES V KRMINU: 10.30, Ugo Cuberli (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Leopolda, sledila bo upepelitev.

SLOVENIJA TA TEDEN

Če ne z davki, pa s prispevki

DARJA KOCBEK

Čeprav je slovenska vlada ta teden vsaj na papirju predvsem s predvidenimi prilivi od novih davkov sestavila proračun za naslednje leto, vseh javnofinančnih lukenj še ni pokrpal. V vse večjih finančnih težavah je namreč tudi zdravstvena blagajna. Zadnje finančne projekcije o poslovanju Zavoda za zdravstveno zavarovanje (ZZZZ) za leto 2014 kažejo, da bo ta imel za 151,2 milijona evrov izgube. Levosredinska vlada Alenke Bratušek namerava ta problem rešiti z interventnim zakonom, ki naj bi zdravstvu prinesel dodatnih 47 milijonov evrov: z zvišanjem mesečnih prispevkov za samostojne podjetnike z minimalno plačo s 105 na 133 evrov, za zavarovance, ki si prispevke plačujejo sami, s 14 na 32 evrov, za popoldanske samostojne podjetnike s 4,5 na 32 evrov in z uvedbo prispevka za prihodke na podlagi avtorskih in podjemnih pogodb v višini 6,36 odstotka.

Pri sprejemanju interventnega zakona pa se zapleta zaradi spora med koalicijskima strankama Državljanska lista in upokojensko stranko Desus, katere podpredsednik je minister za zdravje Tomaž Gantar, ki je predlagatelj interventnega zakona. Državljanska lista se ne strinja z dvigom prispevkov za samostojne podjetnike. Njen prvak in minister za notranje zadeve in javno upravo Gregor Virant je ministru Gantarju zabrusil, da mora minister za zdravje »znati narediti kaj več, kot pa samo dvigniti prispevke. Vsi vemo, da je v zdravstvu marsikaj narobe, da se da zelo veliko prihraniti pri zdravljenju, pri pripomočkih, javnih naročilih, omejevanju korupcije.«

Minister za zdravje Tomaž Gantar Virantu ni ostal dolžan. Spomnil ga je, da rešuje probleme, ki bi jih v skladu z dogovorom pri predsednici vlade

moral rešiti on: »Težave pri vodenju so posledica katastrofalnega plačnega sistema, ki ga je pripravil minister Virant.« Zdravstveni minister je s tem mislil na reformo plačnega sistema v javnem sektorju, ki jo je Virant še kot minister v prvi vladi Janeza Janše s sindikati izpogajal leta 2008 in ki je povzročila skokovito rast plač javnih uslužbencev, tudi v zdravstvu. Za povrh je Gantar Virantu zabelil, da kot pristojni minister »še ni nič sistemskega napravil proti korupciji«.

Predsednica vlade Alenke Bratušek je za zdaj problem rešila tako, da je Gantarju predlagala umik spornega zakona z dnevnega reda seje vlade, kar je ta tudi naredil. Po seji vlade je v četrtek premierka izrazila prepričanje, da bo zakon usklajen do torka, ko se bodo predsedniki koalicijskih strank še enkrat sestali. Po njenih besedah je treba najti rešitev, kako preveriti, ali si samostojni podjetniki upravičeno izplačujejo minimalno plačo. Sedaj so namreč mogoče zlorabe, ker na račune dobivajo nakazana tudi druga sredstva. Minister Gantar pa je prepričan, da je četrtek, ko ima vlada naslednjo redno sejo, skrajni rok za sprejem interventnega zakona, ki je neizogiben.

Interventnemu zakonu nasprotujejo tudi na gospodarski in obrtno-podjetniški zbornici. Na gospodarski zbornici pravijo, da bi s sprejemom tega zakona zdravstveno finančno luknjo polnili na račun zavarovancev in gospodarstva, ki so zaradi krize že tako ali tako izjemno obremenjeni. Minister za zdravje pa ne ponuja nikakršnih rešitev za odpravo ključnih problemov v zdravstvu, kot so anomalije pri plačah zaradi različne obremenjenosti zdravnikov, pri javnih naročilih, pri organiziranosti zdravstvene mreže, pri loči-

tvi javnega zdravstva od zasebnega in podobno. »Posledice takšnega dviga prispevkov bodo odpuščanje zaposlenih, stečaj podjetij in vse večja socialna stiska. Dodatnih obremenitev obrtniki in podjetniki namreč ne prenesejo več,« opozarjajo na obrtno-podjetniški zbornici.

Luknjo v zdravstveni blagajni poskuša zmanjšati tudi upravni odbor Zavoda za zdravstveno zavarovanje (ZZZZ). V sredo je ugotovil, da je mogoče predvideno izgubo zavoda 151,2 milijona evrov zmanjšati na 89,5 milijona evrov z delnim prenosom plačil za zdravstvene storitve izvajalcem z letošnjega leta na leto 2014. S tem prenosom bi pridobili 48,7 milijona evrov. Dodatnih 13 milijonov evrov bi pridobili s tem, da ne bi upoštevali povišanja cen zdravstvenih storitev iz naslova inflacije. Direktor ZZZS Samo Fakin ugotavlja, da se nobeden od deležnikov ne strinja s svojim deležem pri zmanjševanju izgube ZZZS, a treba se bo odločiti, kakšen zdravstveni sistem želimo. »Dobrih kart je namreč zmanjkalo,« pravi Fakin.

Izguba ZZZS in prenos plačila računov na leto 2014 najbolj skrbi bolnišnice, ki so jim dobavitelji zdravil in drugega materiala letos zaradi plačevanja računov z velikimi zamudami že zagrozili z ustavitvijo dobav. To je začasno preprečila vlada z zagotovilom, da imajo bolnišnice, ki so v največjih likvidnostnih težavah, na voljo likvidnostna posojila iz državne zakladnice. A nihče jim ni povedal, kako bodo poleg računov, ki jih zmorejo plačati s polletno zamudo, zakladnici lahko odplačevale še kredit. ZZZS bo letos že tretje leto zapored zaključil nelikviden in tako ne bo sposoben poravnati obveznosti do izvajalcev ob zapadlosti.

PISMA UREDNIŠTVU

Pismo Tržačanu

Dragi Tržačan, piše ti Tržačan, kot si ti. Tako kot ti ljubim svoje mesto in njegov zaliv iz kateregakoli zornega kota, od devinskih ali piranskih skal. Mogoče si imel pradedo, ki je ponosno razkazoval medalje stare Avstrije ali pa je bil iredentistični prostovoljec ali pa si imel oba v družini. Tvoj ded je bil mogoče fašist ali pa se je boril s partizani, mogoče za italijanski Trst ali pa za jugoslovanski Trst. Tvoj materni jezik je italijanščina, slovenščina, mogoče hrvaščina, srbsščina, grščina. Mogoče si kristjan, mogoče jud ali musliman, mogoče nisi veren. Mogoče si pred nekaj dnevi manifestiral, ker so ti rekli, da je treba osvoboditi Trst.

A osvoboditi ga od koga? Pozvali so te, da prazničnejš obletnico neke mirovne pogodbe v mestu, ki pozna toliko obletnic, da jim niti ne uspe slediti. Čet dva meseca bo minilo šestdeset let od zadnjega padlega, ki je manifestiral za svojo idejo o tem, katera država naj ima Trst. Nihče se danes ne spominja, da je letos minilo tudi 145 let, stoletje in pol, od prvih mrtvih med Italijani in Slovenci. Stoletje in pol. Toliko časa se razpravlja (tudi nasilno) o usodi Trsta. Pravijo ti, da je razvoj mesta bil odvisen izključno od proste luke in pozablja, da je bilo dvajsetletje največjega razvoja Trsta ravno tisto, ki je sledilo preureditvi in zmanjšanju proste luke, od leta 1891 do prve svetovne vojne, ko je mesto postalo veliko industrijsko središče, ker je neka velika država verjela vanj, vložila

denar in zgradila stvari ter na tak način privabila ljudi in podvojila prebivalstvo.

Pravijo ti, da mora biti tržaško pristanišče v Starem pristanišču, ki naj ostane striktno ločeno od mesta, in pozablja, da je Trst postal tretja luka v Sredozemlju po otvoritvi Severne železnice, ki je Startala z Marsovega polja in ne z Glavne postaje in je torej povezovala današnje Novo pristanišče, ne pa Starega pristanišča. Drugi so ti v preteklosti pravili, da je bil tvoj nasprotnik bližnji Slovan, ki je govoril v različnem jeziku in ki ga je bilo treba asimilirati, ali pa ezul, ki je bil gotovo fašist, le ker si ga dobil tu, potem ko je zapustil svojo zemljo. Postopek se ni spremenil: zdaj ti pravijo, da je nasprotnik Italijan onstran Tržača. Mogoče bo jutri tudi Slovenec onstran Sežane, če bo kdo želel spregovoriti tudi o coni B in torej reči suvereni državi, da nima več dostopa do morja. Mogoče ti bodo rekli, da je dovolj vzpostaviti le cono A, ki bo živela od pristanišča, pozablja pa te opozoriti na to, da bo obkoljena ne le na kopnem, temveč tudi na morju, saj bi jo obdajale italijanske in slovenske teritorialne vode.

Pravijo ti tudi, da moramo zapustiti Evropo in evro, pozablja pa na to, da tako mogoče ne boš več imel evropskih sredstev za svoj tečaj poklicnega izobraževanja, če iščeš delo, ali pa za projekt, ki si ga nameraval uresničiti s čezmejnimi partnerji, če imaš mogoče podjetje, ki želi inovirati na področju valorizacije mesta, kraškega ozemlja. Pravijo ti, da Itali-

ja ni prinesla ničesar v Trst, pozablja pa npr. na znanstvene ustanove, ki če niso še dovolj povezane z mestom, mogoče ni krivda drugih, temveč samih Tržačanov. Pozivajo te, da boš egoist, naj te ne zanima, kaj se dogaja onkraj Timave, naj se te ne tiče, zamišljajo si, da bi lahko majhno mestece samo rešilo probleme, ki povzročajo težave celim državam.

Manifestiral si iz številnih dobrih razlogov: ker doživlja podjetje, kjer si zaposlen, krizo, ker tvoja trgovska aktivnost je v težavah, mogoče tudi, ker sodobna italijanska politika ni ravno zgledna. Rešitev pa ni le neuresničljiva (kdo ima večjo avtoriteto od Združenih narodov, da bi to potrdil?), ampak tudi zgrešena. Ker govori o majhnem Trstu, ki hlina željo po odprtosti (»več sto podjetij«, ki samo čakajo na STO, da bi prišla sem) in v resnici skriva svoj strah, da ne bo kos izzivom, strah pred tem, da ima prvič za sabo zaledje, veliko kot celina, in ne ve, ali bo temu kos. Če si levičar, desničar, Italijan, Slovenec ali kaj drugega, manifestiraj za prihodnost mesta. A to zares: ne manifestiraj, sledeč sirenami tistih, ki te hočejo pahniti nazaj v preteklost.

Štefan Čok, pokrajinski tajnik Demokratske stranke

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Prosocionalno vedenje

Ameriška raziskava je razkrila, da se sicer malčki znatno prosocialno vedejo, da pa niso še dovolj znani mehanizmi, ki to prosocialno vedenje usmerjajo. Za majhne otroke je naravno, dati komu piškot ali dovoliti, da se nekdo druga igra z njihovo igračo. Z odrasčanjem pa ta »altruistična« sposobnost pojema. V vsakdanjem življenju lahko tisti, ki imamo opravka z malčki različnih starosti, opazimo, kako je triletnik še sposoben odstopiti vrstniku nekaj, kar ima sam rad, sedemletnik pa svoje stvari nerad odstopa drugim, tudi svojemu bratu ali sestri ne. V skupini se najdejo otroci, ki drugim otrokom ne dovolijo, da bi se igrali z njihovimi igračami, čeprav so še nekaj mesecev nazaj radi sodelovali z drugimi. Kaj se dogaja, da so taki nesocialni dogodki čedalje pogostejši.

Malčki imajo prosocialno obnašanje prirojeno. Z drugimi delijo reči, ne da bi o tem razmišljali. Ko pa odrasčajo, v njih narašča in se krepi ocenjevanje, kaj je boljše: naj nekaj delim z drugimi ali naj zadržim zase? Kateri dejavniki torej krepijo ali zmanjšujejo otrokovo pripravljenost deliti svoje z drugimi, je bilo vprašanje, katerega sta se lotili razvojni psihologinji Nadia Chernyak in Tamar Kushnir z Univerze Cornell. Ali lahko otroka posebej vzgajamo za to, da zna deliti stvari z drugimi? Izsledki so zelo zanimivi: spodbujanje in opominjanje odraslih, naj bo otrok družaben, sploh ni tako uspešno, kakor se na splošno misli. Socialno vedenje se pri otroku veliko bolj okrepi takrat, ko izhaja iz otrokove lastne volje. Še najbolj učinkovita je krepitev socialnega obnašanja, ko stoji otrok pred težko odločitvijo, ali naj nekaj, kar bi zelo rad zadržal zase, odstopi drugemu. Stalni opomini odraslih, naj otrok vendarle nekaj da, otrokovo morebitno pripravljenost še bolj potlačijo.

V ameriški raziskavi je v treh skupinah sodelovalo dvaindesemdeset otrok, starih od tri do pet let. Vsak otrok je dobil lutko in nekaj nalepk. Otrokom so povedali, da je lutka zelo žalostna in jo lahko otrok razvedrile, če ji da nekaj svojih nalepk. V prvi skupini so bili otroci naprošeni, naj svoje nalepke delijo z žalostno lutko: vsi otroci so to upoštevali. Otroci v drugi skupini so imeli na izbiro, naj nekaj svojih nalepk dajo lutki ali pa vse zadržijo zase. Tudi v tej skupini so se vsi otroci odločili vse svoje nalepke deliti z lutko. V tretji skupini so bili otroci popolnoma prepuščeni sami sebi: odločitev je bila njihova. Pet otrok iz te skupine se je odločilo, da ne bo odstopilo svojih nalepk.

Ta prva raziskovalna faza je pokazala, da so majhni otroci v osnovi pripravljeni svoje reči deliti z drugimi. V drugem delu raziskave je vsak otrok iz vsake od treh skupin prejel drugačno žalostno lutko, navodila pa so bila ista kot v prvem delu raziskave. Presenetljivo se je tokrat tudi v tretji skupini veliko več otrok odločilo, da svoje nalepke deli z lutko. V ostalih dveh skupinah pa so se otroci, ki so bili prej pozvani, naj delijo svoje nalepke z lutko, sedaj težje odločili za to. Za to imata ameriški raziskovalki razlago: brž ko ima otrok možnost, da se sam odloči, ali bo z drugimi delil neki predmet, postane kasneje velikodušnejši. Ne dogaja pa se vedno, da bo otrok, ki je bil prej naprošen, naj nekaj deli z drugimi, to rad počel sam od sebe tudi kasneje.

Otroci sami odkrivajo socialno vedenje. Ameriška raziskava je jasno pokazala, da se majhni otroci učijo iz lastnih izkušenj. Besede in prepričevanja staršev, naj vendarle nekaj delijo z drugimi otroki, nima haska. Veliko večji učni vpliv ima izkušnja, zlasti ko volja, da bi delil nekaj z drugimi, prihaja iz otrokovega lastnega vzgiba. Takrat se otrok nauči, da lah-

ko s svojo lastno odločitvijo stori nekaj dobrega ali pa spozna, da deliti nekaj z drugimi ne povzroča nobene bolečine.

Ameriška raziskava je vsebovala še tretji eksperiment. Mali udeleženci so dobili na razpolago različne igrače. Otroci iz tretje skupine so se v igralnih situacijah z njimi izkazali veliko bolj velikodušni kot otroci iz ostalih dveh skupin. Vse pogostejše so svoje igrače delili z drugimi otroki. Psihološka razlaga: otrokovo socialno vedenje se krepi, če ima ta možnost, zlasti težke odločitve izbrati sam. Staršem, ki imajo majhne otroke, lahko ta raziskava pomaga pri vsakdanji vzgoji: otroku ni treba vsake malenkosti dopovedovati, pač pa je treba zaupati tudi v njegovo lastno socialno učinkovitost. Svojo prosocialno znatno otroci krepijo skozi omenjeni proces avtonomnih težkih izbir.

Tako je razumljivo, da za učinkovito učenje socialnih veščin otroci potrebujejo neposredno interakcijo s svojimi vrstniki. Ponekod jih tega učijo skozi igro, da bi otrokom pomagali vzpostavljati kvalitetne medsebojne odnose. Na te odnose vplivajo čustva, ki so pogon na vseh življenjskih področjih. Otrok se mora šele naučiti ravnati s svojimi čustvi in prepoznavati čustva drugih ter se nanje na primeren način odzivati. Čustveno spretni ljudje imajo v življenju veliko prednost. Zato je pomembno, da tudi otroci razvijejo svoje čustvene spretnosti do največje mere, saj jim bo to omogočilo srečnejše in mirnejše življenje in večje življenjsko zadoščenje. Že večkrat smo v tej rubriki poudarili, da je prvo in najpomembnejše mesto z razvijanje čustvenih spretnosti dom. Otrok raste v družini in na njega in njegovo prihodnje življenje močno vpliva način, kako se na čustva, zlasti otrokova, odzivajo starši in kako oni ravnajo v različnih situacijah.

Čustva se pri otroku razvijajo postopoma. Ugodje zna pokazati dojenček, ko je star dva do tri mesece, ko se odzove na znan glas ali obraz, neugodje pa izraža, ko njegove fiziološke potrebe niso zadovoljene ali ko doživi nepričakovan dražljaj. V tretjem do četrtem mesecu se pojavi nasmeh, ki mu pravijo socialni nasmeh, saj se dojenček smehlja vsakemu znanemu obrazu, ki se skloni nad njegovo zibko. Že novorojenček se sicer lahko nasmehne, vendar ta nasmeh še ni hoten oziroma zavesten. Po prvem mesecu, ko je bolj sposoben slediti predmetom in obrazom z očmi, pa se dojenček prične smehljati hote. Največkrat je to komunikacija z mamo in očkom. Z osebama, ki se najpogostejše in najbolj ukvarjata z njim. Približno v šestem mesecu se dojenčkova čustvena navezanost na osebe, ki skrbijo zanj, še bolj utrdi. Takrat postane opazen tudi strah pred tujnimi osebami. Ob koncu prvega leta so že razvita intenzivna čustva, tudi žalost in potrtnost, zlasti ob ločitvi od mame. Radost, srečo in ponos otrok občuti ob koncu drugega leta. Približno od takrat do treh let se pojavijo pri njem tudi ljubosumnost, postopoma tudi občutek krivde in sramu, ko otrok spozna, da ni zadostil pričakovanju oseb, ki jih ima rad. Vse več je čustev, ki se pojavljajo vse do poznega otroštva. Polagoma in na osnovi izkušenj otroci začenjajo razumeti, da lahko svoja čustva nadzirajo vsaj do neke mere. To obvladovanje jim je izredno potrebno pri sožitju z vrstniki, in je odskočna deska za odraslo življenje. (jec)

Bakla po potovala tudi v vesolje

SOČI - Do olimpijskih iger v Sočiju je še 133 dni. Potem ko so ključni možje pri Mednarodnem olimpijskem komiteju (Mok) potrdili, da so dela na prizoriščih v polnem teku in v skladu z urnikom, je znano tudi, da bo olimpijska bakla na svoji poti do olimpijskega prizorišča potovala tudi v vesolje, in to prvič v zgodovini olimpijskih iger. Prvi bo olimpijski ogenj nosil hokejist Aleks Ovečkin. Na sliki ANSA: javnosti so predstavili tudi kolajne.

V prihodnji formuli 1 kar 22 dirk?

DUBROVNIK - Mednarodna avtomobilistična zveza (Fia) je na zasedanju v Dubrovniku sprejela začasen koledar SP formule 1 za sezono 2014. Na njem je za zdaj 22 dirk, a so tri še označene z zvezdico, ker mora Fia še doseči dogovor s prireditelji. Sezona se bo sicer začela 16. marca v Avstraliji, končala pa 30. novembra v Braziliji. Status začasnih dirk imajo za zdaj korejska preizkušanja, premiera v New Jerseyju in še ena novost v Mehiki. V letošnji sezoni je na koledarju za SP le 19 dirk.

KOLESARSTVO - Slovenski kolesar svetovni prvak v kategoriji do 23 let

Mavrični Mohorič

FIRENCE - Slovenski kolesar Matej Mohorič je na svetovnem prvenstvu v Firencah slavil zmago v kategoriji kolesarjev do 23 let. Mohorič je oblekel mavrično majico zmagovalca, potem ko je bil najhitrejši na cestni dirki od kraja Montecatini Terme s ciljem v Firencah v skupni dolžini 172,79 kilometra. Mohorič je razdaljo prevozil v času 4.20:18 ter na novo spisal zgodovino slovenskega kolesarstva. S tremi sekundami zaostanka je v cilj na drugem mestu prikolesaril južnoafriški kolesar Louis Meintjes, boj za bron pa je dobil Norvežan Sondre H. Enger (+ 0:13). Lani je bil Mohorič v Valkenburgu na Nizozemskem mladinski prvak v cestni vožnji, v kronometru pa je bil srebrn.

Sedemindvajseti september 2013 pa bo z zlatimi črkami zapisan v zgodovino slovenskega kolesarstva, potem ko je 18-letni kolesar iz Podblatice pri Kranju ugnal svetovno konkurenco ter je slavil na cestni dirki kolesarjev do 23 let na svetovnem prvenstvu v Firencah.

»Vedel sem, da sem dobro pripravljen in da je tudi proga po mojem okusu. Ker se nisem dobro odrezal v vožnji na čas, nisem vedel, kaj naj danes (včeraj op. ur.) pričakujem. Tega uspeha nisem pričakoval. Še zdaj ne morem verjeti, kaj mi je uspelo,« je bil v prvi televizijski izjavi v cilju presrečen član kranjske Save, ki si je že drugič v karieri oblekel mavrično majico zmagovalca, ko je osvojenemu naslovu mladinskega svetovnega prvaka dodal še naslov svetovnega prvaka med mladšimi člani.

Mohorič je kot prvi Slovenec postal svetovni prvak v cestni dirki v kategoriji mladših članov ter se je pridružil Belokranjcu Janezu Brajkoviču, ki je na svetovnem prvenstvu v kolesarstvu leta 2004

Matej Mohorič (letnik 1994) v mavrični majčki na zmagovalnem odru v Firencah

v Veroni v Italiji v konkurenci mlajših članov slavil zmago v kronometru.

Mohorič je vpisal poseben podvig, kot prvi je že v prvem nastopu med mladšimi člani postal tudi prvak v tej konkurenci. Z naslovom svetovnega prvaka pa se bo tudi poslovil od konkurence mlajših članov. Po koncu sezone se bo preselil med profesionalce k italijanskemu moštvu Cannondale.

V prelomnih trenutkih je »začutil mravljinice in šok adrenalina«. »Danes med dirko sem celo dirko razmišljal, ali res gre-

mo vsi bolj počasi, ker proga ni tako težka, nisem vedel, kaj naj si mislim. Zdaj, ko imam merilec moči na kolesu, sem videl, da so številke enake kot na vseh ostalih dirkah. Naši fantje so naredili odlično delo, ekipa je delovala fenomenalno. Ne morem jim očitati ničesar, super so bili, hvala, fantje,« je še razmišljal 18-letni član kranjske Save.

MLADINKE - Danka Amalie Dideriksen je zmagovalka v kategoriji mladink. V cilj je privozila pred Rusinjo Iakovenkovo. Od »azzurr« je Ilaria Bonomi osvojila 23. mesto.

Novi predsednik mednarodne zveze Uci

Britanec Brian Cookson je novi predsednik Mednarodne kolesarske zveze (Uci). Cookson je na letnem kongresu v Firencah v glasovanju 42 delegatov dobil 24 glasov, njegov protikandidat in dosedanj prvi mož Ucija (od 2006), Irec Pat McQuaid, pa 18. »Spremeniti moramo način vodenja zveze. Moje prvo dejanje v vlogi predsednika bo, da bom poskusil zagotoviti povsem neodvisen boj proti dopingu in se posvetoval tudi s Svetovno protidopingno agencijo,« je po izvolitvi povedal Cookson. Od Italijanov je bil v odbor izvoljen dosedanj podpredsednik Uci Renato Di Rocco.

»NAŠA« OCENA

»Pravi fenomen« »Popoln kolesar«

Odbornik kolesarskega kluba Adria iz Lonjerja (in tehnični direktor dirke ZSSDI) **Radivoj Pečar** ter predsednik tržaškega ljubiteljskega kolesarskega kluba Eppinger in uspešen kolesarski veteran **Ivo Doglia** sta bila nadvse navdušena z zmago slovenskega kolesarja Mohoriča na SP v Firencah. »Mateja sem od bliže opazil na lanskem Giru del Friuli (pečar je bil tehnični direktor dirke op. av.), ko je osvojil prvo mesto. Lani je zmagal vseh povsod. Je pravi fenomen. Dirkal je izjemno. Pohvaliti pa moram celo slovensko ekipo, saj je delovala odlično,« je ocenil Pečar.

»Fant je pravi talent. Že lani, ko je postal prvak v kategoriji mladincev, je dokazal, da je s pravega testa. Z letošnjo zmago pa je to potrdil in dokazal, da je v enem letu še veliko napredoval,« je o novem svetovnem prvaku v kategoriji do 23 let dejal Doglia. »Tako popolnih kolesarjev je zelo malo. Odlično vozi v reber, v ravnini drži peklenski ritem, pri spustu pa je neulovljiv, saj vrtil pedale na vso moč. Ima izjemne fizične sposobnosti in to je dokazal tudi danes (včeraj op. av.) v Firencah. Slovenci smo lahko ponosni, da imamo takega kolesarja o katerem bomo v prihodnje še slišali. Sem prepričan. V Italiji takega talenta ni na vidiku,« je še dodal Doglia. (jng)

BASEBALL - V ekipi Junior Alpina, ki je napredovala v A-ligo, igra tudi Igor Valič

Nadaljevanje pogojujejo sredstva

Ko je nepričakovano, je napredovanje v višjo ligo vedno slajše. Tako so zgodovinski uspeh bejzbolskega društva Junior Alpina iz Opčin, ki so ga ustanovili leta 2006, doživljali igralci in odborniki, ki so si v končnici prvenstva zagotovili napredovanje v najvišjo A-ligo. Med njimi sta se športnega uspeha veselila tudi edina slovenska igralca Alpine: Igor Valič, ki je odigral vse finalne tekme, in pa Ilja Krečič, dijak liceja Prešeren, ki pa se tekom v končnici ni udeležil, ker je že odpotoval na študij v ZDA.

V bejzbolski B-ligi so bile ekipe po letošnji reformi prvenstev razdeljene v štiri skupine, da bi klubom zagotovili krajša gostovanja in tore racionalizacijo stroškov. Iz vsake skupine sta se v play-off uvrstili prvi dve ekipi, ki sta se v začetku septembra srečali z najboljšimi iz drugih ekip. Vsaka ekipa je odigrala v play-offu samo eno tekmo na tri zmage, zmagovalka pa je napredovala v višjo ligo. Alpina je v skupini zahodne Italije, kjer sta bili ob fur-

Igor Valič

KROMA

lanskih ekipah vključeni še Castelfranco Veneto in Bocen, osvojila končno 2. mesto. »Pravico do nastopa v play-offu smo si sicer zagotovili čisto na koncu rednega dela. To je bila sicer tekma 5. kroga proti Castelfrancu, ki smo jo sicer odigrali kot

zadnjo,« je pojasnil Valič. Ker jih je presenetil že sam nastop v play-offu, so v končnici proti Veroni igrali brez pritiska in sproščeno. Na Opčinah so tržaški igralci zbrali eno zmago in en poraz, na gostovanju pa so bili obakrat uspešni: »Prednost smo si na obeh tekmah priigrali že na začetku, naskok pa ohranili do konca,« je potek tekem strnil Valič, igralec prve baze. Ekipo so letos sestavljali, z izjemo dveh, igralci, ki so dozoreli pri Alpini.

Alpina si je tako priigrala pravico do nastopa v najvišji ligi, ki jo lahko

klub doseže z napredovanjem. V Italiji obstaja še liga IBL, v katero pa se klub mora sam prijaviti in plačati kotizacijo, v njej pa igrajo izključno polprofesionalni in profesionalni igralci. Med ekipami iz naše dežele nastopa tam samo Ronchini.

Ali bo Alpina tam naslednjo sezono nastopala v A-ligi, je še vprašljivo. O tem bo odločal upravni odbor kluba pozimi, že zdaj pa se zavedajo, da bi bil nastopanje v višji ligi bistveno višji ekonomski zalogaj, poudarja Valič, študent

inženirstva na tržaški univerzi, ki je več let igral tudi košarko pri Jadranu. Ob tem pa imajo pri Alpini Junior tudi težave z igriščem, ki ga ne upravljajo sami: potrebovali bi vsaj še eno manjše igrišče, saj se sicer dejavnosti na moškem, ženskem in mladinskem področju težko razvijajo. Igrišče ob državni cesti 202 je brez razsvetljave, zato je stiska s prostorom očitna. Pozimi sicer trenirajo vse ekipe v telovadnicah, člani na Judovci, mladi pri Banih, poleti - ko se odvija glavna prvenstva in dejavnosti - pa so na psu.

Nova knjiga Totoja De Falca

Včeraj so v Trstu predstavili novo knjigo nekdanjega nogometaša in nato športnega vodjo Triestine Totoja De Falca »Totò & Trieste un amore grande« (Totò in Trst, velika ljubezen). Publikacijo sta uredila Eva Trinca in Daniele Benvenuti. Častna gosta pa sta bila novinar Gazzette dello Sport Paolo Condò in Tiziano Ascagni.

Danes v živo po našem spletu

vse tekme

www.primorski.eu

naših članskih ekip

TUDI NA
iPadu
in iPhoneu

Dobiš nas tudi na
twitterju
primorski_sport

rekreacija

NOGOMET - V 4. krogu promocijske lige

V Križu tržaški derbi

Poleg Vesne danes tudi Primorec, Mladost in Primorje - Kras jutri v gosteh, Juventina doma

DANES - Popoldne bo na sporedu kar nekaj tekem ekip naših društev. V ospredju bo tržaški derbi promocijske lige v Križu med domačo **Vesno** in Trieste Calcio. »Nasprotnik bo iz Križa skušal odnesti vse tri točke. Mi pa se bomo potrudili, da bodo te ostale doma. Trieste Calcio je solidna ekipa. Zvezni igralec Velner, ki je pred leti igral pri nas, je pod vprašajem. Nevarna pa sta tudi brata Fantina in Cera;« opozarja športni vodja Vesne **Paolo Soavi**. Pri Vesni so ta teden najeli še enega nogometaša. Že danes bo na razpolago trenerju Zanuttigu tudi Marco Vitali, zvezni igralec (letnik 1994), ki je lani igral pri Porcii. Pri »plavih« še naprej ne bo Avdiča (zaradi poškodbe bo ustavljen še vsaj tri tedne) in Božičiča. V Križu bo sodil tržaški sodnik Aleksandar Djurdjević.

Tržaški derbi bo tudi v 1. amaterski ligi. **Primorec** bo pri Svetem Sergiju v Trstu gostoval pri Costalungi (sodnik Della Gasperra iz Gorice), ki ima enako število točk na lestvici. Pri Primorcu ne bo Meole, ki ima težave s koleno. »Costalunga je dobra ekipa. Če bomo igrali čvrsto, pa lahko ciljamo na zmago,« je dejal predsednik Primorca **Dar**ko Kralj.

V 3. amaterski ligi bo **Mladost** na domačem igrišču gostila Fiumicello, ki je v 1. krogu z 2:1 premagal Chiarbolo. Pri rdečeplovih ne bo novega nakupa Luce Buffolina, pod vprašajem pa je nastop Danieleja Perica. Na razpolago pa bo Matej Ferletič. Proseško **Primorje** bo ob 16.30 gostovalo v Gorici. Domači Audax je na prvi tekmi v gosteh z 2:0 premagal Staranzano.

DANES ŠE - **Elitna liga**: Chions - Azanese; **promocijska liga**: Sangiorgina - Isonzo (16.00), Sevegliano - Pro Cervignano (17.00); **1. AL**: Turriaco - Begliano, Ison-

Luka Spetič (Kras)

KROMA

tina - Mariano.

JUTRI VSI OSTALI - V elitni ligi bo naša najvišje uvrščena ekipa **Kras** igral v Korenu (Corno di Rosazzo). Domači Virtus je doslej osvojil 4 točke. V zadnjem krogu je doma izgubil proti Fontanafreddi s 3:1. Pred tem pa je igral neodločeno s Tolmezzom (1:1) in je premagal San Luigi s 3:2. Jutri bo trener Branko Zupan bržkone spremenil začetno postavo. Ker je bila obramba v uvodnih krogih precej nezanesljiva, bo jutri od prve minute preizkusil obrambno dvojico Arcaba-Spetič. Tudi Petracci bo najbrž zamenjal Maia. Od začetka bo igral še Giordano. Zaradi kazni (diskvalificiran je bil en krog) ne bo Capalba. Sodil bo Videmčan Lammanis.

V promocijski ligi bo Juventina v Štandrežu gostila tržaški San Giovanni. »Ne smemo jih podcenjevati, saj so dobra ekipa,« pra-

vi športni vodja Gino Vinti, ki nam je še povedal, da bo odsoten Vuković, na razpolago pa bo znova Palermo.

V 1. amaterski ligi bodo nogometaši **Sovodenj** igrali v Ogleju. Aquileia je v treh krogih zbrala le dve točki. Belo-modri ciljajo na celoten izkupicek. Dolinski **Breg**, ki je doslej zmagal na vseh treh tekmah, bo na domači umetni travi gostil Gradese, ki je na papirju solidna ekipa. Navijači kluba iz dolinske občine upajo na nov uspeh Cernutovih fantov.

V 2. amaterski ligi bo **Zarja** na proseški Rouni igrala proti novoustanovljeni Alabardi predsednika Nika Centroneja in trenerja Salvatoreja Bovina. Pri »rdečih« bo odsoten kaznovani Mboria. Znova bo na razpolago Ruggiero.

V 3. amaterski ligi se bo **Gaja** prvič letos predstavila pred domačimi navijači na Padričah. Zeleno-rumeni bodo gostili Lucinico.

MLADI - Naraščajniki Krasa, ki nastopajo v zahtevnem deželnem prvenstvu, bodo jutri prvič igrali pred domačim občinstvom v Repnu. Pahorjevi varovanci bodo ob 10.30 gostili Muggio. Že danes bodo na proseški Rouni igrali deželni mladinci Krasa, ki bodo gostili gradiško ekipo Ism.

POKALI - V sredo bodo na sporedu tekme državnega in deželnega pokala. V državnem pokalu elitne lige (četrtfinale) bo Kras ob 20.30 na proseški Rouni gostil Tricesimo. V promocijski ligi (osmina finala) bo Juventina v Štandrežu igrala proti Cervignanu, Vesna pa bo gostovala pri ekipi Torreanese. V deželnem pokalu 1. AL bo Breg v Žavljah igral proti Pro Gorizii, Primorec pa pri Domiu proti Santamarii. Pokal 3. AL se bo nadaljeval 12. januarja. Primorje bo v osmini finala gostilo Strassoldo. (jng)

KOŠARKA - Jadran in njegov prvi nasprotnik Ardita teden dni pred pričetkom državne C-lige

Trener Ardite D'Amelio: »De Petris namesto Spigaglie je boljša izbira«

Jadran je z zmago proti Arditi osvojil 20. izvedbo Pokala K2 sport, sredina finalna tekma pa je bila za obe ekipi in gledalce še kako pomembna, saj je bila neke vrste predjed pred začetkom letošnje državne C-lige. Ravno Jadran in Ardita se bosta namreč čez manj kot deset dni (6. oktobra) pomerila med seboj v PalaBigotu v prvem krogu prvenstva.

Kakšen vtis pa sta zapustili ekipi po tekmi v Kulturnem domu? Začnimo pri Jadranu. Trener Mura laho računa na skupino fantov, ki več let igrajo skupaj in se na igrišču dobro umenajo. Dodana vrednost so zagotovo ujemajo igralci, ki so se letos dodatno okrepili. Martin Ridolfi (letnik 1996) že dokazuje, da bo lahko ekipi nudil pomemben doprinos, Matija Batich (letnik 1994) pa se je že izkazal za zelo zrelega igralca in s preudarno igro navdušil publiko v Kulturnem domu. Na položaju krila in centra pa lahko jadrancovci tudi letos računajo na vedno zanesljivega Franca, De Petrisa in Marusiča.

»Visoka minutaža, ki jo je Mura namenil Batichu, Ridolfiju in Legiši me je nekoliko presenetila. Vsekakor sem prepričan, da ima Jadran veliko rezerv pri atletski pripravi, sumim pa tudi, da sta se tako Jadran kot Ardita nekoliko skrivala pred prvenstveno tekmo, ko bo

Igralci Jadrana in
Ardite skupaj po
finalu turnirja K2
sport

VONCINA

šlo zares,« je po tekmi ocenil košarkarski strokovnjak Andrej Vremec.

Da se Ardita nekoliko boji Jadrana priča tudi dejstvo, da je odbornik s kamero snemal tekmo, trener Beppe D'Amelio pa je Jadrancovo ekipo tako opisal: »Najprej bi pohvalil Jadrancovo izbiro, da je potrdila De Petrisa, saj lahko v perspektivi nudi več kot npr. starejši Spigaglia. Tudi letos lahko jadrancovci računajo na solidno ekipo. Vsi igralci se dobro poznajo, za Jadran pa igra verjetno dva izmed najboljših igralcev lige, in sicer Daniel Batich ter Borut Ban. Zagotovo bo združena ekipa odigrala vidno vlogo v prvenstvu.«

Kako pa Andrea Mura opisuje Ardito? »Menim, da je Ardita veliko bolj homogena ekipa v primerjavi z lansko sezono. Veliko jim pomaga dejstvo, da pripadajo igralci isti starostni generaciji. Poleg tega določene okrepitve, kot so Baccino, Casagrande in Manservigi, omogočajo, da so v napadu zelo nevarni. Ekipa bo zelo nepredvidljiva in bo predstavljala trd oreh za vse nasprotnike. Rekel bi, da nas 6. oktobra čaka zelo težka tekma«. Tudi trener D'Amelio nam je zaupal, da je zelo zadovoljen z letošnjo ekipo, ki ne skriva želje po uvrstitvi vsaj v prvi krog playoffa. Tudi po naši oceni je Ardita boljša ekipa v primerjavi z lan-

sko sezono, igra zelo dinamično igro, manjka pa ji pravi center, a verjetno se bo dodatno okrepila. Kot smo že povedali, bo pri jadrancovcih letos še kako pomemben doprinos Matije Baticha in Ridolfija, ki bodo Danielu Batichu, Banu, Slavcu in Malalanu zagotovili več kot kako minuto odmora. »Naši mladi igrajo, ker so pridni in ker jim starejši soigralci zaupajo. Na treningih se trudijo in kljub nekaterim napakam so dokazali, da lahko na igrišču odigrajo vidno vlogo. Ciljali bomo vedno na zmago in priložnost bodo imeli vsi tisti, ki si jo bodo zaslužili,« zaključuje Andrea Mura.

Albert Voncina

LUKA SKOČAJ »Železni« fant: nekoč NBA, zdaj pa Havaji

Luka Skočaj spada v kategorijo resnih rekreativcev, saj trenira vsak dan in večkrat tudi dvakrat dnevno. Najprej je bil košarkar. Nato je žogo zamenjal s tekaškimi copati. V zadnjih treh letih pa se je spremenil v triatlonca. »Ko sem živel v Trstu sem košarko igral pri Kontovelu, Boru, Bregu in Sokolu. Po hujši poškodbi (zlom ličnice) sem še eno sezono igral v Miljah, nato sem se košarke naveličal. Od takrat se nisem več dotaknil žoge. Bolj za šalo kot zares sem se vpisal na polmaraton, saj me je oče izzval, češ da ne uspejete preteči 21 kilometrov v manj kot dveh urah. Takrat res nisem, bil sem za tri minute slabši. Začel sem teči in leta 2010 sem se prvič preizkusil s triatlonom. Tekmoval sem v Kopru. Kar hitro sem se nato preizkusil tudi na 'polovički' (polovica ironman razdalje je 2 km plavanja, 90 km kolesarjenja in 21 km teka),« je svojo športno pot orisal Luka (letnik 1986), ki je obiskoval tržaško višjo srednjo šolo Jožefa Stefana, nato pa je višješolski študij končal na Obali. Pred kratkim je Luka, ki je zaposlen v casinoju, tudi diplomiral iz strojnega inženirstva.

Skočajeve teden poteka približno takole: »Trikrat tedensko plavam v bazenu. Vsakič več ali manj okrog 3 km. Med pripravi, v obdobju od novembra do marca, preplavam okrog 120 km. Teku posvetim tudi tri dni, tako da vsak mesec pretečem okrog 200 km. Za kolo pa je odvisno tudi od vremena. Aprila in maja sem prevozil okrog 2200 km,« je predstavil svoje trenerske navade Luka, ki je letos načrtoval nastop na ironmanu (4 km plavanja, 180 km kolesarjenja in 42 km teka) v Avstriji, izdala pa ga je poškodba (zlom) gležnja. »Bil sem zelo potr, saj sem veliko treniral. Vpisal pa sem se že na prihodnje tekmovanje, ki bo 6. julija v Frankfurtu.«

»Triatlon zahteva izjemno samodisciplino. Ves teden je treba primerno načrtovati že v nedeljo. Ta šport brez pravega načrta je kot kura brez glave,« je ironično primerjal Luka, ki bo novembra tekmoval na polmaratonu v Palmanovi, marca pa še v Gorici.

Prihodnji izziv »železnega« Luke pa je Frankfurt (cilja, da bo v cilj prišel v manj kot enajstih urah). Skrite sanje pa nastop na znamenitem ironmanu na Havajih, kamor pa te vodi čas kvalifikacij. »Velja poskusiti. Nekoč sem sanjal o NBA-ligi, zdaj pa si želim Havaje, kar je bolj izvedljivo,« je še dodal Luka.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledita Utrip
Evangelija in Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Aktualno: Rai Parlamento Sette regioni **8.25** Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.05** RES – Eco della storia **10.15** Linea Verde Orizzonti **11.10** Show: Aspettando Ballando con le stelle **11.45** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Reportaža: Easy Driver **14.35** Linea blu **16.30** Show: Ballando con le stelle **17.00** Dnevnik **17.15** Aktualno: A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** 0.20 Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.30** Film: Habemus Papam **23.30** Show: L'altra, la Tv d'autore di Renzo Arbore

Rai Due

7.00 Risanke **9.20** Art Attack **9.40** Rai Parlamento Punto Europa **10.10** Sulla Via di Damasco **10.40** Dok.: Voyager Factory **11.30** Show: Mezzogiorno in Famiglia **13.00** Dnevnik in sport **14.00** L'indice Verde **14.50** Resn. show: Pechino Express – Diario di viaggio **15.45** Nan.: Sea Patrol **17.10** Sereno Variabile **18.05** 90° Minuto – Serie B **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 22.40 Dnevnik **21.05** Nan.: Castle **21.50** Nan.: Elementary **23.00** Športna rubrika **23.45** Rubrike

Rai Tre

7.00 Rai Educational **8.50** Dok.: Geo **9.15** Film: A che servono questi quattrini? **10.30** Film: La battaglia di Maratona **12.00** Dnevnik in sport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **13.00** Kilimangiaro Album **13.10** Nad.: Kingdom **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel in Tgr Puliamo il mondo **15.10** Film: Diario di una tata **16.55** Rubrika: Rai Player **17.00** Timbuctu – I viaggi di Davide **17.25** Film: Per favore, ammazzatemi mia moglie **18.55** 23.15 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.15** Variete: Blob **20.25** Nad.: The Defenders

21.05 Film: Al di là della vita (dram., i. Nicolas Cage) **23.35** Storie maledette

Rete 4

7.40 Media Shopping **8.30** Nan.: Caro maestro **10.15** Show: Come si cambia Celebrity **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.30** Ieri e oggi in Tv **16.45** Film: Perry Mason – Crimini di guerra **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.30** Film: Infiltrato speciale **23.25** Film: Al vertice della tensione

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00**

Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Superpartes **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nan.: Better with you **14.10** Film: Inga Lindstrom – L'incantesimo di Sandberg **16.00** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** 0.00 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Talent show: Italia's Got Talent

Italia 1

6.55 Nan.: I maghi di Waverly **7.50** Nan.: Hannah Montana **8.45** Nan.: Le cose che amo di te **9.45** Nan.: Suburgatory **10.35** Nad.: Glee **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Motociklizem: MotoGP, VN Aragonije, prenos kvalifikacij **15.05** Motociklizem: Moto2, VN Aragonije, prenos kvalifikacij **16.00** Film: Mai dire Ninja **17.55** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Film: Giù per il tubo (anim.)

20.50 Film: Cattivissimo Me (anim.)
22.45 Motociklizem: ZDA, WSBK, prva dirka

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.00** Bookstore **12.40** Nad.: Due South **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: L'ispettore Barnaby **16.30** Nan.: The District **18.15** Film: La libreria del mistero **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Nad.: I Borgia **23.00** Film: The whistleblower (dram.)

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45 Rotalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** 17.00 Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **16.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.30** Happy Hour **18.00** 20.00, 21.00 Qui studio a voi stadio **19.00** Tg Confartigianato **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **7.00** Risanke **7.20** Zgodbe iz školjke **7.55** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.40** Male sive celice **10.25** Infodrom **10.35** Dok. film: Gol **10.45** Kratki film: Deklica in njena umetnost **11.20** Film: Lukec in Lučka (anim.) **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.20** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.50** Med valovi **15.20** Slovenski magazin **15.45** Dok. serija.: Lovci teme **16.25** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. odd.: Somrak levov **18.30** Ozare **18.40** Risanka **18.55** 0.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.45** Film: Ne povej nikomur

Slovenija 2

9.40 Skozi čas **10.35** Slovenci v Italiji **11.40** Umetni raj **12.10** Osmi dan **12.45** Dok. film: Tarok zgodovina **13.30** Kolesarstvo: SP, kronometer – člani, pon. **14.55** Odbojka: EP, Srbija – Rusija, prenos **17.20** Nogomet: FIFA Magazin **17.55** Odbojka: EP, Italija – Bolgarija, prenos **20.25** Nogomet: državno prvenstvo, Koper – Maribor, prenos **22.20** Aritmija **23.20** Odd.: Bleščica

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik **6.35** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.55** Žarišče **10.25** 17.50 Teme tedna **12.30** Satirično oko **13.30** Prvi Dnevnik **14.10** 18.15 Tedenski pregled **16.10** Kontaktna oddaja **17.30** Poročila ob petih **17.55** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** 23.05 Satirično oko **20.50** 0.00 Svet v besedi in sliki **21.10** Utrip (pon.) **21.30** Žarišče **22.50** Na tretjem...

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Euronews **14.30** Boben **15.25** Biker Explorer **16.05** Ciak Junior **16.25** Arhivski posnetki **17.25** 23.50 Aktualno **18.00** Žogarija **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.20 Vse-danes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vse-danes - Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Il Caravaggio a Roma **20.25** Nogomet: državno prvenstvo **22.35** Odbojka: EP

Tv Primorka

8.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kultura **9.00** 16. seja občinskega sveta občine Postojna **14.00** 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **14.15** Videostrani **16.45** Pravljica **17.30** Dalmatinski večer v Vipavi **19.00** Pravljica **19.05** Žogarija v Koprivnici **19.30** Tedenski pregled **20.00** Zgodbe o glasbi **21.30** Primorska znamenja **22.20** Predstavljamo: slovenska mladinska kuharska reprezentanca **23.00** Tedenski pregled **23.30** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.50** Nan.: Morske deklice - H2O **11.20** Film: Beg domov **13.05** Serija: Razočarane gospodinje **14.00** Serija: Denar ali ženo? **14.30** Serija: Zmenki milijonarjev **15.30** Serija: Petične nosenčnice **16.30** Film: Počitnice z Derekom **18.20** Nan.: Pozor, priden pes **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Vid in Pero šov **22.30** Film: Prežeči tiger

Kanal A

6.00 Risanke **8.15** 12.50 Nan.: Navihanci iz Benidorma **8.40** Serija: Zakladi s podstrešja **9.35** Serija: Preživel sem japonski kviz **10.25** Serija: Steven Seagal – Varuh zakona **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Malo za šalo **13.25** Motociklizem: MotoGP, VN Aragonije, prenos kvalifikacij **15.00** Film: Ninja **16.35** Čarovnije Crissa Angela **17.05** Serija: Merlinove pustolovščine **18.00** Svet – Povečava **18.35** Serija: Nove pustolovščine stare Christine **19.05** ŠKL – šport mladih **20.00** Film: Super 8 **22.05** Film: Klient

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Komorno popotovanje; 10.00 Poročila; 10.10 Malo za štal, malo za hec!; 11.15 Tedenski intervju – Studio D; 12.00 Ta rožajski glas; 12.30 Tam kjer teče bistra Bela; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 15.00 Music box; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenci; 18.00 Mala scena: Miroslav Krleža – Gospoda Glembajevi – radijska igra, režija Mario Uršič – 6. del; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarčni kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežemodra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,

Rai Sobota, 28. septembra
Rai 1, ob 21.30

Habemus papam: Imamo papeža

Italija - Francija 2011

Režija: Nanni Moretti

Igrajo: Michel Piccoli, Nanni Moretti, Renato Scarpa in Jerzy Stuhr

O tem Morettijevem filmu je že marsikdo rekel, da je celo preroški.

Zbor kardinalov namreč imenuje novega papeža. A kaj ko izbrani kardinal tik pred svojim prvim nastopom pred verniki doživi panični napad. Cerkev se znajde v neprijetnem položaju – milijon vernikov nestrpno pričakuje, da se bo novi papež pojavil na balkonu nad trgom in jih nagovoril. Komaj izvoljeni rimski škof pa meni, da ni kos zahtevni nalogi. K novemu papežu tako pripeljejo priznanega psihoanalitika. Zdi se, da tudi ta ne bo mogel pomagati, saj mora papež s svojo negotovostjo opraviti sam. V vlogi poglavarja rimskokatoliške cerkve v eksistencialni krizi blesti izredni Michel Piccoli.

Ob zgodbi je jasno nakazano kako poteka konklava. Sistinsko kapelo, ki vidimo v filmu kot tudi vatikanski balkon pod katerim verniki pričakujejo papežev blagoslov pa so v celoti sestavili v studiosih Cinecittà.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija:

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013
220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

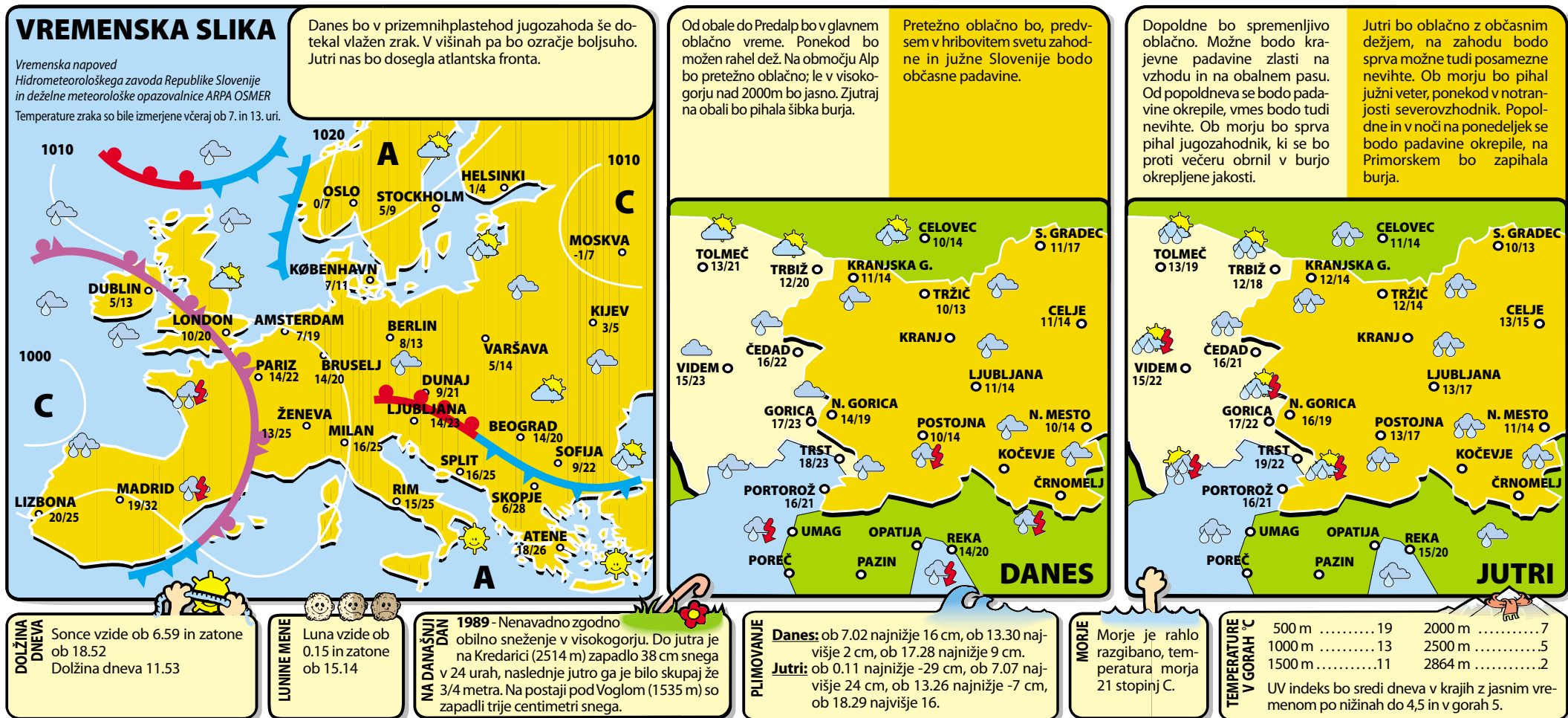
v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

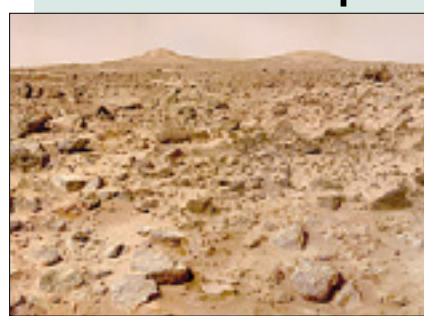
Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Zrušena večnadstropna zgradba pokopala 70 ljudi

MUMBAI - V Indijskem mestu Mumbai se je včeraj zrušila večnadstropna stanovanjska zgradba in pod ruševinami naj bi ostalo ujetih okoli 70 ljudi. Na območju poteka iskalna in reševalna akcija, sedem ljudi naj bi bi že našli žive, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Porušena zgradba je v lasti tamkajšnje mestne uprave, v njej so prebivali njeni zaposleni, vsega skupaj 22 družin, navajajo lokalne oblasti. Zrušila se je v zgodnjih jutranjih urah, ko je večina njenih prebivalcev še spala. V zadnjih mesecih se je v Mumbaiju ali njegovi okolici zrušilo še pet stanovanjskih blokov, vključno z zrušenjem, ki je aprila terjalo 74 življenj. Nesreče kažejo na slabo kakovost gradnje in kršitve gradbenih pravil, v ozadju pa je razširjena korupcija.

Med analizo vzorca prsti s planeta Mars so našli 2% vode

WASHINGTON - Analiza prsti s planeta Mars, ki jo je opravil raziskovalni robot Radovednost (Curiosity) ameriške vesoljske agencije Nasa, je pokazala vsebnost dvo odstotnega deleža vode, so včeraj sporočili znanstveniki. »Mars smo videli kot suho puščavo in čeprav ni toliko vode, kot jo vsebuje Zemljina prst, ... je (količina) znatna,« je povedala vodilna avtorica študije, objavljene v reviji Science, Američanka Laurie Leshin. Dodala je, da lahko v kubičnem metru prsti z Marsa morda najdemo slabega pol litra vode. Znaki vode na Marsu sicer niso nič novega.

ZAGREB - Projekt »Dolphin 2013«

Mine pri Dubrovniku bodo iskali z ameriškimi delfini

ZAGREB - Pripadniki hrvaške in ameriške vojske so včeraj v Zatonu pri Dubrovniku predstavili projekt »Dolphin 2013«, v katerem bodo sodelovali tudi slovenski in črnogorski vojaški potapljači. Pri iskanju min v morju pri Dubrovniku bodo vojakom pomagali posebej izurjeni delfini ameriške vojaške mornarice. Posebna enota ameriške vojske, ki bo za iskanje min v morju uporabljala šest delfinov, bo ob podpori vojaških potapljačev od ponedeljka do 18.

oktobra pregledala dubrovniško pristanišče Gruž in morje okrog otoka Lokrum.

Gre za mednarodno vojaško sodelovanje v projektu, ki je del programa poveljstva ameriške vojske v Evropi za humanitarna razminiranja (HMPA), so za STA pojasnili na ameriškem veleposlaništvu v Zagrebu. Kot so dodali, se bodo slovenski in črnogorski potapljači naknadno priključili hrvaškim in ameriškim kolegom pri iskanju min in drugih eksplozivnih naprav, ki so v morju ali na njegovem dnu ostale iz obdobja vojne na Hrvaškem in iz obeh svetovnih vojn ter tudi iz drugih vojn na Balkanu. Ob včerajšnji predstavitvi so poudarili, da ima mednarodna vojaška vaja predvsem humanitarni značaj, ker prispeva h krepitvi varnosti na morju ter izgradnji hrvaške in regionalne usposobljenosti za razminiranja.

Pojasnili so, da imajo delfini enkratne naravne zmožnosti za odkrivanje potencialnih mest, kjer so mine. Delfine spremljajo s pomočjo GPS naprave, z nevarnimi eksplozivnimi napravami pa se potem ukvarjajo posebej izurjeni potapljači. Člani hrvaškega instituta za raziskave in zaščito morja »Plavi svijet«, ki raziskujejo jadranske delfine, so protestirali proti prihodu jate delfinov iz Tihega oceana v Jadransko morje, češ da predstavljajo »invazivno vrsto«, ki lahko negativno vpliva na okolje.

Pristojne hrvaške službe trdijo, da ni nobene nevarnosti, ker ameriški delfini pirotehniki zadovoljujejo vse veterinarske pogoje in so pod nenehnim nadzorom ameriških strokovnjakov. Gre za navadne velike pliskavke (Tursiops truncatus), na Hrvaško pa so prispeli delfini z imeni Maya, Loki, Evinrude, Randolph, Charlie in Nitro.

Urijo jih v vojaški bazi v San Diegu, na Hrvaško pa so jih v sredo prepeljali v tovornih letalih boeing C-17, potem pa s specialnimi vozili do morske obale. Ameriška vojska sicer omenjeni program urjenja delfinov za iskanje min razvija že od leta 1959. Kot so poudarili, so delfini pomagali ameriškemu vojakom v številnih operacijah na različnih koncih sveta. (STA)

Mobili Brugnera

www.mobilibrugnera.it

Štarancan - Ulica Marconi 44

Telefon 0481.710460

expo@mobilibrugnera.snc.191.it

od 21. septembra...

Spomni se!

Od torka do sobote:

9.00 - 12.30 / 15.00 - 19.00

Ob ponedeljkih zaprto

ODPRTO TUDI OB NEDELJAH POPOLDNE OD 15. DO 19. URE